

ЗАКОН

О ПОТВРЂИВАЊУ УГОВОРА О КРЕДИТУ БР. CRS 1020 01 У ИЗМЕЂУ ФРАНЦУСКЕ АГЕНЦИЈЕ ЗА РАЗВОЈ И РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРОГРАМА УРБАНЕ СРЕДИНЕ ОТПОРНЕ НА КЛИМАТСКЕ ПРОМЕНЕ

Члан 1.

Потврђује се Уговор о кредиту бр. CRS 1020 01 У између Француске агенције за развој и Републике Србије за реализацију Програма урбане средине отпорне на климатске промене, који је потписан у Београду 10. маја 2021. године, у оригиналу на енглеском језику.

Члан 2.

Текст Уговора о кредиту бр. CRS 1020 01 У између Француске агенције за развој и Републике Србије за реализацију Програма урбане средине отпорне на климатске промене, у оригиналу на енглеском језику и у преводу на српски језик гласи:

CREDIT FACILITY AGREEMENT

dated as of May 10, 2021

between

AGENCE FRANÇAISE DE DEVELOPPEMENT

The Lender

and

THE REPUBLIC OF SERBIA

The Borrower

TABLE OF CONTENTS

1.	DEFINITIONS AND INTERPRETATION.....	
	1.1	Definitions .....
	1.2	Interpretation .....
2.	FACILITY, PURPOSE AND CONDITIONS OF UTILISATION	
	2.1	Facility.....
	2.2	Purpose .....
	2.3	Absence of Liability.....
	2.4	Conditions precedent.....
3.	DRAWDOWN OF FUNDS.....	
	3.1	Drawdown amounts .....
	3.2	Drawdown request.....
	3.3	Payment completion .....
	3.4	Payment mechanics .....
4.	INTEREST	
	4.1	Interest Rate .....
	4.2	Calculation and payment of interest .....
	4.3	Late payment and default interest .....
	4.4	Communication of Interest Rates .....
	4.5	Effective Global Rate (<i>Taux Effectif Global</i>).....
5.	CHANGE TO THE CALCULATION OF INTEREST	
	5.1	Market Disruption .....
	5.2	Replacement of Screen Rate .....
6.	FEES	
	6.1	Commitment fees .....
	6.2	Front-end Fee.....
7.	REPAYMENT	
8.	PREPAYMENT AND CANCELLATION	
	8.1	Voluntary prepayment .....
	8.2	Mandatory prepayment.....
	8.3	Cancellation by the Borrower .....
	8.4	Cancellation by the Lender .....
	8.5	Restrictions .....
9.	ADDITIONAL PAYMENT OBLIGATIONS	
	9.1	Costs and expenses .....
	9.2	Cancellation Indemnity .....
	9.3	Prepayment Indemnity.....
	9.4	Taxes and duties .....
	9.5	Additional Costs.....
	9.6	Currency indemnity.....
	9.7	Due dates .....
10.	REPRESENTATIONS AND WARRANTIES	
	10.1	Power and authority.....
	10.2	Validity and admissibility in evidence .....
	10.3	Binding obligations .....
	10.4	No filing or stamp taxes .....
	10.5	Transfer of funds .....
	10.6	No conflict with other obligations .....
	10.7	Governing Law and Enforcement .....
	10.8	No Default.....

10.9	No Misleading Information.....
10.10	Pari Passu Ranking.....
10.11	Origin of funds, Acts of Corruption, Fraud and Anti-Competitive Practices .....
10.12	No Material Adverse Effect.....
10.13	No immunity.....
11.	UNDERTAKINGS .....
11.1	Compliance with Laws; Regulations and Obligations .....
11.2	Authorisations.....
11.3	Implementation and Preservation of the Program.....
11.4	Environmental and Social Responsibility .....
11.5	Additional Financing.....
11.6	Pari Passu Ranking.....
11.7	Inspections .....
11.8	Program Evaluation.....
11.9	Program Implementation .....
11.10	Origin of funds, no Acts of Corruption, Fraud or Anti-Competitive Practices .....
11.11	Monitoring Chart.....
11.12	Inter-ministerial Steering Committee .....
12.	INFORMATION UNDERTAKINGS.....
12.1	Financial Information .....
12.2	Program Implementation .....
12.3	Monitoring Report .....
12.4	Co-Financing .....
12.5	Additional Information.....
13.	EVENTS OF DEFAULTS .....
13.1	Events of Default .....
13.2	Acceleration.....
13.3	Notification of an Event of Default .....
14.	ADMINISTRATION OF THE FACILITY.....
14.1	Payments.....
14.2	Set-off .....
14.3	Business Days.....
14.4	Currency of payment .....
14.5	Day count convention .....
14.6	Place of payment.....
14.7	Payment Systems Disruption .....
15.	MISCELLANEOUS .....
15.1	Language.....
15.2	Certifications and determinations .....
15.3	Partial invalidity.....
15.4	No Waiver .....
15.5	Assignment.....
15.6	Legal effect .....
15.7	Entire agreement .....
15.8	Amendments .....
15.9	Confidentiality – Disclosure of information .....
15.10	Limitation .....
15.11	Hardship .....
16.	NOTICES.....
16.1	In writing and addresses.....
16.2	Delivery.....
16.3	Electronic communications.....

17. GOVERNING LAW, ENFORCEMENT AND CHOICE OF DOMICILE.....

    17.1 Governing Law .....

    17.2 Arbitration .....

    17.3 Service of process .....

18. DURATION.....

SCHEDULE 1A – DEFINITIONS.....

SCHEDULE 1B - CONSTRUCTION .....

SCHEDULE 2 - PROGRAM DESCRIPTION .....

SCHEDULE 3A - FINANCING PLAN .....

SCHEDULE 3B – MONITORING CHART.....

SCHEDULE 4 - CONDITIONS PRECEDENT .....

SCHEDULE 5A - FORM OF DRAWDOWN REQUEST .....

SCHEDULE 5B - FORM OF CONFIRMATION OF DRAWDOWN AND RATE .....

SCHEDULE 5C - FORM OF RATE CONVERSION REQUEST .....

SCHEDULE 5D - FORM OF RATE CONVERSION CONFIRMATION.....

SCHEDULE 6 - INFORMATION THAT MAY BE PUBLISHED ON THE FRENCH
GOVERNMENT WEBSITE AND THE LENDER’S WEBSITE .....

SCHEDULE 7 - NON-EXHAUSTIVE LIST OF ENVIRONMENTAL AND SOCIAL
DOCUMENTS WHICH THE BORROWER PERMITS TO BE DISCLOSED IN CONNECTION
WITH ES GRIEVANCE MANAGEMENT PROCEDURES .....

SCHEDULE 8 – COMMUNICATION NOTE OF THE PROGRAM.....

CREDIT FACILITY AGREEMENT**BETWEEN:**

- (1) **REPUBLIC OF SERBIA** represented by the Government of the Republic of Serbia, through Minister of Finance Mr. Siniša Mali, who is duly authorized to sign this Agreement,

("Republic of Serbia" or the "Borrower");

AND

- (2) **AGENCE FRANCAISE DE DEVELOPPEMENT**, a French public entity governed by French law, with registered office at 5, Rue Roland Barthes, 75598 Paris Cedex 12, France, registered with the Trade and Companies Register of Paris under number 775 665 599, represented by Ms. Cécile Couprie, in her capacity as Regional Director for Eurasia, duly authorised to sign this Agreement,

("AFD" or the "Lender");

(hereinafter jointly referred to as the "**Parties**" and each a "**Party**");

WHEREAS:

- (A) The Borrower intends to implement a program consisting of a Public Policy Loan "Cities and Climate Change" (the "**Program**"), which is based on the achievement of one prior action (entry into force of the Law on Climate Change) and the support to the implementation of activities – as described further in Schedule 2 (*Program Description*).
- (B) The Borrower has requested that the Lender makes a facility available for the purposes of supporting the Program.
- (C) The IBRD as Co-Financier intends to provide a parallel financing for an amount of up to eighty two million six hundred thousand Euros (EUR 82, 600,000).
- (D) Pursuant to a resolution n° C20210137 of the *Comité des Etats Etrangers of AFD* dated April 7, 2021, the Lender has agreed to make the Facility available to the Borrower pursuant to the terms and conditions of this Agreement.

THEREFORE THE PARTIES HAVE AGREED AS FOLLOWS:**1. DEFINITIONS AND INTERPRETATION****1.1 Definitions**

Capitalised words and expressions used in this Agreement (including those appearing in the recitals above and in the Schedules) shall have the meaning given to them in Schedule 1A (Definitions), except as otherwise provided in this Agreement.

1.2 Interpretation

Words and expressions used in this Agreement shall be construed pursuant to the provisions of Schedule 1B (*Construction*), unless the contrary intention appears.

2. FACILITY, PURPOSE AND CONDITIONS OF UTILISATION**2.1 Facility**

Subject to the terms of this Agreement, the Lender makes available to the Borrower a Facility in a maximum aggregate amount of fifty million Euros (EUR 50,000,000).

2.2 Purpose

The purpose of the Facility is to finance the Borrower budget intended to support the Program as described in Schedule 2 (*Program Description*), in accordance with the Financing Plan described in Schedule 3A (*Financing Plan*) and the Monitoring Chart described in Schedule 3B (*Monitoring Chart*).

2.3 Absence of Liability

The Lender shall not be held responsible for the use of any amount borrowed which is not in accordance with the provisions of this Agreement.

2.4 Conditions precedent

- a) No later than the Signing Date, the Borrower shall provide to the Lender all of the documents set out in Part I of Schedule 4 (*Conditions Precedent*).
- b) The Drawdown Request may not be delivered to the Lender unless:
  - (i) the Lender has received all of documents listed in Part II and III of Schedule 4 (*Conditions Precedent*) and has notified the Borrower that such documents are satisfactory in form and substance;
  - (ii) on the date of the Drawdown Request and on the proposed Drawdown Date for the proposed Drawdown, no Payment Systems Disruption Event has occurred and the conditions set out in this Agreement have been fulfilled, including:
    - (1) no Event of Default is continuing or would result from the proposed Drawdown;

- (2) the Drawdown Request has been made in accordance with the terms of Clause 3.2 (*Drawdown request*);
- (3) each representation given by the Borrower in relation to Clause 10 (*Representations and warranties*) is true.

3. DRAWDOWN OF FUNDS

3.1 Drawdown amounts

The Facility will be made available to the Borrower during the Availability Period, in a single Drawdown.

The amount of the proposed Drawdown shall be equal to the Available Credit.

3.2 Drawdown request

Provided that the conditions set out in Clause 2.4 (*Conditions precedent*) are satisfied, the Borrower may draw on the Facility by delivery to the Lender of a duly completed Drawdown Request. Each Drawdown Request shall be delivered by the Borrower to the AFD office director at the address specified in Clause 16.1 (*In writing and addresses*).

Each Drawdown Request is irrevocable and will be regarded as having been duly completed if:

- (a) the Drawdown Request is substantially in the form set out in Schedule **5A** (*Form of Drawdown Request*);
- (b) the Drawdown Request is received by the Lender at the latest fifteen (15) Business Days prior to the Deadline for Drawdown;
- (c) the proposed Drawdown Date is a Business Day falling within the Availability Period;
- (d) the amount of the Drawdown complies with Clause 3.1 (*Drawdown amounts*); and
- (e) all of the documents set out in Part II and III of Schedule **4** (*Conditions Precedent*) for the purposes of the Drawdown are attached to the Drawdown Request, comply with the abovementioned Schedule and with the requirements of Clause 3.4 (*Payment mechanics*), and are in form and substance satisfactory to the Lender.

3.3 Payment completion

Subject to Clause 14.7 (*Payment Systems Disruption*), if each of the conditions set out in Clause 2.4 b) (*Conditions precedent*) of this Agreement has been met, the Lender shall make the requested Drawdown available to the Borrower not later than the Drawdown Date.

The Lender shall provide the Borrower with a letter of Drawdown confirmation substantially in the form set out in Schedule 5B (*Form of confirmation of drawdown and rate*).

3.4 Payment mechanics

The proceeds of the Drawdown shall be paid to the Borrower's Account or any other account which details will be duly notified by the Borrower to the Lender.

4. **INTEREST**

4.1 Interest Rate

4.1.1 Selection of Interest Rate

The Borrower may select a fixed Interest Rate or a floating Interest Rate for the Facility, which shall apply to the amount set out in the Drawdown Request, by stating the selected Interest Rate, i.e., fixed or floating, in the Drawdown Request delivered to the Lender substantially in the form set out in Schedule 5A (*Form of Rate Conversion Request*), subject to the following conditions:

(i) Floating Interest Rate

The Borrower may select a floating Interest Rate, which shall be the percentage rate per annum, being the aggregate of:

- six-month EURIBOR, or, as the case may be, the Replacement Benchmark plus any Adjustment Margin, as determined in accordance with the provisions of Clause 5 (*Change to the calculation of interest*) of the Agreement; and
- the Margin.

Notwithstanding the above, if the first Interest Period is less than one hundred and thirty-five (135) days, the applicable EURIBOR shall be:

- one-month EURIBOR, or, as the case may be, the Replacement Benchmark plus any Adjustment Margin, as determined in accordance with the provisions of Clause 5 (*Change to the calculation of interest*) of the Agreement, if the first Interest Period is less than sixty (60) days; or
- three-month EURIBOR, or, as the case may be, the Replacement Benchmark plus any Adjustment Margin, as determined in accordance with the provisions of Clause 5 (*Change to the calculation of interest*) of the Agreement if the first Interest Period is between sixty (60) days and one hundred and thirty-five (135) days.

(ii) Fixed Interest Rate

The Borrower may select a fixed Interest Rate. The fixed Interest Rate shall be the Fixed Reference Rate increased or decreased by any fluctuation of the Index Rate from the Signing Date until the relevant Rate Setting Date.

The Borrower may specify in the Drawdown Request a maximum amount for fixed Interest Rate. If the fixed Interest Rate as calculated on the Rate Setting Date exceeds the maximum amount for fixed Interest Rate

specified in the relevant Drawdown Request, such Drawdown Request shall be cancelled and the Drawdown amount specified in the cancelled Drawdown Request shall be credited to the Available Credit.

4.1.2 Minimum Interest Rate

The Interest Rate determined in accordance with Clause 4.1.1 (*Selection of Interest Rate*), regardless of the elected option, shall not be less than zero point twenty-five percent (0.25%) per annum, notwithstanding any decline in the Interest Rate.

4.1.3 Conversion from a floating Interest Rate to a fixed Interest Rate

The floating Interest Rate applicable to the Drawdown, as the case may be, shall be converted to a fixed Interest Rate in accordance with the conditions set out below:

(i) Rate Conversion upon the Borrower's request

The Borrower may request at any time that the Lender converts the floating Interest Rate applicable to the Drawdown to a fixed Interest Rate.

To this effect, the Borrower shall send to the Lender a Rate Conversion Request substantially in the form set out in Schedule 5C (Form of Rate Conversion Request). The Borrower may specify in the Rate Conversion Letter a maximum amount for fixed Interest Rate. If the fixed Interest Rate as calculated on the Rate Setting Date exceeds the maximum amount for fixed Interest Rate specified by the Borrower in the Rate Conversion Request, such Rate Conversion Request will be automatically cancelled.

The fixed Interest Rate will be effective two (2) Business Days after the Rate Setting Date.

(ii) Rate Conversion mechanics

The fixed Interest Rate applicable to the Drawdown shall be determined in accordance with Clause 4.1.1 (ii) (Fixed Interest Rate) above on the Rate Setting Date referred to in subparagraph (i) above.

The Lender shall send to the Borrower a letter of confirmation of Rate Conversion substantially in the form set out in Schedule 5D (Form of Rate Conversion Confirmation).

A Rate Conversion is final and at no costs.

4.2 Calculation and payment of interest

The Borrower shall pay accrued interest on the Drawdown on each Payment Date.

The amount of interest payable by the Borrower on a relevant Payment Date and for a relevant Interest Period shall be equal to the sum of any interest owed by the Borrower on the amount of the Outstanding Principal in respect

of the Drawdown. Interest owed by the Borrower in respect of the Drawdown shall be calculated on the basis of:

- (i) the Outstanding Principal owed by the Borrower in respect of the Drawdown as at the immediately preceding Payment Date or, in the case of the first Interest Period, on the corresponding Drawdown Date;
- (ii) the exact number of days which have accrued during the relevant Interest Period on the basis of a three hundred and sixty (360) day year; and
- (iii) the applicable Interest Rate determined in accordance with the provisions of Clause 4.1 (*Interest Rate*).

4.3 Late payment and default interest

- (a) Late payment and default interest on all amounts due and unpaid (except for interest)

If the Borrower fails to pay any amount payable by it to the Lender under this Agreement (whether a payment of principal, a Prepayment Indemnity, any fees or incidental expenses of any kind except for any unpaid overdue interest) on its due date, interest shall accrue on the overdue amount, to the extent permitted by law from the due date up to the date of actual payment (both before and after an arbitral award, if any) at the Interest Rate applicable to the current Interest Period (default interest) increased by three point five percent (3.5%) (late-payment interest). No formal prior notice from the Lender shall be necessary.

- (b) Late payment and default interest on unpaid overdue interest

Interest which has not been paid on its due date shall bear interest, to the extent permitted by law, at the Interest Rate applicable to the ongoing Interest Period (default interest), increased by three point five percent (3.5%) (late-payment interest), to the extent that such Interest has been due and payable for at least one (1) year. No formal prior notice from the Lender shall be necessary.

The Borrower shall pay any outstanding interest under this Clause 4.3 (*Late payment and default interest*) immediately on demand by the Lender or on each Payment Date following the due date for the outstanding payment.

- (c) Receipt of any payment of late payment interest or default interest by the Lender shall neither imply the grant of any payment extension to the Borrower, nor operate as a waiver of any of the Lender's rights hereunder.

4.4 Communication of Interest Rates

The Lender shall promptly notify the Borrower of the determination of each Interest Rate in accordance with this Agreement.

4.5 Effective Global Rate (*Taux Effectif Global*)

In order to comply with Articles L. 314-1 to L.314-5 and R.314-1 *et seq.* of the French Consumer Code and L. 313-4 of the French Monetary and Financial Code, the Lender informs the Borrower, and the Borrower accepts, that the effective global rate (*taux effectif global*) applicable to the Facility may be valued at an annual rate of zero point eighty-four percent (0.84%) on the basis of a three hundred and sixty-five (365) day year, and an Interest Period of six (6) months, subject to the following:

- (a) the above rate is given for information purposes only;
- (b) the above rate is calculated on the basis that:
  - (i) drawdown of the Facility is in full on the Signing Date;
  - (ii) no Drawdown made available to the Borrower will bear interest on the floating rate; and
  - (iii) the fixed rate for the duration of the facility should be equal to zero point seventy-nine percent (0.79%);
- (c) the above rate take into account the fees and costs payable by the Borrower under this Agreement, assuming that such fees and costs will remain fixed and will apply until the expiry of the term of this Agreement.

5. **CHANGE TO THE CALCULATION OF INTEREST**

5.1 Market Disruption

- (a) If a Market Disruption affects the interbank market in the Eurozone and it is impossible:
  - (i) for the fixed Interest Rate, to determine the fixed Interest Rate applicable to a Drawdown, or
  - (ii) for the variable Interest Rate, to determine the applicable EURIBOR for the relevant Interest Period,
 the Lender shall inform the Borrower.
- (b) Upon the occurrence of the event described in paragraph (a) above, the applicable Interest Rate, as the case may be, for the Drawdown or for the relevant Interest Period will be the sum of:
  - (i) the Margin; and
  - (ii) the percentage rate per annum corresponding to the cost to the Lender of funding the Drawdown from whatever source it may reasonably select. Such rate shall be notified to the Borrower as soon as possible and, in any case, prior to (1) the first Payment Date for interest owed under the Drawdown for the fixed Interest Rate or (2) the Payment Date for interest owed under such Interest Period for the variable Interest Rate.

5.2 Replacement of Screen Rate

5.2.1 Definitions

"Relevant Nominating Body" means any central bank, regulator, supervisor or working group or committee sponsored or chaired by, or constituted at the request of any of them.

"Screen Rate Replacement Event" means any of the following events or series of events:

- (a) the definition, methodology, formula or means of determining the Screen Rate has materially changed;
- (b) a law or regulation is enacted which prohibits the use of the Screen Rate, it being specified, for the avoidance of doubt, that the occurrence of this event shall not constitute a mandatory prepayment event;
- (c) the administrator of the Screen Rate or its supervisor publicly announces:
  - (i) that it has ceased or will cease to provide the Screen Rate permanently or indefinitely, and, at that time, no successor administrator has been publicly nominated to continue to provide that Screen Rate;
  - (ii) that the Screen Rate has ceased or will cease to be published permanently or indefinitely; or
  - (iii) that the Screen Rate may no longer be used (whether now or in the future);
- (d) a public announcement is made about the bankruptcy of the administrator of that Screen Rate or any other insolvency proceedings against it, and, at that time, no successor administrator has been publicly nominated to continue to provide that Screen Rate; or
- (e) in the opinion of the Lender, the Screen Rate has ceased to be used in a series of comparable financing transactions.

"Screen Rate" means EURIBOR or, following the replacement of this rate by a Replacement Benchmark, the Replacement Benchmark.

"Screen Rate Replacement Date" means:

- with respect to the events referred to in items a), d) and e) of the above definition of Screen Rate Replacement Event, the date on which the Lender has knowledge of the occurrence of such event, and,
- with respect to the events referred to in items b) and c) of the above definition of Screen Rate Replacement Event, the date beyond which the use of the Screen Rate will be prohibited or the date on which the administrator of the Screen Rate permanently or indefinitely ceases to provide the Screen Rate

or the date beyond which the Screen Rate may no longer be used.

- 5.2.2 Each Party acknowledges and agrees for the benefit of the other Party that if a Screen Rate Replacement Event occurs and in order to preserve the economic balance of the Agreement, the Lender may replace the Screen Rate with another rate (the "**Replacement Benchmark**") which may include an adjustment margin in order to avoid any transfer of economic value between the Parties (if any) (the "**Adjustment Margin**") and the Lender will determine the date from which the Replacement Benchmark and, if any, the Adjustment Margin shall replace the Screen Rate and any other amendments to the Agreement required as a result of the replacement of the Screen Rate by the Replacement Benchmark.
- 5.2.3 The determination of the Replacement Benchmark and the necessary amendments will be made in good faith and taking into account, (i) the recommendations of any Relevant Nominating Body, or (ii) the recommendations of the administrator of the Screen Rate, or (iii) the industry solution recommended by professional associations in the banking sector or, (iv) the market practice observed in a series of comparable financing transactions on the replacement date.
- 5.2.4 In case of replacement of the Screen Rate, the Lender will promptly notify the Borrower of the replacement terms and conditions to replace the Screen Rate with the Replacement Benchmark, which will be applicable to Interest Periods starting at least two Business Days after the Screen Rate Replacement Date.
- 5.2.5 The provisions of Clause 5.2 (*Replacement of Screen Rate*) shall prevail over the provisions of Clause 5.1 (*Market Disruption*).

6. FEES

6.1 Commitment fees

One hundred and eighty (180) calendar days after the Signing Date onwards, the Borrower shall pay to the Lender a commitment fee of zero point twenty five percent (0.25%) per annum.

The commitment fee shall be computed at the rate specified above on the amount of the Available Credit pro-rated for the actual number of days elapsed increased by the amount of any Drawdown to be made available by the Lender in accordance with any pending Drawdown Request.

The first commitment fee shall be calculated for the period from (i) the date falling sixty (60) calendar days after the Signing Date (excluded) up to (ii) the immediately following Payment Date (included). Subsequent commitment fees shall be calculated for periods commencing on the day immediately following a Payment Date (included) and ending on the next Payment Date (included).

The accrued commitment fee shall be payable (i) on each Payment Date within the Availability Period; (ii) on the Payment Date following the last day of the Drawdown Period; and (iii) in the event the Available Credit is cancelled in full, on the Payment Date following the effective date of such cancellation.

6.2 Front-end Fee

No later than one hundred and eighty (180) calendar days after the Signing Date and prior to the Drawdown, the Borrower shall pay to the Lender an appraisal fee of zero point twenty five percent (0.25%) calculated on the maximum amount of the Facility.

7. **REPAYMENT**

Following expiry of the Grace Period, the Borrower shall repay the Lender the principal amount of the Facility in eighteen (18) equal semi-annual instalments, due and payable on each Payment Date.

The first instalment shall be due and payable on December 15, 2024 and the last instalment shall be due and payable on June 15, 2033.

At the end of the Drawdown Period, the Lender shall deliver to the Borrower an amortisation schedule in respect of the Facility taking into account, if applicable, any potential cancellation of the Facility pursuant to Clauses 8.3 (*Cancellation by the Borrower*) and/or 8.4 (*Cancellation by the Lender*).

8. **PREPAYMENT AND CANCELLATION**

8.1 Voluntary prepayment

The Borrower shall not be entitled to prepay the whole or any part of the Facility prior to the expiration date of a six (6) year period starting on the Signing Date.

As from the date referred to in the previous paragraph, the Borrower may prepay the whole or any part of the Facility, subject to the following conditions:

- (a) the Borrower shall notify the Lender of its intention to prepay by not less than thirty (30) Business Days' written and irrevocable notice prior to the contemplated prepayment date;
- (b) the amount to be prepaid shall be equal to one or several instalment(s) in principal;
- (c) the contemplated prepayment date shall be a Payment Date;
- (d) all prepayments shall be made together with the payment of accrued interest, any fees, indemnities and related costs in connection with the prepaid amount as provided under this Agreement;
- (e) there is no outstanding unpaid amount; and
- (f) in case of a part prepayment, the Borrower shall have given evidence, satisfactory to the Lender, that it has sufficient committed funding available for the purpose of financing the Program as determined in the Financing Plan.

On the Payment Date on which the prepayment is made, the Borrower shall pay the full amount of the Prepayment Indemnities due and payable pursuant to Clause 9.3 (*Prepayment Indemnity*).

8.2 Mandatory prepayment

The Borrower shall immediately prepay the whole or part of the Facility upon receipt of a notice from the Lender informing the Borrower of any of the following events:

- (a) Illegality: it becomes unlawful for the Lender pursuant to its applicable law to perform any of its obligations as contemplated by this Agreement or to fund or maintain the Facility;
- (b) Additional Costs: the amount of any Additional Costs referred to in Clause 9.5 (*Additional Costs*) is significant and the Borrower has refused to pay such Additional Costs;
- (c) Default: the Lender declares an Event of Default in accordance with Clause 13 (*Events of Defaults*);
- (d) Prepayment to a Co-Financier: the Borrower prepays whole or part of any amounts owed to a Co-Financier on a mandatory prepayment basis, in which case the Lender shall be entitled to request that the Borrower prepays, as the case may be, the Facility or an amount of the outstanding Facility in proportion with the amount prepaid to the Co-Financier.

In the case of each of the events specified in paragraphs (a), (b) and (c) above, the Lender reserves the right, after having notified the Borrower in writing, to exercise its rights as a creditor in the manner specified in paragraph (b) of Clause 13.2 (*Acceleration*).

8.3 Cancellation by the Borrower

Prior to the Deadline for Drawdown, the Borrower may cancel the whole or any part of the Available Credit by giving the Lender a three (3) Business Days' prior notice,.

Upon receipt of such notice of cancellation, the Lender shall cancel the amount notified by the Borrower, provided that the expenses, as specified in the Financing Plan, are covered in a manner satisfactory to the Lender, except in the event that the Program is abandoned by the Borrower.

8.4 Cancellation by the Lender

The Available Credit shall be immediately cancelled upon delivery of a notice to the Borrower which shall be immediately effective, if:

- (a) the Available Credit is not equal to zero on the Deadline for Drawdown;
- (b) an Event of Default has occurred and is continuing; or
- (c) an event referred to in Clause 8.2 (*Mandatory prepayment*) has occurred;

except where, in the case of paragraphs (a) of this Clause 8.4 (*Cancellation by the Lender*), the Lender has proposed to postpone the Deadline for Drawdown on the basis of new financial conditions which will apply to the Drawdown under the Available Credit and the Borrower has agreed on the proposition.

8.5 Restrictions

- a) Any notice of prepayment or cancellation given by a Party pursuant to this Clause 8 (*Prepayment and Cancellation*) shall be irrevocable, and, unless otherwise provided in this Agreement, any such notice shall specify the date or dates on which the relevant prepayment or cancellation is to be made and the amount of that prepayment or cancellation.
- b) The Borrower shall not prepay or cancel all or any part of the Facility except at the times and in the manner expressly provided for in this Agreement.
- c) Any prepayment under this Agreement shall be made together with payment of (i) accrued interest on the prepaid amount, (ii) outstanding fees, and (iii) the Prepayment Indemnity referred to in Clause 9.3 (*Prepayment Indemnity*) below.
- d) Any prepayment amount will be applied against the remaining instalments in inverse order of maturity.
- e) The Borrower may not re-borrow the whole or any part of the Facility which has been prepaid or cancelled.

9. **ADDITIONAL PAYMENT OBLIGATIONS**

9.1 Costs and expenses

- 9.1.1 If an amendment to this Agreement is required, the Borrower shall reimburse to the Lender for all costs (including legal fees) reasonably incurred in responding to, evaluating, negotiating or complying with that requirement.
- 9.1.2 The Borrower shall reimburse to the Lender for all costs and expenses (including legal fees) incurred by it in connection with the enforcement or preservation of any of its rights under this Agreement.
- 9.1.3 The Borrower shall pay directly or, if applicable, reimburse the Lender in case of an advance made by the Lender, the amount of all costs and expenses in connection with the transfer of funds to, or for the account of, the Borrower from Paris to any other place agreed with the Lender, as well as any transfer fees and expenses in connection with the payment of all sums due under the Facility.

9.2 Cancellation Indemnity

If the Facility is cancelled in full or in part in accordance with the terms of Clauses 8.3 (*Cancellation by the Borrower*) and/or 8.4 (*Cancellation by the Lender*) paragraphs (a) and (b), the Borrower shall pay a cancellation indemnity computed at two point five (2.5%) on the cancelled amount of the Facility.

Each cancellation indemnity shall be due and payable on the Payment Date immediately following a cancellation of all or part of the Facility.

9.3 Prepayment Indemnity

On account of any losses suffered by the Lender as a result of the prepayment of the whole or any part of the Facility in accordance with Clauses 8.1 (*Voluntary prepayment*) or 8.2 (*Mandatory prepayment*), the Borrower shall pay to the Lender an indemnity equal to the aggregate amount of:

- the Prepayment Compensatory Indemnity; and
- any costs arising out of the break of any interest hedging swap transactions put in place by the Lender in connection with the amount prepaid.

9.4 Taxes and duties

9.4.1 Registration costs

The Borrower shall pay directly, or, if applicable, reimburse the Lender in case of an advance made by the Lender, the costs of all stamp duty, registration and other similar taxes payable in respect of the Agreement and any potential amendment thereto.

9.4.2 Withholding Tax

The Borrower undertakes that all payments made to the Lender under this Agreement shall be free of any Withholding Tax in accordance with the interstate agreement entered into between the Republic of Serbia and the French Republic on February 25, 2019.

If a Withholding Tax is required by law, the Borrower undertakes to gross-up the amount of any such payment to such amount which leaves the Lender with an amount equal to the payment which would have been due if no payment of Withholding Tax had been required.

The Borrower shall reimburse to the Lender all expenses and/or Taxes for the Borrower's account which have been paid by the Lender (if applicable), with the exception of any Taxes due in France.

9.5 Additional Costs

The Borrower shall pay to the Lender, within ten (10) Business Days of the Lender's request, all Additional Costs incurred by the Lender as a result of: (i) the coming into force of any new law or regulation, or any amendment to, or any change in the interpretation or application of any existing law or regulation; or (ii) compliance with any law or regulation made after the Signing Date.

In this Clause, "**Additional Costs**" means:

- (i) any cost arising after the Signing Date out of one of the event referred to in the first paragraph of this Clause and not taken into account by the Lender to compute the financial conditions of the Facility; or
- (ii) any reduction of any amount due and payable under this Agreement;

which is incurred or suffered by the Lender as a result of (i) making the Facility available to the Borrower or (ii) entering into or performing its obligations under the Agreement.

9.6 Currency indemnity

If any sum due by the Borrower under this Agreement, or any order, judgment or award given or made in relation to such a sum, has to be converted from the currency in which that sum is payable into another currency, for the purpose of:

- (i) making or filing a claim or proof against the Borrower; or
- (ii) obtaining or enforcing an order, judgment or award in relation to any litigation or arbitration proceedings,

the Borrower shall indemnify the Lender against and, within ten (10) Business Days of the Lender's request and as permitted by law, pay to the Lender, the amount of any cost, loss or liability arising out of or as a result of the conversion including any discrepancy between: (A) the exchange rate used to convert the relevant sum from the first currency to the second currency; and (B) the exchange rate or rate(s) available to the Lender at the time of its receipt of that sum. This obligation to indemnify the Lender is independent of any other obligation of the Borrower under this Agreement.

The Borrower waives any right it may have in any jurisdiction to pay any amount due under this Agreement in a currency or currency unit other than that in which it is expressed to be payable.

9.7 Due dates

Any indemnity or reimbursement payable by the Borrower to the Lender under this Clause 9 (*Additional Payment Obligations*) is due and payable on the Payment Date immediately following the circumstances which have given rise to the relevant indemnity or reimbursement.

Notwithstanding the above, any indemnity to be paid in connection with a prepayment pursuant to Clause 9.3 (*Prepayment Indemnity*) is due and payable on the date of the relevant prepayment.

10. REPRESENTATIONS AND WARRANTIES

All the representations and warranties set out in this Clause 10 (*Representations and warranties*) are made by the Borrower for the benefit of the Lender on the Signing Date. All the representations and warranties in this Clause 10 (*Representations and warranties*) are also deemed to be made by the Borrower on the date on which all of the conditions precedent listed in Part II of Schedule 4 (*Conditions Precedent*) are satisfied, on the date of each Drawdown Request, on each Drawdown Date and on each Payment Date, except that the repeating representations contained in Clause 10.9 (*No Misleading Information*) are deemed to be made by the Borrower in relation to the information provided by the Borrower since the date on which the representation was last made.

10.1 Power and authority

The Borrower has the power to enter into, perform and deliver this Agreement and to perform all contemplated obligations. The Borrower has taken all necessary action to authorise its entry into, performance and delivery of this Agreement.

10.2 Validity and admissibility in evidence

All Authorisations required:

- (a) to enable the Borrower to lawfully enter into, and exercise its rights and comply with its obligations under this Agreement; and
- (b) to make this Agreement admissible in evidence in the courts of the jurisdiction of the Borrower or in arbitration proceedings as defined under Clause 17 (*Governing Law, Enforcement and Choice of Domicile*),

have been obtained and are in full force and effect, and no circumstances exist which could result in the revocation, non-renewal or modification, in whole or in part, of any such Authorisations.

10.3 Binding obligations

The obligations expressed to be assumed by the Borrower under this Agreement comply with all laws and regulations applicable to the Borrower in its jurisdiction and are legal, valid, binding and enforceable obligations which are effective in accordance with their written terms.

10.4 No filing or stamp taxes

Under the laws of the jurisdiction of incorporation of the Borrower, it is not necessary that this Agreement be filed, recorded or enrolled with any court or other authority in that jurisdiction or that any stamp, registration or similar taxes or fees be paid on or in relation to this Agreement or the transactions contemplated therein.

10.5 Transfer of funds

All amounts due by the Borrower to the Lender under this Agreement whether as principal or interest, late payment interest, Prepayment Indemnity, incidental costs and expenses or any other sum are freely convertible and transferable.

This representation shall remain in full force and effect until full repayment of all sums due to the Lender. In the event that the repayment dates of the Facility are extended by the Lender, no further confirmation of this representation shall be necessary.

The Borrower shall obtain Euros necessary for compliance with this representation in due course.

Should any difficulty in respect of Lender's right of conversion and free transfer of any sum under this Agreement occur for any reason, including but not limiting to: (i) the coming into force of any new law or regulation, or any amendment to, or any change in the interpretation or application of any existing law or regulation; or (ii) compliance with any law or regulation made after the Signing Date; the Borrower will secure, without delay, all required certificates/confirmations from competent

authorities (including National Bank of Serbia) in order to enable that all due sums under this Agreement are freely convertible and transferable.

10.6 No conflict with other obligations

The entry into and performance by the Borrower of, and the transactions contemplated by, this Agreement do not conflict with any domestic or foreign law or regulation applicable to it, its constitutional documents (or any similar documents) or any agreement or instrument binding upon the Borrower or affecting any of its assets.

10.7 Governing Law and Enforcement

- a) The choice of French law as the governing law of this Agreement will be recognised and enforced by the courts and arbitration tribunals in the jurisdiction of the Borrower.
- b) Any judgment obtained in relation to this Agreement in a French court or any award by an arbitration tribunal will be recognised and enforced in the jurisdiction of incorporation of the Borrower.

10.8 No Default

No Event of Default is continuing or is reasonably likely to occur.

No breach of the Borrower is continuing in relation to any other agreement binding upon it, or affecting any of its assets, which has, or is reasonably likely to have, a Material Adverse Effect.

10.9 No Misleading Information

All information and documents supplied by the Borrower to the Lender were true, accurate and up-to-date as at the date they were provided or, if appropriate, as at the date at which they are stated to be given and have not been varied, revoked, cancelled or renewed on revised terms, and are not misleading in any material respect as a result of an omission, the occurrence of new circumstances or the disclosure or non-disclosure of any information.

10.10 Pari Passu Ranking

The Borrower's payment obligations under this Agreement rank at least *pari passu* with the claims of all its other unsecured and unsubordinated creditors.

10.11 Origin of funds, Acts of Corruption, Fraud and Anti-Competitive Practices

The Borrower represents and warrants that:

- (i) all the funds allocated to support the Program are from the proceeds of the Facility and the Co-financing, pursuant to the Law Approving the Budget of the Republic of Serbia for the year 2021 (*Zakon o budžetu Republike Srbije za 2021. godinu, Official Gazette of the Republic of Serbia, no. 149/2020 and 40/2021*);
- (ii) the Program has not given rise to any Act of Corruption, Fraud or Anti-Competitive Practice.

10.12 No Material Adverse Effect

The Borrower represents and warrants that no event or circumstance which is likely to have a Material Adverse Effect has occurred or is likely to occur.

10.13 No immunity

If and to the extent that the Borrower may now or in future in any jurisdiction claim immunity for itself or its assets and to the extent that a jurisdiction grants immunity to the Borrower, the Borrower will not be entitled to claim for itself or any of its assets immunity from suit, execution, attachment or other legal process in connection with this Agreement to the fullest extent permitted by the laws of such jurisdiction.

The Borrower does not waive any immunity in respect of any present or future (i) "premises of the mission" as defined in the Vienna Convention on Diplomatic Relations signed in 1961, (ii) "consular premises" as defined in the Vienna Convention on Consular Relations signed in 1963, (iii) assets that cannot be in commerce, (iv) military property or military assets and buildings, weapons and equipment designated for defence, state and public security, (v) receivables the assignment of which is restricted by law, (vi) natural resources, common use items, grids in public ownership, river basin land and water facilities in public ownership, protected natural heritage in public ownership and cultural heritage in public ownership, (vii) real estate in public ownership which is, partly or entirely, used by the authorities of the Republic of Serbia, autonomous provinces or local self-government for the purpose of exercising their rights and duties; (viii) the state's, autonomous province's or local government's stocks and shares in companies and public enterprises, unless the relevant entity consented to the establishment of a pledge over such stocks or shares, (ix) movable or immovable assets of health institutions, unless a mortgage was established based on the government's decision, (x) monetary assets and financial instruments determined as financial collateral in accordance with the law regulating financial collateral including monetary assets and financial instruments which are pledged in accordance with such law or (xi) other assets exempt from enforcement by international law or international treaties.

11. UNDERTAKINGS

The undertakings in this Clause 11 (*Undertakings*) take effect on the Signing Date and remain in full force and effect for as long as any amount is outstanding under this Agreement.

11.1 Compliance with Laws; Regulations and Obligations

The Borrower shall comply

- (a) in all respects with all laws and regulations to which it and/or the Program is subject, particularly in relation to all applicable procurement, environmental protection, safety and labour laws; and
- (b) with all of its obligations under this Agreement.

11.2 Authorisations

The Borrower shall promptly obtain, comply with and do all that is necessary to maintain in full force and effect any Authorisation required under any applicable law

or regulation to enable it to perform its obligations under this Agreement and to ensure their legality, validity, enforceability and admissibility in evidence.

11.3 Implementation and Preservation of the Program

The Borrower shall:

- (i) implement the Program in accordance with the generally accepted safety principles and in accordance with technical standards in force; and
- (ii) maintain the Program assets in accordance with all applicable laws and regulations and in good operating and maintenance conditions, and use such assets in compliance with their purpose and all applicable laws and regulations.

11.4 Environmental and Social Responsibility

11.4.1 Implementation of environmental and social measures

In order to promote sustainable development, the Parties agree that it is necessary to promote compliance with internationally recognised environmental and labour standards, including fundamental conventions of the International Labour Organization (“ILO”) and the international environmental laws and regulations applicable in the Borrower’s jurisdiction.

11.4.2 Environmental and social grievance management

- (a) The Borrower (i) confirms that it has received a copy of the ES Grievance Management Procedures and has acknowledged its terms, in particular with respect to actions that may be taken by the Lender in the event that a third party lodges a grievance, and (ii) acknowledges that the ES Grievance Management Procedures have, as between the Borrower and the Lender, the same contractually binding effect as this Agreement.
- (b) The Borrower expressly authorises the Lender to disclose to the Experts (as defined in the ES Grievance Management Procedures) and to parties involved in the compliance audit and/or dispute resolution procedure, the Program documents concerning environmental and social matters necessary for processing the environmental and social Grievance (as defined in the ES Grievance Management Procedures), including, without limitation, those listed in Schedule 7 (*Non-exhaustive list of environmental and social documents which the Borrower permits to be disclosed in connection with ES Grievance management procedures*).

11.5 Additional Financing

The Borrower shall not amend or alter the Financing Plan without obtaining the Lender’s prior written consent and shall finance any additional costs not anticipated in the Financing Plan on terms which ensure that the Facility will be repaid.

11.6 Pari Passu Ranking

The Borrower undertakes (i) to ensure that its payment obligations under this Agreement rank at all times at least *pari passu* with its other present and future unsecured and unsubordinated payment obligations; (ii) not to grant prior ranking or guarantees to any other lenders except if the same ranking or guarantees are granted by the Borrower in favour of the Lender, if so requested by the Lender.

11.7 Inspections

The Borrower hereby authorizes the Lender and its representatives to carry out inspections on a yearly basis, the purpose of which will be to assess the implementation of the Program and the Monitoring Chart on technical, financial and institutional aspects.

The Borrower shall co-operate and provide all reasonable assistance and information to the Lender and its representatives when carrying out such inspections, the timing and format of which shall be determined by the Lender following consultation with the Borrower.

The Borrower shall retain and make for inspection by the Lender, all documents relating to the implementation of the Program for a period of five (5) years from the date of the Drawdown under the Facility.

11.8 Program Evaluation

The Borrower acknowledges that the Lender may carry out, or procure that a third party carries out on its behalf, an evaluation of the Program. Feedback from this evaluation will be used to produce a summary containing information on the Program, such as: total amount and duration of the funding, objectives of the Program, expected and achieved quantified outputs of the Program, assessment of the relevance, effectiveness, impact and viability/sustainability of the Program, main conclusions and recommendations.

The main objective of the evaluation will be the articulation of credible and independent judgement on the key issues of relevance, implementation (efficiency) and effects (effectiveness, impact and sustainability).

Evaluators will need to take into account in a balanced way the different legitimate points of view that may be expressed and conduct the evaluation impartially.

The Borrower will be involved as closely as possible in the evaluation, from the drafting of the Terms of Reference to the delivery of the final report.

The Borrower agrees to the publication of this summary, in particular on the Lender's website.

11.9 Program Implementation

The Borrower shall:

- (i) ensure that any person, group or entity participating in the implementation of the Program is not listed on any Financial Sanctions List (including in particular the fight against terrorist financing); and

- (ii) not finance any supplies or sectors which are subject to an Embargo by the United Nations, the European Union or France.

11.10 Origin of funds, no Acts of Corruption, Fraud or Anti-Competitive Practices

The Borrower undertakes:

- (i) to ensure that the funds, other than those of State origin, used for the implementation of the Program will not be of an Illicit Origin;
- (ii) to ensure that the Program shall not give rise to any Act of Corruption, Fraud or Anti-Competitive Practice;
- (iii) as soon as it becomes aware of, or suspects, any Act of Corruption, Fraud or Anti-Competitive Practice, to inform the Lender without any delay;
- (iv) in the event referred to in paragraph (iii) above, or at the Lender's request if the Lender suspects that the acts or practices referred to in paragraph (iii) have occurred, take all necessary actions to remedy the situation in a manner satisfactory to the Lender and within the time period determined by the Lender; and
- (v) to notify the Lender without delay if it has knowledge of any information which leads it to suspect any Illicit Origin of any funds used for the implementation of the Program.

11.11 Monitoring Chart

The Borrower shall inform, consult and discuss with the Lender and the Co-Financier in respect of (i) any amendment to the Monitoring Chart as described in Schedule 3B and (ii) the implementation of the ahead mentioned Monitoring Chart, for all the result indicators pertaining to the implementation of the Law on Climate Change.

11.12 Inter-ministerial Steering Committee

The Borrower, through the Ministry of Environmental Protection, shall set up an inter-ministerial steering committee to monitor the achievement of the results of the Monitoring Chart.

12. INFORMATION UNDERTAKINGS

The undertakings in this Clause 12 (*Information Undertakings*) take effect on the Signing Date and remain in full force and effect for as long as any amount is outstanding under this Agreement.

12.1 Financial Information

The Borrower shall supply to the Lender any information that the Lender may reasonably require in relation to the Borrower's foreign and domestic debt as well as the status of any guaranteed loans.

12.2 Program Implementation

The Borrower shall supply to the Lender, promptly upon the Lender's request, any information or supporting document regarding the Program and the Monitoring Chart implementation.

12.3 Monitoring Report

The Borrower shall supply to the Lender:

- (i) Until the Program Completion Date, within one (1) month following the end of each six-months period, a monitoring report with respect to the implementation of the Program during the past six-months;
- (ii) Within one (1) month after the Program Completion Date, the report summarizing the technical and budget implementation of the Program.

12.4 Co-Financing

The Borrower shall promptly inform the Lender of any cancellation (in whole or in part) or any prepayment by a Co-Financier.

12.5 Additional Information

The Borrower shall supply to the Lender:

- (a) promptly upon becoming aware of them, details of any event or circumstance which is or may be an Event of Default or which has or may have a Material Adverse Effect, the nature of such an event and all the actions taken or to be taken to remedy it (if any);
- (b) promptly, details of any decision or event which might affect the organisation, completion or operation of the Program.

13. **EVENTS OF DEFAULTS**

13.1 Events of Default

Each of the events or circumstances set out in this Clause 13.1 (*Events of Default*) is an Event of Default.

(a) Payment Default

The Borrower does not pay on the due date any amount payable by it under this Agreement in the manner required under this Agreement. However, without prejudice to Clause 4.3 (Late payment and default interest), no Event of Default will occur under this paragraph (a) if such payment is made in full by the Borrower within five (5) Business Days of the due date.

(b) Undertakings and Obligations

The Borrower does not comply with any term of the Agreement, including, without limitation, any of the undertakings it has given pursuant to Clause 11 (Undertakings) and Clause 12 (Information Undertakings).

Save for the undertakings given pursuant to Clause 11.4 (*Environmental and Social Liability*), Clause 11.9

Program Implementation) and 11.10 (*Origin of funds, no Acts of Corruption, Fraud or Anti-Competitive Practices*) in respect of which no grace period is permitted, no Event of Default will occur under this paragraph (b) if the non-compliance is capable of remedy and is remedied within five (5) Business Days of the earlier of (A) the date of the Lender' notice of failure to the Borrower; and (B) the Borrower becoming aware of the breach, or within the time limit determined by the Lender in the case referred to in subparagraph (iv) of Clause 11.10 (*Origin of funds, no Acts of Corruption, Fraud or Anti-Competitive Practices*).

(c) Misrepresentation

A representation or warranty made by the Borrower in the Agreement, including under Clause 10 (Representations and warranties), or in any document delivered by or on behalf of the Borrower under or in relation to the Agreement, is incorrect or misleading when made or deemed to be made.

(d) Cross Default

- (i) Subject to paragraph (ii), any Financial Indebtedness of the Borrower is not paid on its due date or, if applicable, within any grace period granted pursuant to the relevant documentation.
- (ii) A creditor has cancelled or suspended its commitment towards the Borrower pursuant to any Financial Indebtedness, or has declared the Financial Indebtedness due and payable prior to its specified maturity, or requested prepayment in full of the Financial Indebtedness, in each case, as a result of an event of default or any provision having a similar effect (howsoever described) pursuant to the relevant documentation.
- (iii) No Event of Default will occur under this clause 13.1 (d) if the relevant amount of Financial Indebtedness or the commitment for Financial Indebtedness falling within paragraphs (i) and (ii) above is less than thirty millions Euros (EUR 30,000,000) (or its equivalent in any other currency(ies)).

(e) Unlawfulness

It is or becomes unlawful for the Borrower to perform any of its obligations under this Agreement.

(f) Material adverse change

Any event (including a change in the political situation of the country of the Borrower) or any measure which is likely, according to the Lender's opinion, to have a Material Adverse Effect occurs or is likely to occur.

(g) Withdrawal or suspension of the Program

Any of the following occurs:

- (i) the Borrower withdraws from the Program;

- (ii) the implementation of the Program is suspended by the Borrower for a period exceeding six (6) months; or

(h) Authorisations

Any Authorisation required for the Borrower in order to perform or comply with its obligations under this Agreement or required in the ordinary course of the Program is not obtained within the required timeframe or is cancelled or becomes invalid or otherwise ceases to be in full force and effect.

(i) Judgments, rulings or decisions having a Material Adverse Effect

Any judgment or arbitral award or any judicial or administrative decision affecting the Borrower has or is reasonably likely, according to the opinion of the Lender, to have a Material Adverse Effect, occurs or is likely to occur.

(j) Suspension of free convertibility and free transfer

Free convertibility and free transfer of any of the amounts due by the Borrower under this Agreement, or any other facility provided by the Lender to the Borrower or any other borrower of the jurisdiction of the Borrower, is challenged.

Any foreign exchange law is amended, enacted or introduced or is reasonably to be amended, enacted or introduced in the Republic of Serbia that (in the opinion of the Lender): (i) has or is reasonably likely to have the effect of prohibiting, or restricting or delaying in any material respect any payment that the Borrower is required to make pursuant to the terms of this Agreement; or (ii) is materially prejudicial to the interests of the Lenders under or in connection with this Agreement.

13.2 Acceleration

On and at any time after the occurrence of an Event of Default, the Lender may, without providing any formal demand or commencing any judicial or extra-judicial proceedings, by written notice to the Borrower:

- (a) cancel the Available Credit; and/or
- (b) declare that all or part of the Facility, together with any accrued or outstanding interest and all other amounts outstanding under this Agreement, are immediately due and payable.

Without prejudice to the above, in the event that an Event of Default occurs as set out in Clause 13.1 (*Events of Default*), the Lender reserves the right to, upon written notice to the Borrower, (i) suspend or postpone any Drawdown under the Facility; and/or (ii) suspend the finalisation of any agreements relating to other possible financial offers which have been notified by the Lender to the Borrower; and/or (iii) suspend or postpone any drawdown under any loan agreement entered into between the Borrower and the Lender.

If any drawdown is postponed or suspended by a Co-Financier under an agreement between such Co-Financier and the Borrower, the Lender reserves the right to postpone or suspend any Drawdown under the Facility.

13.3 Notification of an Event of Default

In accordance with Clause 12.5 (*Additional Information*), the Borrower shall promptly notify the Lender upon becoming aware of any event which is or is likely to be an Event of Default and inform the Lender of all the measures contemplated by the Borrower to remedy it.

14. ADMINISTRATION OF THE FACILITY

14.1 Payments

All payments received by the Lender under this Agreement shall be applied towards the payment of expenses, fees, interest, principal amounts or any other sum due under this Agreement in the following order:

- 1) incidental costs and expenses;
- 2) fees;
- 3) late-payment interest and default interest;
- 4) accrued interest;
- 5) principal repayments.

Any payments received from the Borrower shall be applied first in or towards payment of any sums due and payable under the Facility or under other loans extended by the Lender to the Borrower, should it be in the Lender's interest to apply these sums to such other loans, in the order set out above.

14.2 Set-off

Without prior approval of the Borrower, the Lender may, at any time, set-off due and payable obligations owed by the Borrower against any amounts held by the Lender on behalf of the Borrower or any due and payable obligations owed by the Lender to the Borrower. If the obligations are in different currencies, the Lender may convert either obligation at the prevailing currency exchange rate for the purpose of the set-off.

All payments made by the Borrower under the Agreement shall be calculated and made without set-off. The Borrower is prohibited from making any set-off.

14.3 Business Days

If a payment is due on a day which is not a Business Day, the due date for that payment shall be the next Business Day if the next Business Day is in the same calendar month, or the preceding Business Day if the next Business Day is not in the same calendar month.

During any extension of the Payment Date for a principal or unpaid amount under this Agreement, interest shall be payable on that amount during the extension period at the rate applicable on the original Payment Date.

14.4 Currency of payment

The currency of each amount payable under this Agreement is Euros, except as provided in Clause 14.6 (*Place of payment*).

14.5 Day count convention

Any interest, fee or expense accruing under this Agreement will be calculated on the basis of the actual number of days elapsed and a year of three hundred and sixty (360) days in accordance with European interbank market practice.

14.6 Place of payment

- a) Any funds to be transferred by the Lender to the Borrower under the Facility will be paid to the bank account specifically designated for such purpose by the Borrower, provided that the Lender has given its prior consent on the selected bank.
- b) Any payment to be made by the Borrower to the Lender shall be paid on the due date by no later than 11:00 am (Paris time) to the following bank account:

RIB Code: 30001 00064 00000040235 03

IBAN Code: FR76 3000 1000 6400 0000 4023 503

Banque de France SWIFT code (BIC): BDFEFRPPCCT

opened by the Lender at the Banque de France (head office/main branch) in Paris or any other account notified by the Lender to the Borrower.

- c) The Borrower shall request from the bank responsible for transferring any amounts to the Lender that it provides the following information in any wire transfer messages in a comprehensive manner and in the order set out below (the caption numbers are referring to SWIFT MT 202 and 103 protocol)
  - Principal: name, address, bank account number (field 50)
  - Principal's bank: name and address (field 52)
  - Reference: name of the Borrower, name of the Program, reference number of the Agreement (field 70)
- d) All payments made by the Borrower shall comply with this Clause 14.6 (*Place of payment*) in order for the relevant payment obligation to be deemed discharged in full.

14.7 Payment Systems Disruption

If the Lender determines (in its discretion) that a Payment Systems Disruption Event has occurred or the Borrower notifies the Lender that a Payment Systems Disruption Event has occurred, the Lender:

- (a) may, and shall if requested by the Borrower, enter into discussions with the Borrower with a view to agreeing any changes to the operation and

administration of the Facility as the Lender may deem necessary in the circumstances;

- (b) shall not be obliged to enter into discussions with the Borrower in relation to any of the changes mentioned in paragraph (a) above if, in its opinion, it is not practicable to do so in the circumstances and, in any event, it has no obligation to agree to such changes; and
- (c) shall not be liable for any cost, loss or liability arising as a result of its taking, or failing to take, any actions pursuant to this Clause 14.7 (*Payment Systems Disruption*).

15. MISCELLANEOUS

15.1 Language

The language of this Agreement is English. If this Agreement is translated into another language, the English version shall prevail in the event of any conflicting interpretation or in the event of a dispute between the Parties.

All notices given or documents provided under, or in connection with, this Agreement shall be in English.

The Lender may request that a notice or document provided under, or in connection with, this Agreement which is not in English is accompanied by a certified English translation, in which case, the English translation shall prevail unless the document is a statutory document of an company, legal text or other official document.

15.2 Certifications and determinations

In any litigation or arbitration arising out of or in connection with this Agreement, entries made in the accounts maintained by the Lender are *prima facie* evidence of the matters to which they relate.

Any certification or determination by the Lender of a rate or amount under this Agreement will be, in the absence of manifest error, conclusive evidence of the matters to which it relates.

15.3 Partial invalidity

If, at any time, a term of this Agreement is or becomes illegal, invalid or unenforceable, neither the validity, legality or enforceability of the remaining provisions of this Agreement will in any way be affected or impaired.

15.4 No Waiver

Failure to exercise, or a delay in exercising, on the part of the Lender of any right under the Agreement shall not operate as a waiver of that right.

Partial exercise of any right shall not prevent any further exercise of such right or the exercise of any other right or remedy under the applicable law.

The rights and remedies of the Lender under this Agreement are cumulative and not exclusive of any rights and remedies under the applicable law.

15.5 Assignment

The Borrower may not assign or transfer, in any manner whatsoever, all or any of its rights and obligations under this Agreement without the prior written consent of the Lender.

The Lender may assign or transfer any of its rights or obligations under this Agreement to any other third party and may enter into any sub-participation agreement relating thereto.

15.6 Legal effect

The Schedules annexed hereto and the recitals hereof form part of this Agreement and have the same legal effect.

15.7 Entire agreement

As of the Signing Date, this Agreement represents the entire agreement between the Parties in relation to the matters set out herein, and supersedes and replaces all previous documents, agreements or understandings which may have been exchanged or communicated as part of the negotiations in connection with this Agreement.

15.8 Amendments

No amendment may be made to this Agreement unless expressly agreed in writing between the Parties.

15.9 Confidentiality – Disclosure of information

The Borrower shall not disclose the content of this Agreement to any third party without the prior consent of the Lender except to any person to whom the Borrower has a disclosure obligation under any applicable law, regulation or judicial ruling.

Notwithstanding any existing confidentiality agreement, the Lender may disclose any information or documents in relation to the Program to: (i) its auditors, experts, rating agencies, legal advisers or supervisory bodies; (ii) any person or entity to whom the Lender may assign or transfer all or part of its rights or obligations under the Agreement; and (iii) any person or entity for the purpose of taking any protective measures or preserving the rights of the Lender under the Agreement.

Furthermore, the Borrower hereby expressly authorizes the Lender:

- (i) to exchange with the French Republic for publication on the French government website pursuant to any request from International Aid Transparency Initiative; and
- (ii) to publish on the Lender's Website;

information relating to the Program and its support from the Lender as listed in Schedule 6 (*Information that may be published on the French Government Website and the Lender's Website*).

15.10 Limitation

The statute of limitations of any claims under this Agreement shall be ten (10) years, except for any claim of interest due under this Agreement.

15.11 Hardship

Each Party hereby acknowledges that the provisions of article 1195 of the French Code civil shall not apply to it with respect to its obligations under the Agreement and it shall be not entitled to make any claim under article 1195 of the French Code civil.

16. NOTICES

16.1 In writing and addresses

Any notice, request or other communication to be given or made under or in connection with this Agreement shall be given or made in writing and, unless otherwise stated, may be given or made by fax or by letter sent by the post office to the address and number of the relevant Party set out below:

For the Borrower:

MINISTRY OF FINANCE

Address: 20 Kneza Milosa St. 11000 Belgrade

Telephone: (381-11) 364 26 00

Facsimile: (381-11) 3618-961

E-mail: kabinet@mfin.gov.rs

Attention: Mr. Siniša Mali, Minister of Finance

For the Lender:

AFD – WESTERN BALKANS REGIONAL OFFICE

Address: Zmaj Jovina 11, 11000 Belgrade, Republic of Serbia

Telephone: +(381) 11.78.58.830

Attention: Head of Western Balkans Regional Office

With a copy to:

AFD – PARIS HEAD OFFICE

Address: 5, rue Roland Barthes – 75598 Paris Cedex 12, France

Telephone: + 33 1 53 44 31 31

Attention: Head of Europe, Middle East and Asia Department

or such other address, fax number, department or officer as one Party notifies to the other Party.

16.2 Delivery

Any notice, request or communication made or any document sent by a Party to the other Party in connection with this Agreement will only be effective:

- (a) if by fax, when received in a legible form; and
- (b) if by letter sent through the post office, when delivered to the correct address,

and, where a particular person or a department is specified as part of the address details provided under Clause 16.1 (*In writing and addresses*), if such notice, request or communication has been addressed to that person or department.

16.3 Electronic communications

- (a) Any communication made by one person to another under or in connection with this Agreement may be made by electronic mail or other electronic means if the Parties:
  - (i) agree that, unless and until notified to the contrary, this is to be an accepted form of communication;
  - (ii) notify each other in writing of their electronic mail address and/or any other information required to enable the sending and receipt of information by that means; and
  - (iii) notify each other of any change to their address or any other such information supplied by them.
- (b) Any electronic communication made between the Parties will be effective only when actually received in a readable form.

17. **GOVERNING LAW, ENFORCEMENT AND CHOICE OF DOMICILE**

17.1 Governing Law

This Agreement is governed by French law.

17.2 Arbitration

Any dispute arising out of or in connection with this Agreement shall be referred to and finally settled by arbitration under the Rules of Conciliation and Arbitration of the International Chamber of Commerce applicable on the date of commencement of arbitration proceedings, by one or more arbitrators to be appointed in accordance with such Rules.

The seat of arbitration shall be Paris and the language of arbitration shall be English.

This arbitration clause shall remain in full force and effect if this Agreement is declared void or is terminated or cancelled and following expiry of this Agreement. The Parties' contractual obligations under this Agreement are not suspended if a Party initiates legal proceedings against the other Party.

The Parties expressly agree that, by signing this Agreement, the Borrower irrevocably waives all rights of immunity in respect of jurisdiction or execution on which it could otherwise rely.

For the avoidance of doubt, this waiver includes a waiver of immunity from:

- (i) Any suit or legal, judicial or arbitral process arising out of, in relation to or in connection with this Agreement;
- (ii) Giving of any relief by way of injunction or order for specific performance or for the recovery of assets or revenues;
- (iii) Any effort to confirm, recognize, enforce or execute any decision, settlement, award judgment, execution order or, in an action in rem, any effort for the arrest, for the arrest, detention or sale of any of its assets and revenues that result from any arbitration, or any legal, judicial or administrative proceedings.

The Borrower does not waive any immunity in respect of any present or future (i) "premises of the mission" as defined in the Vienna Convention on Diplomatic Relations signed in 1961, (ii) "consular premises" as defined in the Vienna Convention on Consular Relations signed in 1963, (iii) assets that cannot be in commerce, (iv) military property or military assets and buildings, weapons and equipment designated for defence, state and public security, (v) receivables the assignment of which is restricted by law, (vi) natural resources, common use items, grids in public ownership, river basin land and water facilities in public ownership, protected natural heritage in public ownership and cultural heritage in public ownership, (vii) real estate in public ownership which is, partly or entirely, used by the authorities of the Republic of Serbia, autonomous provinces or local self-government for the purpose of exercising their rights and duties; (viii) the state's, autonomous province's or local government's stocks and shares in companies and public enterprises, unless the relevant entity consented to the establishment of a pledge over such stocks or shares, (ix) movable or immovable assets of health institutions, unless a mortgage was established based on the government's decision, (x) monetary assets and financial instruments determined as financial collateral in accordance with the law regulating financial collateral including monetary assets and financial instruments which are pledged in accordance with such law or (xi) other assets exempt from enforcement by international law or international treaties.

17.3 Service of process

Without prejudice to any applicable law, for the purposes of serving judicial and extrajudicial documents in connection with any action or proceedings referred to above, the Borrower irrevocably chooses its registered office as at the date of this Agreement at the address set out in Clause 16 (*Notices*) for service of process, and the Lender chooses the address "AFD PARIS HEAD OFFICE" set out in Clause 16 (*Notices*) for service of process.

18. DURATION

This Agreement comes into force on the Effective Date and remains in full force and effect for as long as any amount is outstanding under this Agreement.

Notwithstanding the above, the obligations under Clause 15.9 (*Confidentiality – Disclosure of information*) shall survive and remain in full force and effect for a period

of five years after the last Payment Date; the provisions of Clause 11.4.2 (*Environmental and social grievance management*) shall continue to have effect whilst any grievance lodged under the ES Grievance Management Procedures is still being processed or monitored.

Executed in three (3) originals, one (1) for the Lender and two (2) for the Borrower, in Belgrade (Republic of Serbia), on May 10, 2021.

BORROWER

REPUBLIC OF SERBIA

Represented by:

Name: His Excellency Mr. Siniša Mali

Capacity: Minister of Finance

LENDER

AGENCE FRANÇAISE DE DÉVELOPPEMENT

Represented by:

Name: Ms. Cécile Couprie

Capacity: Regional Director for Eurasia

Cosigner, His Excellency Mr. Jean-Louis Falconi, Ambassador of France

---

SCHEDULE 1A – DEFINITIONS

Act of Corruption	<p>means any of the following:</p> <p>(a) the act of promising, offering or giving, directly or indirectly, to a Public Official or to any person who directs or works, in any capacity, for a private sector entity, an undue advantage of any nature, for the relevant person himself or herself or for another person or entity, in order that this person acts or refrains from acting in breach of his or her legal, contractual or professional obligations and, having for effect to influence his or her own actions or those of another person or entity; or</p> <p>(b) the act of a Public Official or any person who directs or works, in any capacity, for a private sector entity, soliciting or accepting, directly or indirectly, an undue advantage of any nature, for the relevant person himself or herself or for another person or entity, in order that this person acts or refrains from acting in breach of his or her legal, contractual or professional obligations and, having for effect to influence his or her own actions or those of another person or entity.</p>
Agreement	<p>means this credit facility agreement, including its recitals, Schedules and, if applicable, any amendments made in writing thereto.</p>
Anti-Competitive Practices	<p>means:</p> <p>(a) any concerted or implicit action having as its object and/or as its effects to impede, restrict or distort fair competition in a market, including without limitation when it tends to: (i) limit market access or the free exercise of competition by other companies; (ii) prevent price setting by the free play of markets by artificially favouring the increase or decrease of such prices; (iii) limit or control any production, markets, investment or technical progress; or (iv) share out markets or sources of supply;</p> <p>(b) any abuse by a company or group of companies of a dominant position within a domestic market or in a substantial part thereof; or</p> <p>(c) any bid or predatory pricing having as its object and/or its effect to eliminate from a market, or to prevent a company or one of its products from accessing the market.</p>
Authorisation(s)	<p>means any authorisation, consent, approval, resolution, permit, licence, exemption, filing, notarisation or</p>

	registration, or any exemptions in respect thereof, obtained from or provided by an Authority, whether granted by means of an act, or deemed granted if no answer is received within a defined time limit, as well as any approval and consent given by the Borrower's creditors.
Authority(ies)	means any government or statutory entity, department or commission exercising a public prerogative, or any administration, court, agency or State or any governmental, administrative, tax or judicial entity.
Availability Period	means the period from and including the Signing Date up to the Deadline for Drawdown.
Available Credit	means, at any given time, the maximum principal amount specified in Clause 2.1 (<i>Facility</i>) less: <ul style="list-style-type: none"> (i) the aggregate amount of any Drawdowns drawn by the Borrower; (ii) the amount of any Drawdown to be made pursuant to any pending Drawdown Request; and (iii) any portion of the Facility which has been cancelled pursuant to Clauses 8.3 (<i>Cancellation by the Borrower</i>) and/or 8.4 (<i>Cancellation by the Lender</i>).
Borrower's Account	means the account opened in the name of the Borrower with the NBS.
Business Day	means a day (other than Saturday or Sunday) on which banks are open for general business in Paris, and which is a TARGET Day in the event that a Drawdown has to be made on such day.
Certified	means for any copy, photocopy or other duplicate of an original document, the certification by any duly authorised person, as to the conformity of the copy, photocopy or duplicate with the original document.
Co-Financier(s)	means the following co-financier(s) of the Program: The International Bank for Reconstruction and Development (IBRD) for a maximum amount up to eighty two million six hundred thousand euros (EUR 82,600,000).
Co-Financing	means the parallel financing by the Co-Financier (IBRD) of an amount up to eighty two million six hundred thousand euros (EUR 82,600,000)
Deadline for Drawdown	means January 31, 2022, date after which no further Drawdown may occur.

Drawdown	means a drawdown of all or part of the Facility made available by the Lender to the Borrower pursuant to the terms and conditions set out in Clause 3 (<i>Drawdown of Funds</i>) or the principal amount outstanding of such Drawdown which remains due and payable at a given time.
Drawdown Date	means the date on which a Drawdown is made available by the Lender.
Drawdown Period	means the period starting on the Drawdown Date up to and including the first of the following date: <p style="margin-left: 40px;">(i) the date on which the Available Credit is equal to zero ;</p> <p style="margin-left: 40px;">(ii) the Deadline for Drawdown.</p>
Drawdown Request	means a request substantially in the form set out in Schedule 5A (<i>Form of Drawdown Request</i>).
Effective Date	means the date on which the conditions set out in Part II of Schedule 4 (<i>Conditions Precedent</i>) have been fulfilled and shall occur at the latest 180 calendar days after the Signing Date.
Embargo	means any sanction of a commercial nature aiming at prohibiting any import and/or export (supply, sale or transfer) of one or several goods, products or services going to and/or coming from a country for a given period as published and amended from time to time by the United Nations, the European Union or France.
ES Grievance Management Procedures	means the contractual terms contained in the Environmental and Social Grievance Management Procedures, which is available on the Website, as amended from time to time.
EURIBOR	means the inter-bank rate applicable to Euro for any deposits denominated in Euro for a period comparable to the relevant period, as determined by the European Money Markets Institute (EMMI), or any successor administrator, at 11:00 am Brussels time, two (2) Business Days before the first day of the Interest Period.
Euro(s) or EUR	means the single currency of the member states of the European Economic and Monetary Union, including France, and having legal tender in such Member States.
Event of Default	means any event or circumstance set out in Clause 13.1 (<i>Events of Default</i>).

Facility	means the credit facility made available by the Lender to the Borrower in accordance with this Agreement up to the maximum principal amount set out in Clause 2.1 (<i>Facility</i>).
Financial Indebtedness	means any financial indebtedness for and in respect of: <ul style="list-style-type: none"> (a) any monies borrowed on a short, medium or long-term basis; (b) any amounts raised pursuant to the issue of bonds, notes, debentures, loan stock or any similar instruments; (c) any funds raised under any other transaction (including any forward sale or purchase agreement) having the commercial effect of a borrowing; (d) any potential payment obligation that results from a guarantee, bond, or any other instrument.
Financial Sanctions List	means the list(s) of persons, groups or entities which are subject to financial sanctions by the United Nations, the European Union and/or France. For information purposes only and for the convenience of the Borrower, who may rely on, the following references or website addresses: For the lists maintained by the United Nations , the following website may be consulted: https://www.un.org/securitycouncil/fr/content/un-sc-consolidated-list For the lists maintained by the European Union , the following website may be consulted: https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/8442/consolidated-list-sanctions_fr For the lists maintained by France , the following website may be consulted: https://www.tresor.economie.gouv.fr/services-aux-entreprises/sanctions-economiques/dispositif-national-de-gel-des-avoirs
Financing Plan	means the financing plan of the Program attached as Schedule 3 (FINANCING PLAN).
Fixed Reference Rate	means zero point seventy-nine percent (0.79%) per annum.

Fraud	means any unfair practice (acts or omissions) deliberately intended to mislead others, to intentionally conceal elements there from, or to betray or vitiate his/her consent, to circumvent any legal or regulatory requirements and/or to violate internal rules and procedures of the Borrower or a third party in order to obtain an illegitimate benefit.
Fraud against the Financial Interests of the European Community	means any intentional act or omission intended to damage the European Union budget and involving (i) the use or presentation of false, inaccurate or incomplete statements or documents, which has as effect the misappropriation or wrongful retention of funds or any illegal reduction in resources of the general budget of the European Union; (ii) the non-disclosure of information with the same effect; and (iii) misappropriation of such funds for purposes other than those for which such funds were originally granted.
Grace Period	means the period from the Signing Date up to and including the date falling thirty six (36) months after such date, during which no principal repayment under the Facility is due and payable.
Illicit Origin	means funds obtained through: (a) the commission of any predicate offence as designated in the FATF 40 recommendations Glossary under “ <i>Designated categories of offences</i> ” (http://www.fatf-gafi.org/media/fatf/documents/recommendations/Recommendations_GAFI.pdf); (b) any Act of Corruption; or (c) any Fraud against the Financial Interests of the European Community, if or when applicable.
Index Rate	means the TEC 10 daily index, the ten-year constant maturity rate displayed on a daily basis on the relevant quotation page of the Reference Financial Institution or any other index which may replace the TEC 10 daily index. On the Signing Date, the Index Rate on April 26, 2021 is minus zero point zero one percent (-0.01%) per annum.
Interest Period(s)	means each period from a Payment Date (exclusive) up to the next Payment Date (inclusive). For the Drawdown under the Facility, the first interest period shall start on the Drawdown Date (exclusive) and end on the next successive Payment Date (inclusive).
Interest Rate	means the interest rate expressed as a percentage and determined in accordance with Clause 4.1 (<i>Interest</i>

	<i>Rate</i>).
Law on Climate Change	means the Law on Climate Change (<i>Zakon o klimatskim promenama</i>) of the Borrower that mandates the preparation and adoption of the Low-Carbon Development Strategy and its Action Plan and the Climate Change Adaptation Program, to establish systems to reduce GHG emissions and support climate adaptation in a cost-effective and economically viable manner, duly published in the Borrower's Official Gazette No. 26/2021, dated March 23, 2021 and entered into force on March 31, 2021.
Margin	means eighty (80) basis points per annum.
Market Disruption Event	<p>means the occurrence of one of the following events:</p> <p>EURIBOR is not determined by the European Money Markets Institute (EMMI), or any successor administrator, at 11:00am Brussels time, two (2) Business Days before the first day of the relevant Interest Period or on the Rate Setting Date; or</p> <p>before close of business of the European interbank market, two (2) Business Days prior to the first day of the relevant Interest Period or on the Rate Setting Date, the Borrower receives notification from the Lender that (i) the cost to the Lender of obtaining matching resources in the relevant interbank market would be in excess of EURIBOR for the relevant Interest Period; or (ii) it cannot or will not be able to obtain matching resources on the relevant interbank market in the ordinary course of business to fund the relevant Drawdown for the relevant time period.</p>
Material Adverse Effect	<p>means a material and adverse effect on:</p> <p>(a) the Program, insofar as it would jeopardise the implementation and operation of the Program in accordance with this Agreement;</p> <p>(b) the business, assets, financial condition of the Borrower or its ability to perform its obligations under this Agreement;</p> <p>(c) the validity or enforceability of this Agreement; or</p> <p>(d) any right or remedy of the Lender under this Agreement.</p>
Monitoring Chart	means the chart attached as Schedule 3 B listing the indicators agreed upon between the Parties to monitor the implementation of the Program.

National Bank of Serbia or NBS	Means the central bank of the Republic of Serbia.
Outstanding Principal	means, in respect of any Drawdown, the outstanding principal amount due in respect of such Drawdown, corresponding to the amount of the Drawdown paid by the Lender to the Borrower less the aggregate of instalments of principal repaid by the Borrower to the Lender in respect of such Drawdown.
Payment Dates	means June 15 and December 15 of each year.
Payment Systems Disruption Event	<p>means either or both of:</p> <p>(a) a material disruption to the payment or communication systems or to the financial markets which are, in each case, required to operate in order for payments to be made in connection with the Facility (or otherwise in order for the transactions contemplated by this Agreement to be carried out), provided that the disruption is not caused by, and is beyond the control of, any of the Parties; or</p> <p>(b) the occurrence of any other event which results in a disruption (of a technical or system-related nature) to the treasury or payment operations of a Party preventing that, or any other Party:</p> <p style="padding-left: 40px;">(i) from performing its payment obligations under this Agreement; or</p> <p style="padding-left: 40px;">(ii) from communicating with the other Parties in accordance with the terms of this Agreement;</p> <p>and which (in either case) is not caused by, and is beyond the control of, either Party.</p>
Prepayment Compensatory Indemnity	<p>means the indemnity calculated by applying the following percentage to the amount of the Facility which is repaid in advance:</p> <ul style="list-style-type: none"> - if the repayment occurs prior to the 3rd anniversary (exclusive) of the Signing Date: two percent (2%); - if the repayment occurs between the 3rd anniversary (inclusive) and the 7th anniversary (exclusive) of the Signing Date: one point five percent (1.5%); - if the repayment occurs between the 7th anniversary (inclusive) and the 10th anniversary (exclusive) of the Signing Date: one percent (1%); - if the repayment occurs after the 10th anniversary

	(inclusive) of the Signing Date: zero point five percent (0.5%).
Program	means the Program as described in Schedule 2 (<i>Program Description</i>).
Program Completion Date	means the date for the technical completion of the Program which is expected to be two years after the entry into force of the Law on Climate Change.
Public Official	means (i) any holder of legislative, executive, administrative or judicial office whether appointed or elected, serving on permanent basis or otherwise, paid or unpaid, regardless of rank, or (ii) any other person defined as a public official under the domestic law of the Borrower's jurisdiction of incorporation, and (iii) any other person exercising a public function, including for a public agency or organisation, or providing a public service.
Rate Conversion	means the conversion of the floating rate applicable to all or part of the Facility into a fixed rate pursuant to Clause 4.1 (<i>Interest Rate</i>).
Rate Conversion Request	means a request from the Borrower substantially in the form attached as Schedule 5C (FORM OF RATE CONVERSION REQUEST).
Rate Setting Date	means in relation to any Interest Period for which an Interest Rate is to be determined: <ul style="list-style-type: none"> (i) the first Wednesday (or, if that date is not a Business Day, the immediately following Business Day) following the date of receipt by the Lender of the Drawdown Request, provided that such date is at least two (2) full Business Days prior to said Wednesday; (ii) the second Wednesday (or, if that date is not a Business Day, the immediately following Business Day) following the date of receipt by the Lender of the Drawdown Request, if such date does not at least two (2) full Business Days prior to the first Wednesday specified in paragraph (i) above.
Reference Financial Institution	means a financial institution chosen as a suitable reference financial institution by the Lender and which regularly publishes quotations of financial instruments on one of the international financial information networks according to the practices recognised by the banking industry.
Schedule(s)	means any schedule or schedules to this Agreement.

Signing Date	means the date of execution of this Agreement by all the Parties.
TARGET Day	means a day on which the Trans European Automated Real Time Gross Settlement Express Transfer 2 (TARGET2) system, or any successor thereto, is open for payment settlement in Euros.
Tax(es)	means any tax, levy, impost, duty or other charge or withholding of a similar nature (including any penalty or interest payable in connection with a failure to pay or any delay in the payment of any such amounts).
Website	means the website of AFD (http://www.afd.fr/) or any other such replacement website.
Withholding Tax	means any deduction or retention in respect of a Tax on any payment made under or in connection with this Agreement.

SCHEDULE 1B - CONSTRUCTION

- (a) “**assets**” includes present and future properties, revenues and rights of every description;
- (b) any reference to the “**Borrower**”, a “**Party**” or a “**Lender**” includes its successors in title, permitted assigns and permitted transferees;
- (c) any reference to the Agreement or other document is a reference to this Agreement or to such other document as amended, restated or supplemented and includes, if applicable, any document which replaces it through novation, in accordance with the Agreement;
- (d) a “**guarantee**” includes any *cautionnement*, *aval* and any *garantie* which is independent from the debt to which it relates;
- (e) “**indebtedness**” means any obligation of any person whatsoever (whether incurred as principal or as surety) for the payment or repayment of money, whether present, future, actual or contingent;
- (f) a “**person**” includes any person, company, corporation, partnership, trust, government, state or state agency or any association, or group of two or more of the foregoing (whether or not having separate legal personality);
- (g) a “**regulation**” includes any legislation, regulation, rule, decree, official directive, instruction, request, advice, recommendation, decision or guideline (whether or not having the force of law) of any governmental, intergovernmental or supranational body, supervisory authority, regulatory authority, independent administrative authority, agency, department or any division of any other authority or organisation (including any regulation issued by an industrial or commercial public entity) having an effect on this Agreement or on the rights and obligations of a Party;
- (h) a provision of law is a reference to that provision as amended;
- (i) unless otherwise provided, a time of day is a reference to Paris time;
- (j) The Section, Clause and Schedule headings are for ease of reference only and do not affect the interpretation of this Agreement;
- (k) unless otherwise provided, words and expressions used in any other document relating to this Agreement or in any notice given in connection with this Agreement have the same meaning in that document or notice as in this Agreement;
- (l) an Event of Default is “continuing” if it has not been remedied or if the Lender has not waived any of its rights relating thereto;
- (m) a reference to a Clause or Schedule shall be a reference to a Clause or Schedule of this Agreement; and
- (n) words importing the plural shall include the singular and vice-versa.

SCHEDULE 2 - PROGRAM DESCRIPTION
CITIES AND CLIMATE CHANGE PROGRAM

Public Policy Loan (PPL)
 Program Document – March 2021

Borrower	The Republic of Serbia
Line Ministry	Ministry of Environmental Protection
Associated entities (Steering Committee)	All relevant institutions of the Borrower
Financing Data	Amount of the loan: €50 million. Amount of the technical assistance grant: €500,000.
Operation Type	Public Policy Loan (PPL), i.e. AFD equivalent to the World Bank Development Policy Loan (DPL) instrument
Pillar of the Operation and Program Development Objective(s)	This is a <u>parallel financing</u> to the Public Sector Efficiency and Green Recovery Development Policy Loan, to be mobilized by the World Bank (DPL P164575). It supports the Government of Serbia's green recovery agenda (Pillar II) in addition to the primary actions developed with the World Bank. Additional actions are compliant with the accession process of Serbia to EU (Chapter 27) and incorporate the preparation of a policy framework to stimulate the contribution of the Local Government Units to the Environment and Climate Change national agenda.
Prior Action (One trigger for single disbursement)	The Borrower has enacted the Law on Climate Change (published in the Borrower's Official Gazette No. 26/2021 on March 23, 2021 and entered into force on March 31, 2021) which mandates the preparation and adoption of the Low-Carbon Development Strategy and its Action Plan and the Climate Change Adaptation Program, to establish systems to reduce GHG emissions and support climate adaptation in a cost-effective and economically viable manner
Proposed Result indicators	<p>Result Indicator #1: The National Climate Change Council (NCCC) is re-established and operational.</p> <p>Result Indicator #2 (shared with the WB DPL's matrix): Relevant by-laws accompanying Law on climate change are drafted and adopted.</p> <p>Result Indicator #3: Public policy documents are approved and/or harmonized with the Law on Climate Change.</p> <p>Result Indicator #4: A feasibility study is carried out to identify financing scheme options for local self-government units climate investments</p>

Table of contents

TABLE OF CONTENTS	45
ACRONYMS	45
SUMMARY	46
1. COUNTRY AND SECTOR BACKGROUND	48
1.1. Overview of Climate Change challenges in Serbia	48
1.2. Climate Change Related Institutional Framework.....	49
1.3. The Government's Roadmap	53
2. THE PROPOSED OPERATION	54
2.1. General presentation	54
2.2. Rationale, Result Indicators and Policy Actions of AFD proposed PPL.....	55
2.3. Institutional arrangements: Implementation, monitoring and evaluation	56
2.4. Disbursement	58
2.5. Technical assistance	58
3. E&S RISKS ASSESSMENT	58

Acronyms

AFD	French Development Agency
CC	Climate Change
CIBT	Capacity Building Initiative for Transparency
DPL	Development Policy Loan
EU	European Union
GCF	Green Climate Fund
GEF	Global Environment Facility
GoS	Government of Serbia
LGU	Local Government Unit
MCTI	Ministry of Construction, Transport and Infrastructure
MEP	Ministry of Environmental Protection
MME	Ministry of Mining and Energy
MoF	Ministry of Finance
NAP	National Adaptation Plan
NCCC	National Council on Climate Change
NDC	National Determined Contribution
PIMO	Public Investment Management Office
PPL	Public Policy Loan
PUCs	Public Utility Company
SKGO	National Association of Local Authorities in Serbia
STCM	Standing Conference of Towns and Municipalities
UNDP	United Nation Development Program
WB	World Bank

SUMMARY

Overview of Climate Change challenges in Serbia

The energy sector remains the biggest source of GHG emissions in Serbia. Combustion of fossil fuels, in particular, are responsible for nearly 80% of GHG emissions. **Serbia is also highly vulnerable to climate change.** The vulnerability is accelerated by economic and social challenges that Serbian society is facing – the aging population, old and unfunctional infrastructure, lack of financial resources and organization ability to cope with climate change.

Key sectors concerned by climate change mitigation and adaptation within the urban context in Serbia are district heating systems, mostly dependent on fossil fuel, that generate the most negative impact on GHG, and urban transportation. Air quality, flood protection, water (shortage and quality), and wastewater management are urban issues that are the most exposed to climate change. All the above-mentioned sectors rely heavily on cities and municipalities and their Public Utility Companies (PUCs) initiatives, while the cost of investment is generally over the financial capacity of the Local Government Units (LGUs) to assume alone those investments.

The building of a legal framework for Climate Change action is underway. The Law on Climate Change entered into force on March 31, 2021. It provides the establishment of a system for the GHG emission reduction and efficient adaptation to climate change, fulfilling the obligations to the international community and is in line with Serbia's roadmap accession to the EU. In addition, the Law on Climate Change aims to ensure a legal basis for the adoption of a Low-Carbon Development Strategy and a Program of adaptation to identify the effects of climate change on sectors and systems, and to determine the adaptation measures to the changed climate conditions, thus setting a system for adoption of policies and measures for GHG emission reduction and adaptation to climate change.

However, **a comprehensive national framework for climate change adaptation is still to be developed.** Dedicated actions for reducing vulnerabilities are still sporadic. To date, adaptation has occurred mainly ad-hoc, on a project basis. The majority of sectorial strategic and regulatory documents adopted during the previous two decades contain only indirect and fragmentary references that relate to climate change adaptation. Climate change related policy making, legislation and implementation responsibility is split to a number of sectorial ministries, with the Ministry of Environmental Protection as the key institution. The capacity of most ministries and local governments to integrate adaptation into policies and strategies needs to be strengthened.

The government's roadmap is strategically oriented **toward accelerating the EU integration process**, since the adoption of a negotiation position by the government in January 2020 and its submission to the European Commission, particularly Chapter 27 discussions on Environment and Climate Change.

Brief description of the Cities and Climate Change program in Serbia

The proposed Cities and Climate Change program in Serbia is a **Public Policy Loan (PPL)** implemented as a parallel financing of the Public Sector Efficiency and Green Recovery DPL of the World Bank (P164575). Its amount is €50.5 Million comprising a €50 million loan and a 500K€ grant from AFD dedicated to Technical Assistance.

The program is based on **one prior action** (the Law on Climate Change enters into force) and **four expected results**, to be achieved by application of the law over the implementation period of the program : **(i) the NCCC is re-established and operational, (ii) Relevant by-laws accompanying Law on climate change are drafted and adopted, (iii) Public policy documents are approved and/or harmonized with the Law on Climate Change, (iv) A feasibility study is carried out to identify financing scheme options for local self-government unit's climate investments.** Rationale of the program's policy matrix is built on the links between Prior action and Result Indicators (see Schedule 3B of the Credit Facility Agreement).

By choosing the entry into force of the Law on Climate Change as the prior action of the matrix, this program directly echoes the renewed desire of the GoS to converge on the European Community acquis and to initiate a virtuous energy and ecological transition that is compatible with economic growth and supporting employment (diversification of the economic model, strengthening of the region's economic attractiveness).

The program has a **structuring contribution to Serbia's low-carbon trajectory** through its action to unlock the adoption and implementation of the Law on Climate Change, a prerequisite for all the resulting change levers to be effective: mobilization of public actors, monitoring of GHG emissions and preparation of reports, alignment of sector strategies with the objectives of the Low Carbon Development Strategy (energy sectors but also potentially waste), mobilization of climate finance, etc.

The program matrix covers both mitigation and adaptation challenges to climate change, through the **adoption of the climate change adaptation program and the provision of measures for the urban sector.** By contributing to the integration of climate vulnerability assessment and adaptation measures into the revision of the National Sustainable Urban Development Strategy and by supporting **the identification of priority needs and projects (adaptation and / or mitigation action plan) in 2 pilot cities/municipalities**, the program will contribute to strengthen urban resilience, in particular in terms of Disaster Risk Reduction. It will contribute to improve quality of environment and a rational use of natural resources at local level, in particular through nature-based solutions (reduction of pollution, development of green spaces in urban areas). By carrying out a feasibility study on municipal finance, the program will identify several financing options to increase Self Local Government Unit climate investments and therefore support the **development of an institutional and financial framework for investments by local authorities.**

Several measures proposed under the program should help improve climate change (mitigation and adaptation) governance in Serbia, by formalizing a legislative framework, promoting the exchange of information and the coordination between public institutions, supporting **the operationalization of the NCCC** and

strengthening the capacities of stakeholders in terms climate change planning, implementation as well as environmental and social aspects. In addition, by assessing financial mechanism for local self-governments, the program should promote their access to financial resources to facilitate climate investments.

The program will also contribute to better **gender equality** through the composition of the NCCC and the capacity building plan for the main ministries involved (gender approach). Likewise, at the level of the pilot cities/municipalities, vulnerability assessments (if needed), awareness campaigns on climate change and training will be conducted using a gender approach.

The achievement of the program's results indicators will be a condition for a new AFD's PPL focusing on urban climate and environmental issues. The rationale of this potential second PPL would be to contribute to regular financing and monitoring of Serbian cities/municipalities climate mitigation and adaptation action plan, with an enhanced focus on urban sector and municipal level.

1. Country and Sector Background

1.1. Overview of Climate Change challenges in Serbia

Serbia is highly vulnerable to climate change: Between 1960 and 2012, significant increases in the daily mean, daily maximum and daily minimum temperatures were observed, with an average increasing trend of 0.3°C/decade; the mean annual temperature in the 2008-2017 period was 1.5°C higher than 1961-1990 (higher increase than the world average); heatwaves and extreme events are more frequent and more intensive; rainfall deficit, accompanied by an increase in intensive rainfall, has been observed during the summer; the number of days with precipitation of over 40mm was twice higher in 2008-2017 than 1961-1990. Current climate projections for Serbia under the mid-line and extreme scenario indicate the average temperature is likely to continue to increase by up to 2.2°C by 2050 and 3.4°C by 2100¹.

Climate change impacts are already evident. South-Eastern Europe is identified among the most vulnerable regions in Europe, in terms of exposure to the negative effects of climate change, including adverse effects on the intensity and frequency of floods and droughts, and on the quality and quantity of yields of major crops. The vulnerability is accelerated by economic and social challenges that Serbian society is facing – the aging population, old and unfunctional infrastructure (particularly flood and erosion control infrastructure, water supply, waste and wastewater infrastructure), lack of financial resources, and organization ability to cope with climate change. Serbia's recent history of floods and natural disasters has shown that rural low-income communities are particularly vulnerable to the impacts of climate change due to heightened water insecurity², **increased health risks and reduced agricultural productivity.**

- It is estimated that about **18% of the territory of Serbia is vulnerable to floods**, including more than 500 major settlements, companies, and road infrastructure. Flood protection measures mostly rely on building embankments, though nature-based solutions could also contribute to substantially improve resilience.
- Climate change can have a direct or indirect impact **on public health**. Direct impact implies injuries, diseases, and fatalities resulting from climate change and extreme weather events (floods, heat waves, storms, etc.). The indirect impact includes the consequences for public health that are associated with the more frequent occurrence of vector-borne diseases, reduced air and water quality, as well as reduced availability of food and water.

Serbia's first NDC quotes that **the damages caused by climate change and extreme weather events for the period 2000-2015 are estimated at minimum EUR 5 billion**. Of this amount, more than 70% are damages caused by droughts and high temperatures. Individual events with highest damages are the drought of 2012

---

¹ UNDP - Climate changes observed in Serbia and future climate projections based on different scenarios of future emissions. Dr Vladimir Đurđević, Dr Ana Vuković, Dr Mirjam Vujadinović Mandić (2018)

² Projections indicate further reduction of flows on all rivers in Serbia, amounting to -8% by the mid-century and up to -17% by the end of the century, compared to the reference period 1971-2000. The biggest reduction in river flows is expected in central and eastern Serbia, and the least on the Sava and the Danube rivers. The groundwater recharge is expected to reduce across the whole territory of Serbia on the average by -10% by the mid-century and by up to -50% by the end of the century, compared to the reference period 1951-2010. This reduction will more strongly affect groundwater in the east and southeast of the country.

(EUR 2 billion) and the floods of 2014 (EUR 1.7 billion). In the period 2000–2012, overall **economic losses from droughts alone amounted to 2.5 billion USD.**³

The energy sector remains the biggest source of GHG emissions. Combustion of fossil fuels, in particular, are responsible for nearly 80% of GHG emissions, from which 69% originate from energy production facilities⁴, 11.7% from transport, 7.7% from manufacturing industries and construction, and 5.9% from other sectors. CO₂ emissions due to fossil fuels increased by 10% from 2000 to 2016⁵.

Key sectors concerned by climate change mitigation and adaptation within the urban context in Serbia are district heating systems, mostly dependent on fossil fuel, that generate the most negative impact on GHG, and urban transportation, due to the increase of the number of private cars by 45% between 2001 and 2018. Air quality, flood protection, water (shortage and quality), and wastewater management are the urban issues that are most exposed to climate change. All the above-mentioned sectors rely heavily on cities and municipalities and their Public Utility Companies (PUCs) initiatives, while the cost of the investment is generally over the financial capacity of the Local Government Units (LGUs) to assume alone those investments.

1.2. Climate Change Related Institutional Framework

Serbia released the Initial National Communication in 2010 and the Second National Communication to UNFCCC in 2017.

Serbia is committed under the Paris Agreement to reduce its GHG emissions by 33.3 % by 2030 compared to 1990 levels, as presented in the new Nationally Determined Contribution (being finalized) under the Paris Agreement (2017). Also, in **the framework of the Energy Community Treaty**, Serbia committed to setting up 2030 energy and climate targets at **a level of ambition equaling that of the EU**. Increasing the share of renewable energy, improved energy efficiency, and modernization of industrial processes was foreseen as key areas for the reduction of energy related GHG emissions, while in the agriculture sector further development of livestock supplies was envisaged. For the waste management sector, a target was set to double the recycling rate by establishing several regional centers with waste separation plants and increasing the amount and capacity of recycling centers. But no estimates were computed on the expected GHG emissions reductions linked to achievement of recycling targets and implementation of the new roadmap on Waste Management.

Strategic and legal framework.

The Law on Climate Change, drafted with the support of two EU-funded Twinning projects⁶, was submitted to public hearing in 2018, has been adopted by the GoS on

³ While during the 2014 floods, 24 mainly rural municipalities were affected, and 57% of the infrastructure and 43% of the productive capacity in those locales was damaged, with losses estimated at 1.5 billion USD. The social impact of this event was especially damaging due to the cascading impacts it created in the national service and productive value chains. Mining, energy production and energy distribution were also severely affected by these extreme events, and direct damages were estimated at 494 million EUR. Urban infrastructures also suffered from severe damage caused by flash floods of high intensity that destroyed houses, bridges and sections of roads in Krupanj and areas near Sabac. The rising water levels also resulted in widespread urban flooding, industrial and sewage spills, and widespread landslides that further damaged housing and infrastructure assets. Damages to housing and urban infrastructure from this event are estimated at 398 million EUR, while damages to agriculture and trade are estimated at 453 million EUR.

⁴ with an installed capacity of around 7.8 GW for 7 million inhabitants, the Serbian electricity mix in 2019 is still largely made up of lignite-based thermal power stations (73%).

⁵ Source: EDGAR - FAO

⁶ “Creation of a monitoring, reporting and verification system for the successful implementation of the EU Emissions Trading System” (2013-2015) and “Establishment of a mechanism for implementation of MMR” (2015 -2017).

February 25, 2021 and has been approved by the Serbian Parliament on March 18, 2021. It entered into force on March 31, 2021. The Law on Climate Change provides the establishment of a system for the GHG emission reduction and efficient adaptation to climate change, fulfilling the obligations to the international community, more precisely to the UNFCCC and the Paris Agreement as the main references. Also, the Law on Climate Change aims to ensure a legal basis for the adoption of a low-carbon development strategy (outlined in the Law) and a climate change Adaptation Program (see art.13 of the law), thus setting a system for adoption of policies and measures for GHG emission reduction and adaptation to climate change. As underlined above, the key issue facing this adoption is the decision to shift gradually from fossil fuels to renewable energies and its impacts on the national economy and employment.

The Climate Change Law prescribes the development of the Low Carbon Development Strategy (LCDS) and the Climate Change Adaptation Program and Action Plans. The LCDS has been drafted with the support of the EU IPA 2014. It covers the period 2020-2050, with an action plan for the period 2020-2030. The draft LCDS provides framework for development by the year 2050 accompanied by the GHG emission reduction, taking into account the EU development goals and priorities in line with Serbia's status of the EU candidate country.

A comprehensive national framework for climate change adaptation is still to be developed.

- Dedicated actions for reducing vulnerabilities are still sporadic. To date, adaptation has occurred mainly ad-hoc, on a project basis. The majority of sectorial strategic and regulatory documents adopted during the previous two decades contain only indirect and fragmentary references that relate to climate change adaptation⁷. Most of them do not pay special attention to planning specific measures for mitigation or sectoral adaptation to changed climate conditions.
- The draft LCDS has developed the Adaptation Planning Framework, which provides a methodology for assessment and planning of adaptation measures for future policies and projects in sectors with the highest priorities in adaptation. The proposed framework is based on climate risk assessments and extreme weather events risk assessments, identifying adaptation measures and prioritizing them, while at the same time following the approach and guidance of the Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC). The framework provides a methodology for monitoring and evaluation of measures within the climate change adaptation plans.
- However, the draft LCDS focus adaptation action on mitigation sectors, reflecting the evident and special status of the energy sector, given the fact that the energy sector is the most important in terms of GHG emissions. Measures to address the vulnerabilities in three priority mitigation sectors (agriculture – food production;

---

⁷ The National Sustainable Development Strategy, the National Environmental Protection Programme and the National Strategy for Sustainable Use of Natural Resources and Good recognize the significance of climate change adaptation for the preservation and sustainable use of natural resources, primarily in forestry, maintaining the quality of land, water, and air, as well as preserving biodiversity. The Biodiversity Strategy for the period 2011-2018 with the Action Plan identified adaptation to climate change as one of its objectives and defined priority measures for increasing institutional capacities, awareness raising, and development of national strategy in order to achieve better understanding, planning and minimizing the risks of climate change impacts. Climate change is included in the Public Health Strategy of the Republic of Serbia 2018-2026 through the specific objective to improve the environment, adaptation measures and response to climate change – development of action plans for response to climate change in urban areas.

forestry – bioenergy; hydrology and water resources – hydro-electric production)⁸, mainly ensure that the mitigation potential, estimated for priority sectors, is not jeopardized by the impacts of climate change.

- The first draft National Adaptation Plan (NAP), developed in 2015 and containing adaptation measures for priority sectors, was never officially passed by the Government of Serbia. A new adaptation program, as requested under the Paris Agreement, is developed with the support of the Green Climate Fund, following the proposal officially submitted by the Ministry of Agriculture, Forestry, and Water Management. As far, the adaptation program, still expected, is anticipated to be a key element to create the policy and implementation environment while linking key sectorial measures. It will serve as a bridge to other cross-cutting initiatives, such as the National Disaster Risk Management Program (2015) and its Action Plan (2017-2020)⁹.

On the basis of the National Strategy for Protection and Rescue in Emergency Situation¹⁰ the Law on Disaster Risk Reduction and Emergency Management was adopted in 2018¹¹. This Law introduced the obligation to develop Disaster Risk Assessments and Plans for Protection and Rescue at national level, at the level of units of local self-governments, companies, public health, social and educational institutions, and legal¹².

The Emergency Management Sector of the Ministry of Internal Affairs conducted the Disaster Risks Assessment for the Republic of Serbia¹³, which was adopted in March 2019. This document defined natural and other disasters, which pose significant risks for lives and health of people, economy, environment and social stability. The risk assessment in this document was conducted on the basis of the scenario for the most likely adverse event and the scenario for the adverse event with the most severe consequences defined on the basis of historical data.

---

⁸ The Strategy of Agriculture and Rural Development for the period 2014-2024 identified climate change adaptation and mitigation as one of the priority areas of strategic planning. Although explicit adaptation measures are not recommended by this strategy, there is a number of defined measures for sustainable management of natural resources, the improvement of technologies, techniques and resources, the improvement of the knowledge and technology transfer systems and the improvement of the natural disaster insurance system, which all contribute to the climate change adaptation. The Water Management Strategy for the territory of the Republic of Serbia until 2034 identifies climate change as an important factor in long-term planning in the area of water use and flood and drought protection.

⁹ New Action Plan for disaster risk management for the upcoming period is still expected.

¹⁰ Official Gazette RS, No. 86/2011

¹¹ Official Gazette RS, No. 87/2018

¹² The methodology is also prescribed to conduct vulnerability assessments in case of natural disasters and other accidents and protection and rescue plans in emergencies. The first Preliminary Flood Risk Assessment for Serbia was developed in 2011, based on available data (hydrological, land use, topography, etc.) and data on damages caused by floods in the past. Although the Law on Waters foresees that risk management plans are adopted by 2017, their preparation is delayed, mainly due to the lack of financial resources and capacities. The hazard maps and flood risk maps, which are the basis for the development of these plans, are currently under the development within the project "Study of mapping of flood zones in Serbia", funded by the European Union.

¹³ <http://prezentacije.mup.gov.rs/sektorazastituispasavanje/HTML/licence/Procena%20rizika%20od%20katastrofa%20u%20RS.pdf>

Serbia CDN adaptation and mitigation (draft- December 2020)

Mitigation:

- Unconditional emissions reduction: Reduction of GHG emissions by 13.2% in 2030 compared to 2010, which corresponds to a decrease of **33.3%** compared to 1990 (absolute target – Baseline scenario).
- Conditional emissions reduction (Scenario with additional measures) is 28.7% compared to 2010 (45.2% compared to 1990) with appropriate financial, technical and technological assistance from the international community).
- Sectors: Energy (including the energy industry, transport and the residential and service buildings sector), industrial processes (including, inter alia, the mineral, chemical and metal industries) and Industrial Processes and Product Use (IPPU), Agriculture, Forestry and other land use, Waste Sector (including solid waste disposal and wastewater treatment). LULUCF is not included, because the accuracy of the input data and the quality of the inventory are at an insufficiently high level.
- Financial needs: - for absolute target (Baseline Scenario): € 6,511 million - the assistance of the international community is expected in part; - For conditional target (Scenario with additional measures): € 19,239 million compared to the Baseline Scenario - fulfilment is possible only with financial, technical and capacity building assistance from the international community

Adaptation

- **Sectors**: The sectors that are most vulnerable to climate change in Serbia include: agriculture, water management, forestry, biodiversity and public health.
- NDC contains adaptation measures for these sectors as well as for Disaster risk reduction (DDR).
- The NDC **does not indicate the total financial needs for adaptation options** implementation. A table at the end of the document indicate for each priority measure an estimation of the financial needs.
- **Gender equality** was considered during the preparation and realization of stakeholder consultation during NDC preparation (gender related information will be included in final draft of NDCs revision).
- **The Second Biennial Update Report and the Third National Communication are being prepared (2021).**

Institutional setting

Climate change related policy making, legislation and implementation responsibility is split to a number of sectorial ministries, with the Ministry of Environmental Protection as the key institution. Its mandate is mostly consisting in acting as responsible institution for monitoring of the environmental protection and climate change policies, since other ministries and LGUs have the responsibilities to implement the strategies and the action plans. The Ministry of Mining and Energy is responsible for the production and distribution of energy, including the transition from fossil fuels to renewable energy sources and the operation of district heating systems for heat production. Local self-government units are responsible for communal environmental infrastructure, including water and wastewater infrastructure, district heating, energy efficiency in public buildings, etc.

A lack of awareness about climate change adaptation and the links within existing programs and activities. Although it can be said that Serbia has taken

initial steps in establishing an effective institutional framework for climate response, it is evident that there is a lack of awareness about climate change adaptation and the applications to be developed within sectors programs and activities. Technical knowledge and the overall capacity of professionals involved in the planning and implementation of sectoral climate change adaptation policies and measures require further improvement.

The capacity of most ministries and local governments to integrate adaptation into policies and strategies needs to be strengthened. Effort has been made by the MoEP to develop an Adaptation Planning Framework (with UNDP support). In addition, SKGO with the support of UNDP brings technical assistance to LGUs in developing Local Adaptation Plans¹⁴. Those efforts need to be increased and coordinated with other structural aspects such as investment planning and financing in order to enable inclusion in existing national processes and systems.

The sectoral approach is very common in the planning and implementation of national climate change policies and plans, with a noticeable **lack of multi-sectoral coordination mechanisms**. Different ministries and agencies focus on different aspects of climate change without sufficient integration and appropriate mechanisms to achieve it. Limited cross-sectoral cooperation is **particularly reflected in the planning of climate change adaptation measures and disaster risk reduction measures** at the national and local levels.

Serbia has begun establishing the institutional structure for climate change policy coordination by the establishment of National Climate Change Council (NCCC) in 2014. The NCCC brings together representatives of key government institutions, government agencies, the research community and civil society and has an advisory role in policy making, monitoring and evaluation of climate change-related actions. However, the NCCC has not yet established appropriate institutional and operational arrangements for climate change adaptation. In practice NCCC met only one time since 2014. Its mandate and composition need to be specified in accordance with the general provisions introduced by the draft Law on Climate Change.

There are still no adequate financial incentives for climate change adaptation and mitigation activities, both for the relevant sectors and for different levels (national and local). There is a lack of clearly defined and available funding mechanisms to support the integration of climate change adaptation measures into key economic sectors. The lack of financial resources at the local level for harmonization with the requirements, policies and laws that regulate the field of adaptation to climate change is especially noticeable.

The overall investment effort of cities and municipalities is around EUR 400 million per year (15% of their total revenue and only 14% of their total expenditure). The Fiscal Council (*Serbian public body independent from the Ministry of Finance*) estimates that the additional effort required in terms of investment in favor of environmental protection is EUR 500 million, of which up to EUR 100 million could be financed by LGUs (equivalent to a quarter of their annual investment capacity). The latter cannot assume these investments alone, without dedicated public financial mechanisms at the local level being structured to compensate for this financing gap, also associated with a deficit in upstream planning.

---

¹⁴Part of the CBIT project implemented by the MEP with the support of UNDP. The project incorporates development of a domestic MRV system for updating NDCs and improvement of the National GHG inventories.

1.3. The Government's Roadmap

The GoS roadmap is strategically oriented towards accelerating the EU accession process, with the objective of making Serbia an EU Member State by 2025. This objective is reiterated in all official communications from the authorities, despite delays in the negotiation process of the various chapters of the Acquis communautaire as noted by the latest European Commission report on Serbia published on October 6, 2020. With regard to the Chapter 27 negotiations, the key milestones are in the short term (i) the adoption by Parliament of the climate law and its entry into force, and consequently: (ii) the adoption of the main decrees of application of the law, (iii) the finalization and approval of the strategy and action plan for low-carbon development, and its variations in operational action plans - or revision of existing action plans - on various sectors concerned (water, energy, waste, transport, urban), and (iv) the drafting and approval of a climate change adaptation program. The negotiating mandate was adopted in January 2020. The importance of this achievement is reinforced by the European Green Pact presented in December 2019 as well as by the adoption by the heads of state of the region of the Green Agenda for the Western Balkans at the Sofia summit on 10 November 2020.

The PPL proposed by AFD as a parallel financing of the World Bank DPL is consistent with the Government's objective of making more effective use of public resources by improving fund allocations and structural reforms regarding sectors impacted by environment and climate change. In particular, environmental quality improvement of infrastructure delivered at the local and central level is considered as a priority and should be improved through the present PPL. Climate change Strategy and Action Plan still under development should guarantee alignment of the sectors investment policies with EU environmental and climate change commitments. Contribution of Cities and Municipalities to the implementation of the national sustainable green growth is also considered with the adoption by more and more LGUs of Local Climate Change Adaptation Action Plan. The MCTI also approved in 2019 a Sustainable Urban Development Strategy of the Republic of Serbia which incorporates the issues of environment and climate change within investment municipal planning and implementation. Action plan for the implementation of this strategy (covering both mitigation and adaptation) has been elaborated and submitted on November 16th to public hearing (up to the 7th of December 2020). Full effectiveness of those documents is hampered by the lack of resources at the local level and also some governance issues such as coordination between central and local levels.

2. The Proposed Program

2.1. General presentation

The proposed Cities and Climate Change program in Serbia is a PPL implemented as a parallel financing of the Public Sector Efficiency and Green Recovery DPL of the World Bank (P164575). Its amount is €50.5 Million comprising a €50 million loan and a 500K€ grant from AFD (already earmarked to this program and contracting phase finalized).

The PPL aims to support the Government of Serbia's effort to create the foundations for more sustainable green growth and urban development, through supporting climate change adaptation and mitigation initiatives at both national and urban/municipal levels in Serbia. It will be implemented over a two-year period, once the prior action is completed (entry into force of the Climate Change law). It complements the rationale of Pilar II ("green growth") of the World Bank DPL by a complementary matrix of Result Indicators.

By choosing the entry into force of the law on climate change as the prior action, this program directly echoes the renewed desire of the GoS to converge on the Community acquis and to initiate a virtuous energy and ecological transition that is compatible with economic growth.

The program has a **structuring contribution to Serbia's low-carbon trajectory** through its action to unlock the adoption and implementation of the climate law, a prerequisite for all the resulting change levers to be effective: mobilization of public actors, monitoring of GHG emissions and preparation of reports, alignment of sector strategies with the objectives of the low carbon strategy (energy sectors but also potentially waste), mobilization of climate finance, etc. It should be noted that pillars 1 and 2 of the WB program will simultaneously (i) strengthen green procurement in order to encourage sober and efficient technologies and processes (efficient management of raw materials, water, energy) and (ii) reduce pollution.

Second/revised Serbia's nationally determined contribution for mitigation¹⁵ (draft January 2021): details 14 mitigation actions (implementation plan, based on the Action plan for implementation of the LCDS and 2nd BUR)¹⁶. 2 will rely mainly on state budget for a total amount of 263 million € over ten year (26,3 million € per year): Action 7: Improving energy efficiency and use of RES in the Tertiary sector (94,4 million €; 2021/2030); Action 8: Improving thermal integrity in the Tertiary sector (168 million € / 2022 – 2030).

As such, it is possible to estimate that the cumulative amount of the AFD-BM loan for 135 million € would cover:

- more than half (51,3 %) the cost (additional than those for the BaU) identified as "investments from the state budget for 2020/2030 (19% for AFD loan only);
- nearly 9% of the investment expenditure provided for in the central government budget in the 2021 finance law (a little more than 3% for the AFD loan alone), and up to 13% of the investment expenditure of MCTI, the main ministry in charge of infrastructure investments in transport and urban area at national level.

¹⁵ Estimates implementation cost: "(Baseline Scenario): € 6,511 million - the assistance of the international community is expected in part and for conditional target: € 19,239 million compared to the Baseline Scenario (fulfillment is possible only with financial, technical and capacity building assistance from the international community".)

¹⁶ Biennial Update Report submissions from Non-Annex I Parties.

2.2. Rationale, Result Indicators and Policy Actions of AFD proposed PPL

Rationale and organization of the program.

The program is based on **one prior action** (the Law on Climate Change enters into force) and four expected results, to be achieved by application of the law over the implementation period of the program: (i) the NCCC is re-established and operational, (ii) Relevant by-laws accompanying Law on climate change are drafted and adopted (iii) Public policy documents are approved and/or harmonized with the Law on Climate Change (iv) A feasibility study is carried out to identify financing scheme options for self-local government unit's climate investments.

The achievement of the program's result indicators will be a condition for a new public policy loan focusing on climate and environmental issues in urban areas. This multi-year public policy dialogue will be mentioned in a Development Policy Letter that will be sent by the Government of Serbia to AFD prior to the presentation of the PPL to AFD decision body.

Proposed Result Indicators of the PPL.

Four result indicators are identified as crucial for the implementation of the Law on Climate Change and the achievements of Serbia's sectoral climate policy commitments - especially at local / urban level. It is expected they would be achieved through a list of activities and interim targets to be assessed, for each result indicator, over the PPL's two years monitoring framework (targets for Y+1 and Y+2 following the date of the entry into force of the Law on Climate Change) (see Schedule 3B of the Credit Facility Agreement).

- **Result indicator #1:** The NCCC is re-established and operational.
The objective is to make the NCCC operational to ensure efficient inter-ministerial coordination for the implementation of the Law on Climate Change. The composition, mandate and modes of operation of the NCCC are not defined by the Law on Climate Change. The capacities of its members (representatives of key government institutions and agencies, research institutions and civil society, etc.) will need to be significantly strengthened to ensure the efficiency, representativeness and independence of the NCCC whose role is to advise the Government. Holding two sessions per year is the goal. The proceedings will be made public and accessible to the media.
- **Result Indicator #2:** Relevant by-laws accompanying Law on climate change are drafted and adopted
*11 by-laws need to be drafted and adopted under the Law on Climate Change binding and operational: 6 by-laws on Y+1 of the program; 5 additional by-laws on Y+2 of the program. The program will also support the assessment and identification of capacity building needs in line ministries to implement the by-laws and the Government's climate roadmap.
The program will contribute to support the updating of the National Waste Management Strategy and its action plan, keeping in mind a future loan for local authorities (currently under identification).*
- **Result Indicator #3:** Public policy documents are approved and/or harmonized with the Law on Climate Change.
The Law on Climate Change sets a maximum period of two years for adopting the Low-Carbon Development Strategy and its action plan. A first draft of a Low-Carbon Development Strategy (covering both mitigation and adaptation aspects)

and action plan is already available. The main challenge is to align sectoral policies with quantified GHG emission reduction targets for 2030 and 2050 as defined in the strategy and the new NDC being formalized. The strengthening of GHG emission inventories is underway (UNDP – MRV system – see R#2).

The Law on Climate Change requires an assessment of vulnerability to climate change for sectors most affected by climate change and consistency with the adaptation program in public policy documents. The program will therefore support the vulnerability impact assessment of urban sector to strengthen climate adaptation into the National Sustainable Urban Development Strategy. It will also support two selected LSGs in the identification of climate priority needs and projects (considering both adaptation and mitigation).

Result Indicator #4: A feasibility study is carried out to identify financing scheme options for self-local government unit's climate investments.

The Law on Climate Change and the Low Carbon Development Strategy project do not contain any provision on budgeting and financing of climate change investments. However, via its Fiscal Council, the MoF estimated in 2018 the additional budgetary expenditure needs for environmental protection at EUR 500 million per year, or EUR 8.5 billion over 10 years, including EUR 100 million per year for the local collectives. On the basis of a diagnosis of local municipal finances based on two sample pilot cities, the program will help define one or more preferential financing scenario(s) for these investments. This challenge is decisive in achieving the objectives of GHG emission reduction included in the Low-Carbon Development Strategy.

2.3. Institutional arrangements: Implementation, monitoring and evaluation

The PPL will support and monitor expected results and dedicated activities during a period of two years (following the date of the entry into force of the Law on Climate Change). Four main stakeholders are primarily concerned by the implementation of the program whose objectives are to support resilient cities' development:

- **The Ministry of Finance (MoF)** represents the Republic of Serbia as a borrower, and is responsible for the choices and modalities of Serbia's external indebtedness to international donors.
- The **Ministry in charge of Environmental Protection (MoEP)** is the key institution in the Environment and Climate Change Sector, responsible for policy making, legislation and enforcement for, inter alia, air quality, climate change, and protection of water bodies from pollution. **MoEP** is lead institution in the Negotiating Group for Chapter 27 - Environment and Climate Change, and thus responsible for reporting to the European Commission (EC) on the overall progress during EU negotiations process and it also coordinates activities with other institutions involved in environmental and climate change acquis implementation. Also, MoEP is responsible for the process of implementing, monitoring /reporting on EU assistance in Environment and Climate Change Sector, including the construction of municipal wastewater collection (sewage) and treatment systems, in relations with the MCTI.

In addition, the Ministry of Environmental Protection, Climate Change Unit is the UNFCCC focal point, and provides ad-hoc secretariat services to the NCCC. The Ministry of Environmental Protection is also the main Government institution responsible for coordination of the process of preparation of National Communications and Biennial Update Reports, and for overall compliance and coordination with UNFCCC and EU climate policy requirements. Following the new Government of Serbia elected in October 2020, the MoEP has strengthened its organization - with the creation of a Local Self-Government Department to strengthen its links with local authorities.

It is therefore this Ministry that will ensure the overall coordination of the Cities and Climate Change program within the government and the mobilization of all stakeholders.

- The **Ministry of Construction Transport and Infrastructure** (MCTI) is in charge of strategic planning and steering of public investment programs, including at the city level through its urban planning and housing department. It also exercises central supervision over several public service companies, notably companies in the railway sector.
- **The Ministry of Agriculture, Forestry and Water Management** is the GCF focal institution and also the ministry in charge of the most climate-vulnerable sectors in Serbia¹⁷. The Unit for Climate Change in agriculture within this particular ministry has the responsibility for inclusion of climate change issues into sectoral policies and legislation, among others.

Other ministries (such as the Ministry of Mine and Energy – MoME) cover areas that have significant impact on climate. The energy component of the climate roadmap (Energy Law and Energy Efficiency Laws under revision, Renewable Energy Law under preparation) will be addressed by an other public policy loan to be supported by the donors (WB, EU, KfW, AFD).

Local Self Government (LSG) Units under the supervision of the **Ministry of Public Administration and Local Self-Government** have responsibilities for communal environmental infrastructure including water and wastewater infrastructure, district heating infrastructure, energy efficiency in public buildings, etc. Public Utility Companies are under the responsibilities of the Local Self-Government.

In addition, given its advisory role in policy development, monitoring and evaluation of climate change actions, **the NCCC** with its strengthened mandate and membership is expected to give advice on all the official documents to be approved within the context of the PPL.

▪ **Sub-Steering Committee**

A sub-steering committee – common with the WB on its DPL and related to the implementation of the Law on Climate Change - will be set up to monitor the achievement of the results of the matrix. The Sub-steering committee will meet twice a year and will be chaired by the MoF, with the MoEP designated as the lead technical ministry. More technical working groups will be set up to monitor the work conducted by the ministries and other entities involved in the four expected results and associated activities. It is envisaged that other institutional partners involved in

---

¹⁷ Source: PNUD adaptation program brief policy note.

supporting Serbia's climate roadmap will be invited as observers, first and foremost the EU, and also (depending on the agenda) UNDP and Swedish Cooperation.

These stakeholders also meet as part of donors' coordination group (currently chaired by Germany and Sweden) looking at environment and energy sectors. The coordination group aims at identifying strategic and technical issues of common interest related to the climate roadmap, with the objective of bringing them up to the political level. Particular attention will be devoted to optimizing synergies between this coordination group and the dialogue conducted with the Serbian authorities in the framework of the joint PPL/DPL steering committee.

▪ **Monitoring and evaluation system for the program**

AFD will monitor the status of the program implementation through supervision missions, participation to the sub-steering committee and tracking results indicators provided in the policy and results matrix. These missions undertaken by AFD will enable the Technical Assistance program to be adjusted according to the needs identified to achieve the expected results. The missions will also contribute to the national dialogue on the climate roadmap and, at the same time, identify the next actions to be promoted through a second public policy loan. Above this, annual reporting from the MoEP is expected.

2.4. Disbursement

The PPL is a single-tranche AFD loan. The loan is made available as the prior action has been completed. The AFD loan is completed by a €500,000 grant to cover TA in charge of supporting the GoS in the achievement of the 4 result indicators presented in the matrix.

The TA grant envelope has already been committed (through a framework service contract managed by AFD).

2.5. Technical assistance

The Technical Assistance directly under the supervision of AFD (€500,000 as a grant) will be mobilized to support counterparts in the implementation of the matrix of activities.

The technical assistance will be involved in supporting the GoS in the achievement of the 4 result indicators presented in the matrix :

- Result n°1 : The TA will support the sustainable implementation and re-establishment (mandate, mode of operation, composition, etc.) of the NCCC. It will facilitate the sessions' organization (tools, process, interministerial coordination) planned during the two-year of the program.
- Result n° 2: The TA will support the MoEP in the identification of capacity building measures to support the main institutional stakeholders in the implementation of the Low Carbon Development Strategy. In addition, the TA will, if needed, provide support for drafting certain by-laws.
- Result n° 3: the TA will support the MoEP to strengthen climate adaptation (vulnerability assessment of urban sectors and adaptation priority measures for local) into the sustainable urban development strategy. At local level, it will

contribute to the identification of climate priority needs and projects (climate action plans) on an experimental basis in 2 selected pilot LSGs

- Result n° 4: the TA will support the realization of the feasibility study for the establishment of financial mechanisms to facilitate climate change investments at local level.

Besides this Technical Assistance, the AFD through its initiative “Organizational transformation for Counterparts of Tomorrow” will support the institutional and organizational development of the MoEP. The actions envisaged will not only strengthen operational performance but also contribute to the MoEP's capacity to manage the current program (both on climate and environmental and social aspects).

3. E&S Risks assessment

The direct environmental and social impacts of the program will be limited since the PPL does not aim to finance investments. However, the Adaptation Program could lead to environmental and social risks over time. This is why the programme's matrix integrate the need for elaborating a Strategic Environmental and Social assessment of the Adaptation Program.

The draft low-carbon development strategy has identified the main environmental and economics impacts of its action plan through its Strategic Environmental Impact Assessment (draft from January 2020). Until its adoption, these elements will be updated, with the support of the EU and UNDP.

The capacity building plan for the main ministries involved in the implementation of the climate roadmap will integrate aspects of capacity building at the environmental and social levels.

The program will also focus on better taking into account environmental and social issues in the urban sustainable development strategy. Thus, at the level of the pilot cities, the environmental and social risks linked to the proposed adaptation measures will be assessed. The capacities of local communities to identify these risks and mitigate them will also be strengthened.

SCHEDULE 3A - FINANCING PLAN

Financing Plan	Amount (EUR million)	%
AFD	50,000,000	38
Co-financier - IBRD	82,600,000	62
Total	132,600,000	100

SCHEDULE 3B – MONITORING CHART

AFD – 50 M€ Public Policy Loan (PPL)
→ One trigger for single disbursement (Prior Action): The Borrower has enacted the Law on Climate Change (published in the Borrower's Official Gazette No.26/2021 on March 23, 2021 and entered into force on March 31, 2021) which mandates the preparation and adoption of the Low-Carbon Development Strategy and its Action Plan and the Climate Change Adaptation Program, to establish systems to reduce GHG emissions and support climate adaptation in a cost-effective and economically viable manner
→ One matrix of results indicators with objectives and activities (two-years implementation period) which achievement is a condition for a future Public Policy Loan in the urban sector.
→ AFD grant (€500,000) dedicated to Technical Assistance program
→ Ministry of Environmental Protection (MEP) is the line Ministry for the whole matrix:
- Climate Change Department, including Climate Change Adaptation Unit
- Project Management Department
- Waste Management Department
- Self-Local Government Unit Department
(Start of Y0 = March 31, 2021, i.e. the date on which the Law on Climate Change entered into force)

Objectives and activities		Focal point in the MEP	Other stakeholders involved	Technical Assistance	Baseline	Achieved if	
Results Indicator #1: The National Climate Change Council (NCCC) is re-established and operational							
Objective by the end of Y+1 : The NCCC with strengthened mandate and membership is re-established as defined in the Law on Climate change							
1.1	1.1.1	The NCCC to provide expert opinion and oversight for the implementation of the Law on Climate Change is re-established and operational.	Climate change Department	-	AFD TA activities : (i) Support the definition of roles, procedures, mandate, composition (gender approach), (ii) Provide recommendations on tools for communication, (iii) Provide templates for reporting.	NCCC established in 2014 but not fonctionnal	Council members are appointed by the Government, the Council has adopted its rules of procedures.
	1.1.2	Session n°1 is held.	Climate change Department	-	AFD TA activities : (i) Support the NCCC secretariat to report to the Government, (ii) Enhance technical skills of NCCC members, (iii) Promote interministerial coordination	The NCCC met only one since 2014	The NCCC mandate is approved, a two-year agenda with key documents to be reviewed by end Y+2 is approved by the NCCC. Minutes of meeting are made public (on Website).
	1.1.3	Session n°2 is held (following the 26th session of the Conference of the Parties (COP 26) to the United Nations Framework Convention on Climate Change (UNFCCC) scheduled to take place in November 2021)	Climate change Department	-			Minutes of meeting are made public (on Website).
Objective by the end of Y+2 : The NCCC holds at least two meetings and is fully operational							
1.2	1.2.1	Session n°3 is held.	Climate change Department	-	AFD TA activities : (i) Support the NCCC secretariat to report to the Government, (ii) Enhance technical skills of NCCC members, (iii) Promote interministerial coordination	The NCCC met only one since 2014	Minutes of meeting are made public (on Website)
	1.2.2	Session n°4 is held.	Climate change Department	-			The draft low carbon development strategy and action plan, and the draft adaptation program are presented to the NCCC members and discussed. Minutes of meeting are made public (on Website).

Objectives and activities		Focal point in the MEP	Other stakeholders involved	Technical Assistance	Baseline	Achieved if	
Results Indicator #2: Relevant by-laws accompanying Law on climate change are drafted and adopted							
Objective by the end of Y+1 : 6 relevant climate change by-laws are adopted							
2.1	2.1.1	6 by-laws needed for the implementation of the Law on climate change are adopted.	Climate change Department	-	AFD TA activities : if needed, support for drafting of certain by-laws will be decided during the TA kick off meeting	No by-laws drafted	6 by-laws are adopted by the GoS
	2.1.2	Following the 26 th session of the Conference of the Parties (COP 26) to the United Nations Framework Convention on Climate Change (UNFCCC) scheduled to take place in November 2021, the program steering committee specifies whether amendments of the law on climate change and relevant by-laws are needed.	Climate change Department	Focal points in each line ministries	-	The COP 26 hasn't been held.	If required, the program steering committee update the policy loan matrix (activity 2.2.1), which is satisfactory to AFD. Minutes are available.
Objective by the end of Y+2 : Additional climate change by-laws are adopted							
2.2	2.2.1	Pending finalization of the Katowice Rulebook and adoption of the EU Climate Law and finalization of the low carbon development strategy, amendments of the law on climate change and drafting of relevant by-laws may be needed.	Climate change Department	-	AFD TA activities : If needed, support for drafting of certain by-laws will be decided by the steering committee	The COP 26 hasn't been held.	If needed, the amendments of the law on climate change and additional climate change by-laws are adopted by the Government and published in the Official Gazette of the Republic of Serbia
	2.2.2	5 by-laws needed for the implementation of the Law on Climate Change are adopted.	Climate change Department	-	AFD TA activities : if needed, support for drafting of certain by-laws will be decided by the steering committee	No by-laws drafted	5 by-laws are adopted by the GoS
	2.2.3	MRV system for the fulfillment of obligations to UNFCCC is set up.	Climate change Department	-	UNDP TA	On-going	The Government has specified the form, content and time limits for the submission of the biennial reports on the implementation of the low carbon development strategy and action plan (Article 64, draft law on Climate change). IT tools are consistent for the MRV system.
	2.2.4	Identification of capacity building needs in line ministries to implement the by-laws.	Climate change Department	Focal points in each line ministries	AFD TA activities (Y1 and Y2): (i) Capacity building needs assessment for line ministries (both collective and individual: monitoring, IT tools, environmental and social aspects, etc.), (ii) elaboration of capacity building plan.	No identification of capacity building needs	Capacity building plan available (organigram, profiles, training) and ready to be implemented
	2.2.5	The process of updating sectoral strategies is launched in line with contribution to GHG emissions reduction of the low carbon development Strategy. In particular, the draft solid waste management strategy and action plan (2019/2024) is being updated.	Waste Management Department	MEP (Climate change Department)	-	Draft solid waste management strategy and action plan	The solid waste management strategy and action plan is revised and approved

Objectives and activities		Focal point in the MEP	Other stakeholders involved	Technical Assistance	Baseline	Achieved if	
Results Indicator #3: Public policy documents are approved and/or harmonized with the Law on Climate Change							
Objective by the end of Y+1 : Preparation of local climate change action plans and adaptation strategies in accordance with relevant public policy documents started							
3.1	3.1.1	The sustainable urban development Strategy and Action plan are revised in compliance with Articles 14-5 and 15 of the Law on Climate change.	Climate Change Department	MCTI	AFD TA activities at the national level: (i) Urban sector vulnerability impact assessment (including gender approach), (ii) Definition of adaptation priority measures at the local level (including a urban, environmental and social development approach).	The Strategy and Action plan is in the inter- ministerial consultation phase	Urban sector vulnerability impact assessment is achieved and the sustainable urban development Strategy is revised to include a definition of adaptation priority measures at the local level.
	3.1.2	Local self governments are selected (as pilot cities or municipalities) for the preparation of local action plans (mitigation and/or adaptation) in accordance with relevant national policy documents	Climate Change Department	MCTI MEP (Self-Local Government Unit Department)	AFD TA activities at the national level: (i) selection of pilot cities (multi-criteria analysis, call for expression of interest, etc.), (ii) (one of the following activity per city if needed) vulnerability assessment participatory diagnosis (including gender approach) or diagnosis on GHG emission at local level (to prepare a mitigation plan), (iii) development of local adaptation/mitigation plans for selected local self governments (including environmental and social impact assessment), (iv) capacity building for local self governments (including on environmental and social aspects), (v) awareness raising, (vi) (including a transversal gender approach for the previous items), (vii) peer to peer partnership to be developed.	No experimentation	At least 2 local self governments are selected to develop local action plans.
	3.1.3	Pilot cities and municipalities selected for: an assessment of adaptation/mitigation priority needs (participatory diagnosis on climate change risks assessment, adaptation option - if possible including nature based solutions- and plan, capacity assessment), the identification of a pipe of adaptation/mitigation projects.	Climate Change Department	MCTI MOF MinAgri MEP (Self-Local Government Unit Department)		No experimentation	At least 2 local self governments have established an assessment of adaptation/mitigation priority needs and pre-identified priority projects for adaptation/mitigation
	3.1.4	In pilot cities, actions are implemented to ensure awareness raising and stakeholders participation on adaptation to climate change.	Climate Change Department	MCTI MinAgri MEP (Self-Local Government Unit Department)	-	Lack of awareness on climate issues at the cities level	Actions for awareness raising on adaptation and disaster risk reduction are carried out (education, training for new skills).
Objective by the end of Y+2 : The low carbon development strategy (and action plan) and adaptation program are approved							
3.2	3.2.1	The low carbon development strategy and action plan are finalized in compliance with relevant EU climate acquis and GHG emissions reduction commitments taken under the Paris Agreement.	Climate Change Department	MoME (because of NECP)	-	Draft low carbon development strategy and action plan in a phase of consultation	The low carbon development Strategy and Action plan are adopted by the Government and published in the Official Gazette of the Republic of Serbia.
	3.2.2	The Adaptation Program, including an environmental and social strategic assesment, is achieved and submitted to the Cabinet.	Climate Change Adaptation Unit	MinAgri (line ministry in charge of the adaptation program)	-	A draft of the Adaptation Program is on-going	The Adaptation Program is adopted by the Government and published in the Official Gazette of the Republic of Serbia.

Objectives and activities		Focal point in the MEP	Other stakeholders involved	Technical Assistance	Baseline	Achieved if
Result Indicator #4: A feasibility study is carried out to identify financing scheme options for self local government units climate investments						
Objective by the end of Y+1 : Feasibility study to identify financing schemes options for is on-going						
4.1	4.1.1	The first part of the feasibility study is conducted on the sample of two pilot cities or municipalities, including: A diagnosis of municipal finances (including PUCs); weaknesses and strengths; A diagnosis of the Public Finance Management at the local level (based on the sample of pilot cities).	Climate Change Department	MEP (Project Management Department) MOF	AFD TA activity: feasibility study (part 1)	No Financing scheme to increase climate investment of self local government units. The first part of the feasibility study is achieved.
Objective by the end of Y+2 : Feasibility study to identify financing scheme options for SLGUs climate investments is achieved and a dialogue on external contribution of donors to the						
4.2	4.2.1	The second part of the feasibility study is conducted on the sample of two pilot cities or municipalities, including: Proposal of several financing options to increase Self Local Government Unit climate investment A dialogue between the Government and donors is launched on: Means for the effective implementation of the different options of financing scheme - Donors contribution to the mechanism	Climate Change Department	MEP (Project Management Department) MOF MCTI Donors	"Public financing is the catalyst of the implementation of the climate strategy – a upgrading and streamlining of these instruments may be required" (draft low carbon development Strategy, p.35). AFD TA activity : feasibility study (part 2)	The first draft of the feasibility study is achieved The feasibility study is presented to the steering committee members and a first meeting to launch the dialogue with donors is held.

SCHEDULE 4 - CONDITIONS PRECEDENT

The following applies to all documents delivered by the Borrower as a condition precedent:

- if the document which is delivered is not an original but a photocopy, the original Certified photocopy shall be delivered to the Lender;
- the final version of a document which draft was previously sent to, and agreed upon by the Lender, shall not materially differ from the agreed draft;
- documents not previously sent and agreed upon, shall be satisfactory to the Lender.

PART I – CONDITIONS PRECEDENT TO BE SATISFIED ON THE SIGNING DATE

- (a) Delivery by the Borrower to the Lender of a Certified copy of a conclusion of the Government of the Republic of Serbia approving the report from the negotiations with regard to conclusion of this Agreement, approving the borrowing by the Borrower under this Agreement and expressly authorizing Minister of Finance of the Republic of Serbia to execute this Agreement;
- (b) A certificate of the Borrower (signed by authorized signatory) confirming that (i) borrowing the total Facility commitments would not cause any borrowing, guaranteeing or similar limit binding on the Borrower to be exceeded, and (ii) that the public debt loan under this Agreement is within the limits set by the law governing the budget of the Republic of Serbia.

PART II - CONDITIONS PRECEDENT TO THE EFFECTIVENESS OF THE AGREEMENT

- (c) This Agreement has been duly signed by the Lender and the Borrower;
- (d) Delivery by the Borrower to the Lender of the following documents:
  - (i) An original of the legal opinion from the Minister of Justice customary for this type of transaction in form and content satisfactory to the Lender with certified copies (each with an official translation into the language of this Agreement) of all documents to which such legal opinion refers, demonstrating that the Agreement is legally effective and enforceable and, in particular: (i) that the Borrower has met all requirements under its constitutional law and other applicable legal provisions for the valid assumption of all its obligations under this Agreement, (ii) that no official authorisations, consents, licenses, registrations and/or approvals of any governmental authority or agency (including the National Bank of Republic of Serbia) are required or advisable in connection with the execution and performance of this Agreement by the Borrower (including without limitation that all amounts due by the Borrower to the Lender under this Agreement whether as principal or interest, late payment interest, Prepayment Indemnity, incidental costs and expenses or any other sum are freely convertible and transferable), (iii) that choice of French law to govern this Agreement and the submission to arbitration are valid and binding, as well as that arbitration awards against the Borrower will be recognized and enforceable in the Republic of Serbia,

and (iv) that neither the Borrower nor any of its property has any right of immunity from arbitration, suit, execution or other legal process;

- (ii) Evidence of the enactment by the National Assembly of the Republic of Serbia of the law ratifying this Agreement (together with evidence of such law being promulgated by the President of the Republic of Serbia) and published in the Official Gazette of the Republic of Serbia;
- (iii) Confirmation of the Ministry of Finance of the Republic of Serbia that this Agreement has been duly evidenced therewith.

PART III - CONDITIONS PRECEDENT TO THE DRAWDOWN

- (e) This Agreement has become effective upon the satisfaction of the conditions stipulated in the PART

II of this Schedule 4 of the Agreement;

- (f) Delivery by the Borrower to the Lender of the evidence of enactment, promulgation, publication in the Official Gazette and entry into force of the Law on Climate Change;
- (g) Delivery by the Borrower to the Lender of a copy of the government conclusion appointing and authorising persons to sign the Drawdown Requests and a certificate of specimen of the signature of each person listed in this conclusion;
- (h) Payment by the Borrower to the Lender of all fees and expenses due and payable under this Agreement.

SCHEDULE 5A - FORM OF DRAWDOWN REQUEST*[on the Borrower's letterhead]*

To: AGENCE FRANÇAISE DE DÉVELOPPEMENT

On: *[date]***Borrower's Name – Credit Facility Agreement n° [●] dated [●]****Drawdown Request n°[●]**

Dear Sirs,

1. We refer to the Credit Facility Agreement n° [●] entered into between the Borrower and the Lender dated [●] (the "**Agreement**"). Capitalised words and expressions used but not defined herein have the meanings given to them in the Agreement.
2. We irrevocably request that the Lender makes a Drawdown available on the following terms:

Amount: EUR [●] or, if less, the Available Credit.

Interest Rate: *[fixed / floating]*Proposed Drawdown Date: *[optional]*

3. The Interest Rate will be determined in accordance with the provisions of Clause 4 (*Interest*) and Clause 5 (*Change to the calculation of interest*) of the Agreement. The Interest Rate applicable to the requested Drawdown will be provided to us in writing and we accept this Interest Rate [(subject to the paragraph below, if applicable)], including when the Interest Rate is determined by reference to a Replacement Benchmark plus any Adjustment Margin as notified by the Lender following the occurrence of a Screen Rate Replacement Event.
4. We confirm that each condition specified in Clause 2.4 (*Conditions precedent*) is satisfied on the date of this Drawdown Request and that no Event of Default is continuing or is likely to occur. We agree to notify the Lender immediately if any of the conditions referred to above is not satisfied on or before the Drawdown Date.
5. The proceeds of this Drawdown should be credited to the following bank account:
  - (a) Name [of the Borrower]: [●]
  - (b) Address [of the Borrower]: [●]
  - (c) IBAN Account Number: [●]
  - (d) SWIFT Number: [●]
  - (e) Bank and bank's address [of the Borrower]: [●]

(f) Correspondent bank and account [●]
number of the Borrower's bank:

6. This Drawdown Request is irrevocable.
7. We have attached to this Drawdown Request all relevant supporting documents specified in Clause 2.4 (*Conditions precedent*) of the Agreement:

[List of supporting documents]

Yours sincerely,

.....

Authorised signatory of Borrower

SCHEDULE 5B - FORM OF CONFIRMATION OF DRAWDOWN AND RATE*[on Agence Française de Développement letterhead]*

To: [the Borrower]

Date: [●]

Ref: Drawdown Request n° [●] dated [●]

Borrower's Name – Credit Facility Agreement n°[●] dated [●]**Drawdown Confirmation n°[●]**

Dear Sirs,

1. We refer to the Credit Facility Agreement n°[●] entered into between the Borrower and the Lender dated [●] (the "**Agreement**"). Capitalised words and expressions used but not defined herein have the meanings given to them in the Agreement.
2. By a Drawdown Request Letter dated [●], the Borrower has requested that the Lender makes available a Drawdown in the amount of EUR [●], pursuant to the terms and conditions of the Agreement.
3. The Drawdown which has been made available according to your Drawdown Request is as follows:
  - Amount: Euros [● *amount in words*] (EUR [●])
  - Applicable interest rate: [● *percentage in words*] ([●]%) per annum [equal to the aggregate of the six-month EURIBOR (equal to [●]%) per annum)¹⁸ and the Margin]¹⁹
  - Drawdown Date: [●]

For fixed-Interest Rate loans only

For information purposes only:

- Rate Setting Date: [●]
- Fixed Reference Rate: [● *percentage in words*] ([●]%) per annum
- Effective global rate (per annum): [● *percentage in words*] ([●]%)
- Index Rate: [● *percentage in words*] ([●]%) per annum
- Index Rate on Rate Setting Date: [● *percentage in words*] ([●]%) per annum

---

[It being specified that the above Interest Rate may vary in accordance with the provisions of clauses 4.1.3(i) (*Floating Interest Rate*) and 5.2 (*Replacement of a Screen Rate*) of the Agreement.]²⁰

Yours sincerely,

.....

Authorised signatory of *Agence Française de Développement*

---

²⁰ Will be deleted in case of fixed Interest Rate.

SCHEDULE 5C - FORM OF RATE CONVERSION REQUEST

[on the Borrower's letterhead]

To: AGENCE FRANÇAISE DE DÉVELOPPEMENT

On: *[date]*

Borrower's Name – Credit Facility Agreement n°[●] dated [●]

Rate Conversion Request n°[●]

Dear Sirs,

1. We refer to the Credit Facility Agreement n°[●] entered into between the Borrower and the Lender dated [●] (the "**Agreement**"). Capitalised words and expressions used but not defined herein have the meanings given to them in the Agreement.
2. Pursuant to Clause 4.1.3 (*Conversion from a floating Interest Rate to a fixed Interest Rate*) of the Agreement, we hereby request that you convert the floating Interest Rate of the Drawdown under the Facility into a fixed Interest Rate in accordance with the terms of the Agreement.
3. This rate conversion request will be deemed null and void if the applicable fixed Interest Rate exceeds [*●percentage in words*] [●%].

Yours sincerely,

.....

Authorised signatory of Borrower

SCHEDULE 5D - FORM OF RATE CONVERSION CONFIRMATION*[on Agence Française de Développement letterhead]*To: *[the Borrower]*

Date: [●]

Re: Rate Conversion Request n° [●] dated [●]

Borrower's Name – Credit Facility Agreement n°[●] dated [●]**Rate Conversion Confirmation n°[●]**

Dear Sirs,

SUBJECT: Conversion from a floating Interest Rate to a fixed Interest Rate

1. We refer to the Credit Facility Agreement n°[●] entered into between the Borrower and the Lender dated [●] (the "**Agreement**"). Capitalised words and expressions used but not defined herein have the meanings given to them in the Agreement.
2. We refer also to your Rate Conversion Request dated [●]. We confirm that the fixed Interest Rate applicable to the Drawdown(s) referred to in your Rate Conversion Request delivered in accordance with Clause 4.1.3 (*Conversion from a floating Interest Rate to a fixed Interest Rate*) of the Agreement is:

[●]% per annum.
3. This fixed Interest Rate, calculated in accordance with Clause 4.1.1 (*Selection of Interest Rate*) will apply to the Drawdown(s) referred in your Rate Conversion Request from [●] (effective date).
4. Further, we notify you that the effective global rate per annum of the Facility is [●]%.

Yours sincerely,

.....

Authorised representative of *Agence Française de Développement*

SCHEDULE 6 - INFORMATION THAT MAY BE PUBLISHED ON THE FRENCH GOVERNMENT WEBSITE AND THE LENDER'S WEBSITE

1. Information regarding the Program

- Number and name in AFD's book;
- Description;
- Operating sector ;
- Place of implementation ;
- Expected starting date ;
- Expected Program Completion Date;
- Status of implementation updated on a semi-annual basis ;

2. Information regarding the support provided for the Program

- Kind of support (loan, grant, co-financing, delegated funds) ;
- Principal amount of the Facility ;
- Amount of the Facility which has been drawn down ;

3. Other information

- Transaction information notice and/or sheet presenting the transaction attached to this Schedule.

SCHEDULE 7 - NON-EXHAUSTIVE LIST OF ENVIRONMENTAL AND SOCIAL DOCUMENTS WHICH THE BORROWER PERMITS TO BE DISCLOSED IN CONNECTION WITH ES GRIEVANCE MANAGEMENT PROCEDURES

- E&S Scoping Report
- Environmental and Social Impact Assessment (ESIA)
- Environmental and Social Management Plan (ESMP)
- Environmental and Social Management Framework (ESMF)
- Resettlement Action Plan (RAP)
- Resettlement Policy Framework (RPF)
- Strategic Environmental Impact Assessment of the Low Carbon Development Strategy, January 2020
- Monitoring Chart (schedule 3B) including environmental and social engagement
- Limited environmental and social assessment
- Limited environmental and social action plan
- Chapters from the environmental and social monitoring reports

SCHEDULE 8 – COMMUNICATION NOTE OF THE PROGRAM

Borrower	The Republic of Serbia
Line Ministry	Ministry of Environmental Protection
Associated entities (Steering Committee)	All relevant institutions of the Borrower
Financing Data	Amount of the loan: €50 million. Amount of the technical assistance grant: €500,000.
Operation Type	Public Policy Loan (PPL), i.e. AFD equivalent to the World Bank Development Policy Loan (DPL) instrument
Pillar of the Operation and Program Development Objective(s)	This is a <u>parallel financing</u> to the Public Sector Efficiency and Green Recovery Development Policy Loan, to be mobilized by the World Bank (DPL P164575). It supports the Government of Serbia's green recovery agenda (Pillar II) in addition to the primary actions developed with the World Bank. Additional actions are compliant with the accession process of Serbia to EU (Chapter 27) and incorporate the preparation of a policy framework to stimulate the contribution of the Local Government Units to the Environment and Climate Change national agenda.
Prior Action (One trigger for single disbursement)	The Borrower has enacted the Law on Climate Change (published in the Borrower's Official Gazette No. 26/2021 on March 23 2021 and entered into force on March 31 2021) which mandates the preparation and adoption of the Low-Carbon Development Strategy and its Action Plan and the Climate Change Adaptation Program, to establish systems to reduce GHG emissions and support climate adaptation in a cost-effective and economically viable manner
Proposed Result indicators	<p>Result Indicator #1 The National Climate Change Council (NCCC) is re-established and operational.</p> <p>Result Indicator #2 (shared with the WB DPL's matrix): Relevant by-laws accompanying Law on climate change are drafted and adopted.</p> <p>Result Indicator #3: Public policy documents are approved and/or harmonized with the Law on Climate Change.</p> <p>Result Indicator #4: A feasibility study is carried out to identify financing scheme options for local self-government units climate investments</p>

Overview of Climate Change challenges in Serbia

The energy sector remains the biggest source of GHG emissions in Serbia. Combustion of fossil fuels, in particular, are responsible for nearly 80% of GHG emissions. **Serbia is also highly vulnerable to climate change.** The vulnerability is accelerated by economic and social challenges that Serbian society is facing – the aging population, old and unfunctional infrastructure, lack of financial resources and organization ability to cope with climate change.

Key sectors concerned by climate change mitigation and adaptation within the urban context in Serbia are district heating systems, mostly dependent on fossil fuel, that generate the most negative impact on GHG, and urban transportation. Air quality, flood protection, water (shortage and quality), and wastewater management are urban issues that are the most exposed to climate change. All the above-mentioned sectors rely heavily on cities and municipalities and their Public Utility Companies (PUCs) initiatives, while the cost of investment is generally over the financial capacity of the Local Government Units (LGUs) to assume alone those investments.

The building of a legal framework for Climate Change action is underway. The Law on Climate Change has been adopted by the GoS on February 25, 2021 and by the Parliament on March 18, 2021. It entered into force on March 31, 2021. The Law on Climate Change provides the establishment of a system for the GHG emission reduction and efficient adaptation to climate change, fulfilling the obligations to the international community (more precisely to the UNFCCC and the Paris Agreement as the main references) and is in line with Serbia's roadmap accession to the EU. In addition, the Law on Climate Change aims to ensure a legal basis for the adoption of a Low-Carbon Development Strategy and a Program of adaptation to identify the effects of climate change on sectors and systems, and to determine the adaptation measures to the changed climate conditions, thus setting a system for adoption of policies and measures for GHG emission reduction and adaptation to climate change.

However, **a comprehensive national framework for climate change adaptation is still to be developed.** Dedicated actions for reducing vulnerabilities are still sporadic. To date, adaptation has occurred mainly ad-hoc, on a project basis. The majority of sectorial strategic and regulatory documents adopted during the previous two decades contain only indirect and fragmentary references that relate to climate change adaptation. Climate change related policy making, legislation and implementation responsibility is split to a number of sectorial ministries, with the Ministry of Environmental Protection as the key institution. The capacity of most ministries and local governments to integrate adaptation into policies and strategies needs to be strengthened.

The government's roadmap is strategically oriented **toward accelerating the EU integration process**, since the adoption of a negotiation position by the government

in January 2020 and its submission to the European Commission, particularly Chapter 27 discussions on Environment and Climate Change.

Brief description of the Cities and Climate Change program in Serbia

The proposed Cities and Climate Change program in Serbia is a **Public Policy Loan (PPL)** implemented as a parallel financing of the Public Sector Efficiency and Green Recovery DPL of the World Bank (P164575). Its amount is €50.5 Million comprising a €50 million loan and a 500K€ grant from AFD dedicated to Technical Assistance.

The program is based on **one prior action** (the Law on Climate Change enters into force) and **four expected results**, to be achieved by application of the law over the implementation period of the program : **(i) the NCCC is re-established and operational, (ii) Relevant by-laws accompanying Law on climate change are drafted and adopted (iii) Public policy documents are approved and/or harmonized with the Law on Climate Change (iv) A feasibility study is carried out to identify financing scheme options for local self-government unit's climate investments.** Rationale of the program matrix is built on the links between Prior action and Result Indicators.

By choosing the entry into force of the Law on Climate Change as the prior action of the matrix, this program directly echoes the renewed desire of the GoS to converge on the European Community acquis and to initiate a virtuous energy and ecological transition that is compatible with economic growth and supporting employment (diversification of the economic model, strengthening of the region's economic attractiveness). The program has **a structuring contribution to Serbia's low-carbon trajectory** through its action to unlock the adoption and implementation of the Law on Climate Change, a prerequisite for all the resulting change levers to be effective: mobilization of public actors, monitoring of GHG emissions and preparation of reports, alignment of sector strategies with the objectives of the Low Carbon Development Strategy (energy sectors but also potentially waste), mobilization of climate finance, etc.

The program matrix covers both mitigation and adaptation challenges to climate change, through the **adoption of the climate change adaptation program and the provision of measures for the urban sector.** By contributing to the integration of climate vulnerability assessment and adaptation measures into the revision of the National Sustainable Urban Development Strategy and by supporting **the identification of priority needs and projects (adaptation and / or mitigation action plan) in 2 pilot cities/municipalities**, the program will contribute to strengthen urban resilience, in particular in terms of Disaster Risk Reduction. It will contribute to improve quality of environment and a rational use of natural resources at local level, in particular through nature-based solutions (reduction of pollution, development of green spaces in urban areas). By carrying out a feasibility study on municipal finance, the program will identify several financing options to increase Self Local Government Unit climate investments and therefore support the **development of an institutional and financial framework for investments by local authorities**

Several measures proposed under the program should help improve climate change (mitigation and adaptation) governance in Serbia, by formalizing a legislative framework, promoting the exchange of information and the coordination between public institutions, supporting **the operationalization of the NCCC** and **strengthening the capacities of** stakeholders in terms climate change planning, implementation as well as environmental and social aspects. In addition, by assessing financial mechanism for local self-governments, the program should promote their access to financial resources to facilitate climate investments.

The program will also contribute to better **gender equality** through the composition of the NCCC and the capacity building plan for the main ministries involved (gender approach). Likewise, at the level of the pilot cities/municipalities, vulnerability assessments (if needed), awareness campaigns on climate change and training will be conducted using a gender approach. The achievement of the program's results indicators will be a condition for a new AFD's PPL focusing on urban climate and environmental issues. The rationale of this potential second PPL would be to contribute to regular financing and monitoring of Serbian cities/municipalities climate mitigation and adaptation action plan, with an enhanced focus on urban sector and municipal level.

АФД УГОВОР БР. CRS 1020 01 Y

УГОВОР О КРЕДИТУ

потписан дана 10. маја 2021. године

између

ФРАНЦУСКЕ АГЕНЦИЈЕ ЗА РАЗВОЈ

као Зајмодавца

и

РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

као Зајмопримца

САДРЖАЈ

1.	ДЕФИНИЦИЈЕ И ТУМАЧЕЊА .....
1.1	Дефиниције .....
1.2	Тумачења .....
2.	КРЕДИТ, СВРХА И УСЛОВИ КОРИШЋЕЊА .....
2.1	Кредит .....
2.2	Сврха .....
2.3	Мониторинг .....
2.4	Предуслови .....
3.	ПОВЛАЧЕЊЕ СРЕДСТАВА .....
3.1	Износи повлачења .....
3.2	Захтев за повлачење средстава .....
3.3	Завршетак плаћања .....
3.4	Методe исплате .....
4.	КАМАТА .....
4.1	Каматна стопа .....
4.2	Обрачун и плаћање камате .....
4.3	Кашњење у плаћању и затезна камата .....
4.4	Комуникација каматних стопа .....
4.5	Ефективна глобална стопа (<i>Taux Effectif Global</i>) .....
5.	ПРОМЕНА ОБРАЧУНА КАМАТЕ .....
5.1	Поремећај тржишта .....
5.2	Замена приказа референтне стопе .....
6.	НАКНАДЕ .....
6.1	Накнада за ангажовање средстава .....
6.2	Приступна накнада .....
7.	ОТПЛАТА .....
8.	ПРЕВРЕМЕНА ОТПЛАТА И ОТКАЗИВАЊЕ .....
8.1	Добровољна превремена отплата .....
8.2	Обавезна превремена отплата .....
8.3	Отказивање од стране Зајмопримца .....
8.4	Отказивање од стране Зајмодавца .....
8.5	Ограничења .....
9.	ОБАВЕЗЕ ДОДАТНИХ ПЛАЋАЊА .....
9.1	Трошкови и расходи .....
9.2	Накнада за отказивање .....
9.3	Накнада за превремену отплату .....
9.4	Порези и дажбине .....
9.5	Додатни трошкови .....
9.6	Накнада за валуту .....
9.7	Рокови .....
10.	ИЗЈАВЕ И ГАРАНЦИЈЕ .....
10.1	Надлежности и одобрења .....
10.2	Валидност и прихватљивост доказа .....
10.3	Обавезе .....
10.4	Нема подношења нити таксених марки .....
10.5	Трансфер средстава .....

10.6	Несукобљавање са другим обавезама .....
10.7	Меродавно право и извршење .....
10.8	Нема неизвршења обавеза .....
10.9	Нема обмањујућих информација.....
10.10	Рангирање по принципу <i>Parí passu</i> .....
10.11	Порекло средстава, коруптивне радње, преваре и нелојална конкуренција .....
10.12	Нема материјалних негативних ефеката .....
10.13	Нема имунитета .....
11.	ОБАВЕЗЕ.....
11.1	Поштовање закона, прописа и обавеза .....
11.2	Одобрења .....
11.3	Имплементација и одржавање Програма .....
11.4	Одговорност у области животне средине и социјалних питања.....
11.5	Додатно финансирање .....
11.6	Рангирање по принципу <i>pari passu</i> .....
11.7	Контроле .....
11.8	Евалуација програма .....
11.9	Имплементација програма.....
11.10	Порекло средстава, без коруптивних радњи, превара и нелокалне конкуренције .....
11.11	Табела праћења резултата .....
11.12	Међуминистарски Управни одбор .....
12.	ОБАВЕЗЕ ИНФОРМИСАЊА .....
12.1	Финансијске информације .....
12.2	Имплементација Програма .....
12.3	Извештај о напретку.....
12.4	Суфинансирање .....
12.5	Додатне информације.....
13.	СЛУЧАЈ НЕИЗВРШЕЊА ОБАВЕЗА .....
13.1	Случај неизвршења обавеза .....
13.2	Убрзање .....
13.3	Обавештење о случају неизвршења обавеза.....
14.	АДМИНИСТРАЦИЈА КРЕДИТА .....
14.1	Плаћања .....
14.2	Поравнање.....
14.3	Радни дани .....
14.4	Валута плаћања .....
14.5	Конвенција о бројању дана .....
14.6	Место плаћања.....
14.7	Прекид рада платног система .....
15.	РАЗНО .....
15.1	Језик .....
15.2	Потврде и одлуке .....
15.3	Парцијална инвалидност .....
15.4	Без одрицања .....
15.5	Уступање.....
15.6	Правно дејство .....
15.7	Целокупан уговор .....
15.8	Измене и допуне.....
15.9	Поверљивост – Обелодањивање информација.....
15.10	Ограничења .....

15.11	Промене околности	
16.	ОБАВЕШТЕЊА	
16.1	У писаној форми и адресе	
16.2	Испорука	
16.3	Електронска комуникација	
17.	МЕРОДАВНО ПРАВО, ИЗВРШЕЊЕ И ОДАБИР ПРЕБИВАЛИШТА.....	
17.1	Меродавно право	
17.2	Арбитража	
17.3	Уручење	
18.	ТРАЈАЊЕ	
	ПРИЛОГ 1А - ДЕФИНИЦИЈЕ.....	
	ПРИЛОГ 1Б - ТУМАЧЕЊЕ.....	
	ПРИЛОГ 2 – ОПИС ПРОГРАМА	
	ПРИЛОГ 3А – ПЛАН ФИНАНСИРАЊА.....	
	ПРИЛОГ 3Б – ТАБЕЛА ПРАЋЕЊА РЕЗУЛТАТА	
	ПРИЛОГ 4 - ПРЕДУСЛОВИ.....	
	ПРИЛОГ 5А – ОБРАЗАЦ ЗАХТЕВА ЗА ПЛАЋАЊЕ	
	ПРИЛОГ 5Б – ОБРАЗАЦ ПОТВРДЕ ПОВЛАЧЕЊА СРЕДСТАВА И СТОПЕ	
	ПРИЛОГ 5Ц – ОБРАЗАЦ ЗАХТЕВА ЗА КОНВЕРЗИЈУ СТОПЕ	
	ПРИЛОГ 5Д – ОБРАЗАЦ ПОТВРДЕ КОНВЕРЗИЈЕ СТОПЕ.....	
	ПРИЛОГ 6 – ИНФОРМАЦИЈЕ КОЈЕ МОГУ БИТИ ОБЈАВЉЕНЕ НА ВЕБ СТРАНИЦИ ФРАНЦУСКЕ ВЛАДЕ И НА ВЕБ СТРАНИЦИ ЗАЈМОДАВЦА.....	
	ПРИЛОГ 7 – НЕИСЦРПНА ЛИСТА ЕКОЛОШКИХ И СОЦИЈАЛНИХ ДОКУМЕНАТА ЗА КОЈЕ ЗАЈМОПРИМАЦ ДОЗВОЉАВА ДА БУДУ ОБЈАВЉЕНИ У ВЕЗИ СА ПОСТУПЦИМА УПРАВЉАЊА ПРИТУЖБАМА КОЈЕ СЕ ОДНОСЕ НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ И СОЦИЈАЛНА ПИТАЊА.....	
	ПРИЛОГ 8 – НАПОМЕНА У ВЕЗИ СА КОМУНИКАЦИЈОМ НА ПРОГРАМУ	

УГОВОР О КРЕДИТУ

ИЗМЕЋУ:

- (1) Републике Србије, коју представља Влада Републике Србије, преко министра финансија, господина Сенише Малог, који је прописно овлашћен да потпише овај уговор

(„Република Србија” или „Зајмопримац”);

И

- (2) **ФРАНЦУСКЕ АГЕНЦИЈЕ ЗА РАЗВОЈ**, француске јавне институције која ради у складу са законом Француске, са седиштем на адреси 5, Rue Roland Barthes, 75598 Paris Cedex 12, Француска, регистрована у Регистру трговине и предузећа под бројем 775 665 599, коју заступа госпођа Сécile Courpie, у својству Регионалног директора за Евроазију, који је прописно овлашћен за потписивање овог уговора,

(„АФД” или „Зајмодавац”);

(у даљем тексту: „Стране” и појединачно „Страна”);

ПРИ ЧЕМУ:

- (А) Зајмопримац намерава да имплементира програм који се састоји од зајма за јавну политику „Урбане средине отпорне на климатске промене” („Програм”), који се заснива на испуњавању једне претходне акције (ступање на снагу Закона о климатским променама) и подршци у имплементацији активности, како је даље описано у Прилогу 2 (**Опис Програма**).
- (В) Зајмопримац је затражио да Зајмодавац стави на располагање кредит за потребе подршке Програма.
- (Ц) ИБРД, као суфинансијер намерава да обезбеди паралелно финансирање Програма до износа до осамдесет и два милиона и шест стотина евра (EUR 82.600.000).
- (Д) У складу са резолуцијом бр. С20210137 Комитета за стране државе (*Comité des Etats Etrangers*) АФД-а од 7. априла 2021. године, Зајмодавац се сагласио да ће Зајмопримцу ставити на располагање кредитна средства у складу са условима и одредбама овог уговора.

СТРАНЕ СУ СЕ СТОГА ДОГОВОРИЛЕ СЛЕДЕЋЕ:**1. ДЕФИНИЦИЈЕ И ТУМАЧЕЊА****1.1 Дефиниције**

Речи и изрази написани великим словом који се користе у овом уговору (укључујући оне који се појављују у претходним уводним напоменама и Прилозима) имаће значење дато им у Прилогу 1А (Дефиниције), осим ако овим уговором није другачије предвиђено.

1.2 Тумачења

Речи и изрази коришћени у овом уговору тумачиће се у складу са одредбама Прилога 1Б (*ТУМАЧЕЊЕ*), осим ако се не одлучи другачије.

2. КРЕДИТ, СВРХА И УСЛОВИ КОРИШЋЕЊА**2.1 Кредит**

У складу са условима овог уговора, Зајмодавац ће ставити на располагање Зајмопримцу Кредитна средства у максималном укупном износу до педесет милиона евра (EUR 50.000.000).

2.2 Сврха

Сврха овог Кредита је финансирање буџета Зајмопримца ради подршке Програма како је описано у Прилогу 2 (Опис Програма) и Планом финансирања датим у Прилогу 3А (*План Финансирања*) и Табели за праћење резултата датом у Прилогу 3Б (*Табела за праћење резултата*) .

2.3 Одсуство обавеза

Зајмодавац неће сносити одговорност за коришћење било ког позајмљеног износа који није у складу са одредбама овог уговора.

2.4 Предуслови

- (а) Најкасније до Датума потписивања, Зајмопримац ће Зајмодавцу обезбедити сва документа наведена у Делу I Прилога 4 (*Предуслови*).
- (б) Захтев за повлачење средстава не може се доставити Зајмодавцу осим:
  - (i) Зајмодавац је примио сва документа наведена у Деловима II и III Прилога 4 (*Предуслови*), и обавестио Зајмопримца да су та документа у форми и садржају који задовољавају Зајмопримца;
  - (ii) на датум Захтева за повлачење средстава и на предложени Датум повлачења средстава за предложено повлачење, није дошло до Прекида рада платног система и да су испуњени услови дефинисани у овом уговору, укључујући и следеће:

- (1) не наставља се ни један Догађај неизвршења обавеза нити би могао да проистекне из предложеног Повлачења;
- (2) Захтев за повлачење средстава је сачињен у складу са одредбама члана 3.2 (Захтев за повлачење средстава);
- (3) Свака изјава коју је Зајмопримац дао у складу са чланом 10. (ИЗЈАВЕ И ГАРАНЦИЈЕ) је тачна.

3. ПОВЛАЧЕЊЕ СРЕДСТАВА

3.1 Износи повлачења

Кредитна средства биће на располагању Зајмопримцу током Периода расположивости за коришћење у једној транши.

Износ у предложеном Захтеву за повлачење средстава биће једнак расположивом износу кредита.

3.2 Захтев за повлачење средстава

Под условом да су испуњени услови дефинисани у члану 2.4 (*Предуслови*), Зајмопримац може повући Кредитна средства слањем уредно попуњеног Захтева за повлачење средстава Зајмодавцу.

Сваки захтев за повлачење биће достављен од стране Зајмопримца на канцеларију директора АФД-а, на адресу наведену у члану 16.1 (*У писаној форми и адресе*).

Сваки захтев за повлачење средстава је неопозив и сматраће се да је ваљано попуњен уколико:

- (а) захтев за повлачење средстава је у суштини у форми дефинисаној у Прилогу 5А (*Образац захтева за плаћање*);
- (б) Зајмодавац ће Захтев за повлачење средстава примити најкасније петнаест (15) Радних дана пре Рока за повлачење;
- (ц) предложени Датум повлачења средстава је радни дан који пада током Периода расположивости;
- (д) износ Повлачења средстава у складу је са чланом 3.1 (*Износи повлачења*); и
- (е) сва документа наведена у Делу II и III Прилога 4 (*Предуслови*), за потребе Повлачења средстава приложени су уз Захтев за повлачење средстава, у складу са горе поменутиим Прилогом и захтевима наведеним у члану 3.4 (*Методe исплате*), и у форми и садржине задовољавајуће за Зајмодавца.

3.3 Завршетак плаћања

У складу са чланом 14.7 (*Прекид рада платног система*), ако су испуњени сви услови наведени у члану 2.4(б) (*Предуслови*) овог уговора, Зајмодавац ће ставити Зајмопримцу на располагање тражена средства најкасније до Датума повлачења средстава.

Зајмодавац ће Зајмопримцу обезбедити писмо о повлачењу средстава суштински у форми дефинисаној у Прилогу 5Б (*ОБРАЗАЦ ПОТВРДЕ ПОВЛАЧЕЊА СРЕДСТАВА И СТОПЕ*).

3.4 Методe исплате

Средстава која се повлаче биће плаћена на рачун Зајмопримца или било који други рачун чије детаље ће Зајмопримац доставити Зајмодавцу.

4. **КАМАТА**

4.1 Каматна стопа

4.1.1 Одабир каматне стопе

Зајмопримац може одабрати фиксну Каматну стопу или варијабилну Каматну стопу за Кредит, која ће се примењивати на износ дефинисан у Захтеву за повлачење средстава, наводећи изабрану Каматну стопу тј. фиксну или варијабилну у Захтеву за повлачење средстава који се доставља Зајмодавцу суштински у форми и садржаја датих у Прилогу 5А (*Образац захтева за повлачење средстава*), под следећим условима:

(i) Варијабилна каматна стопа

Зајмопримац може одабрати варијабилну Каматну стопу, која ће бити процентуална годишња стопа, која је збир:

- шестомесечног ЕУРИБОР-а, или, зависно од случаја, заменске камате увећане за било коју Маржу за прилагођавање, утврђене у складу са одредбама члана 5. (*ИЗМЕНА ОБРАЧУНА КАМАТЕ*) Уговора; и
- Марже.

Не доводећи у питање горе наведено, ако је први Каматни период краћи од сто тридесет и пет (135) дана, примењиви ЕУРИБОР ће бити:

- једномесечни ЕУРИБОР или, зависно од случаја, Заменска камата увећан за било коју Маржу за прилагођавање, утврђену у складу са одредбама члана 5. (*ИЗМЕНА ОБРАЧУНА КАМАТЕ*) Уговора, уколико је први Каматни период краћи од шездесет (60) дана; или
- тромесечни ЕУРИБОР или, зависно од случаја, Заменска камата увећан за било коју Маржу за прилагођавање, утврђену у складу са одредбама члана 5. (*ИЗМЕНА*

ОБРАЧУНА КАМАТЕ) Уговора, уколико је први Каматни период између шездесет (60) и сто тридесет пет (135) дана.

(ii) Фиксна каматна стопа

Зајмопримац може одабрати фиксну Каматну стопу за такво захтевано повлачење. Фиксна Каматна стопа представља Фиксну референтну стопу увећану или умањену за сваку флукуацију Индексне стопе од Датума потписивања до релевантног Датума утврђивања стопе.

Зајмопримац може у Захтеву за повлачење да наведе максималан износ за фиксну каматну стопу. Ако фиксна каматна стопа, израчуната на датум утврђивања стопе, премашује максимални износ за фиксну каматну стопу наведену у одговарајућем Захтеву за повлачење, такав Захтев за повлачење ће се поништити, а износ повлачења наведен у отказаном Захтеву за повлачење приписаће се на Распоживи износ кредита.

4.1.2 Минимална каматна стопа

Каматна стопа утврђена у складу са чланом 4.1.1 (*Одабир каматне стопе*), без обзира на изабрану опцију, неће бити мања од једне четвртине процента (0,25%) на годишњем нивоу, без обзира на било какав пад Каматне стопе.

4.1.3 Конверзија варијабилне Каматне стопе у фиксну Каматну стопу

Варијабилна каматна стопа која се примењује на Повлачење средстава, у зависности од случаја, биће конвертована у фиксну каматну стопу у складу са доле наведеним условима:

(i) Конверзија стопе на захтев Зајмопримца

У било ком тренутку, Зајмопримац може затражити од Зајмодавца Конверзију варијабилне Каматне стопе која се примењује на Повлачење средстава у фиксну Каматну стопу.

У том смислу, Зајмопримац ће Зајмодавцу послати Захтев за конверзију стопе суштински у форми наведеној у Прилогу 5Ц (*образац захтева за конверзију стопе*). Зајмопримац може у Писму о конверзији стопе навести максимални износ за фиксну Каматну стопу. Ако фиксна Каматна стопа, израчуната на датум одређивања стопе, премашује максимални износ фиксне Каматне стопе наведен од стране Зајмопримца у Захтеву за конверзију стопе, такав Захтев за конверзију стопе аутоматски ће бити поништен.

Фиксна каматна стопа ступиће на снагу два (2) Радна дана након Датума утврђивања стопе.

(ii) Процедура конверзије стопе

Фиксна каматна стопа која се примењује на Повлачење средстава утврђује се у складу са чланом 4.1.1(ii) (*Фиксна каматна стопа*) на Датум утврђивања камате наведеним под тачком (i) горе.

Зајмодавац ће послати Зајмопримцу писмо потврде о Конверзији стопе суштински у форми датој у Прилогу 5Д (*ОБРАЗАЦ ПОТВРДЕ КОНВЕРЗИЈЕ СТОПЕ*).

Конверзија стопе је коначна и врши се без трошкова.

4.2 Обрачун и плаћање камата

Зајмопримац ће платити обрачунате камате на Повлачење средстава на сваки Датум плаћања.

Износ камате коју је Зајмопримац у обавези да плати на релевантан Датум исплате и за одговарајући Каматни период биће једнак збиру било које камате коју Зајмопримац дугује на износ Стања дуга главнице за Повлачење средстава. Камата коју дугује Зајмопримац за Повлачење средстава обрачунава се на основу:

- (i) Стање дуга главнице коју Зајмопримац дугује у вези са Повлачењем средстава на дан који непосредно претходи Датуму плаћања или, у случају првог Каматног периода, на одговарајући Датум повлачења средстава;
- (ii) тачног броја дана који су обрачунати током релевантног Каматног периода узимајући за основу годину у трајању од триста шездесет (360) дана; и
- (iii) примењиве каматне стопе утврђену у складу са одредбама члана 4.1 (*Каматна стопа*).

4.3 Кашњење у плаћању и затезна камата

- (a) Кашњење у плаћању и затезна камата на све доспеле и неплаћене износе (осим камата)

Ако Зајмопримац не плати било који износ који је доспео према овом уговору, (било да се ради о плаћању главнице, накнади за превремену отплату, било каквим накнадама или успутним трошковима било које врсте, осим за неплаћене доспеле камате) на дан доспећа, камата ће се обрачунати на доспели а неплаћени износ, у мери у којој то закон дозвољава, од датума доспећа до датума стварне исплате (и пре и после арбитражне одлуке, ако постоји) по каматној стопи која се примењује на текући каматни период (затезне камате) увећан за три и по процента (3,5%) (затезна камата). Није потребно никакво формално претходно обавештење од стране Зајмодавца.

- (б) Кашњење у плаћању и затезна камата на неплаћене доспеле камате

На камате које су доспеле а нису намирене, обрачунава се камата, у мери допуштеној законом, по Каматној стопи која се примењује у текућем Каматном периоду (затезна камата), увећаној за три и по процента (3,5%) (затезна камата), у мери у којој је таква Камата доспела и платива најмање једну (1) годину. Није потребно никакво формално претходно обавештење од стране Зајмодавца.

Зајмопримац ће платити све заостале камате према овом члану 4.3 (*Кашњење у плаћању и затезна камата*) одмах на захтев Зајмодавца или на сваки Датум исплате који следи након датума доспећа за неизмирено плаћање.

- (ц) Пријем било које камате за кашњење у плаћању или затезне камате од стране Зајмодавца не подразумева одобрење било каквог продужења плаћања Зајмопримцу, нити представља одрицање било ког права Зајмодавца из овог уговора.

4.4 Комуникација каматних стопа

Зајмодавац ће одмах обавестити Зајмопримца о одређивању сваке каматне стопе у складу са овим уговором.

4.5 Ефективна глобална стопа (*Taux Effectif Global*)

У складу са члановима Л. 314-1 - Л.314-5 и Р.314-1 и даље француског закона о потрошачима и Л. 313-4 француског монетарног и финансијског законика, Зајмодавац обавештава Зајмопримца, а Зајмопримац прихвата да се ефективна глобална стопа (*taux effectif global*) која се примењује на Кредит може утврђивати по годишњој стопи од нула зарез осамдесет четири процената (0,84%) на основу календарске године од триста шездесет пет (365) дана и шестомесечног (6) Каматног периода, под следећим условима:

- (а) горе наведена стопа је дата само у информативне сврхе;
- (б) горња стопа обрачунава се на основу:
- (i) повлачења Кредита је потпуно на датум потписивања;
  - (ii) ниједно повлачење стављено на располагање Зајмопримцу неће подразумевати камату на варијабилну стопу; и
  - (iii) фиксна стопа за време трајања Кредита треба да буде једнака нула зарез седамдесет девет процената (0,79%);

- (ц) горе наведена стопа узима у обзир накнаде и трошкове које Зајмопримац плаћа према овом уговору, под претпоставком да ће такве накнаде и трошкови остати фиксни и примењиваће се до истека рока важења овог уговора.

5. ИЗМЕНА ОБРАЧУНА КАМАТЕ

5.1 Поремећај тржишта

- (а) Ако поремећај тржишта утиче на међубанкарско тржиште у еврозони и немогуће је:
- (i) утврдити Каматну стопу за потребе фиксне Каматне стопе која се примењује на повлачење средстава; или
  - (ii) утврдити примењиви ЕУРИБОР за варијабилну каматну стопу, за релевантни Каматни период;

Зајмодавац ће о томе обавестити Зајмопримца.

- (б) По наступу горе наведеног догађаја описаног у тачки (а), примењива Каматна стопа, у зависности од случаја, за Повлачење средстава или за одговарајући Каматни период биће збир:
- (i) Марже; и
  - (ii) процентуалне стопе на годишњем нивоу која одговара трошковима Зајмодавца за финансирање Повлачења средстава из било ког извора који може разумно одабрати. Зајмопримац ће о таквој стопи бити обавештен што је пре могуће и, у сваком случају, пре (1) првог Датума плаћања за камате по основу Повлачења средстава за фиксну Каматну стопу или (2) Датума плаћања за камате по основу тог Каматног периода за варијабилну Каматну стопу.

5.2 Замена Приказа референтне стопе

5.2.1 Дефиниције

„Релевантно тело за именовање” означава било коју централну банку, регулатора, надзорни орган или радну групу или одбор који финансира или којим председава или је конституисано на захтев било ког од њих.

„Догађај замене приказа Референтне стопе” означава било који од наредних догађаја или низа догађаја:

- (а) битно су се променили дефиниција, методологија, формула или начин утврђивања Приказа референтне стопе;
- (б) донесен је закон или пропис којим се забрањује употреба Приказа референтне стопе, уз прецизирање, како би се избегла сумња, да наступ овог догађаја неће представљати догађај обавезне превремене отплате;

- (ц) администратор Приказа референтне стопе или његов супервизор јавно објављује:
- (i) да је престао или ће престати да пружа Приказ референтне стопе трајно или на неодређено време, и у то време ниједан наследник администратора није јавно номиниран да настави да обезбеђује Приказ референтне стопе;
  - (ii) да је Приказ референтне стопе престао или ће престати да се објављује трајно или на неодређено време; или
  - (iii) да се Приказ референтне стопе више неће користити (било сада или у будућности);
- (д) јавно се објављује информација о банкроту администратора Приказа референтне стопе или другом поступку несолвентности који се против њега води, а у то време ниједан наследник администратора није јавно номиниран да настави да обезбеђује Приказ референтне стопе; или
- (е) по мишљењу Зајмодавца, Приказ референтне стопе је престао да се користи у низу упоредивих финансијских трансакција.

„Приказ референтне стопе” означава ЕУРИБОР, или следеће замене за ову стопу Заменском стопом.

„Датум замене Приказа референтне стопе” означава:

- у вези са горе наведеним догађајима у тачкама а), д) и е) дефиниције Догађаја замене Приказа референтне стопе, датум на који Зајмодавац има сазнања о настанку таквог догађаја; и
- у вези са горе наведеним догађајима у тач. б) и ц) дефиниције Догађаја замене Приказа референтне стопе, датум након којег ће употреба Приказа референтне стопе бити забрањена или датум када ће администратор Приказа референтне стопе трајно или на неодређено време престати да пружа Приказ референтне стопе или датум након којег се Приказ референтне стопе више не може користити.

5.2.2 Свака страна прихвата и сагласна је у корист друге Стране, да уколико дође до Догађаја замене Приказа референтне стопе и у циљу очувања економске равнотеже Уговора, Зајмодавац може заменити Приказ референтне стопе другом стопом („**Заменска стопа**”) која може укључити Маржу за прилагођавање како би се избегао било какав пренос економске вредности између Страна (ако их има) („**Маржа за прилагођавање**”) и Зајмодавац ће утврдити датум од када ће Заменска стопа и, уколико постоји, Маржа за прилагођавање заменити Приказ референтне стопе и све друге измене и допуне Уговора

потребне као резултат замене Приказа референтне стопе Заменском стопом.

- 5.2.3 Одређивање Заменске стопе и неопходне измене и допуне биће донете у доброј намери и узимајући у обзир (i) препоруке било ког Релевантног тела за именовање; или (ii) препоруке администратора Приказа референтне стопе; или (iii) секторско решење које

препоручују професионална удружења у банкарском сектору; или (iv) тржишну праксу примењену у низу упоредивих финансијских трансакција на датум замене.

- 5.2.4 У случају замене Приказа референтне стопе, Зајмодавац ће одмах обавестити Зајмопримца о условима замене Приказа референтне стопе Заменском стопом, која ће бити примењива на Каматни период почевши од најмање два Радна дана након Датума замене Приказа референтне стопе.

- 5.2.5 Одредбе члана 5.2 (*Догађај замене приказа Референтне стопе*) имаће предност над одредбама члана 5.1 (*Поремећај тржишта*).

6. НАКНАДЕ

6.1 Накнада на неповучена средства

Сто осамдесет (180) календарских дана након Датума потписивања па надаље, Зајмопримац ће Зајмодавцу платити накнаду на неповучена средства у износу од једне четвртине процента (0,25%) на годишњем нивоу.

Накнада на неповучена средства биће обрачуната по горе наведеној стопи на износ расположивог Кредита пропорционално стварном броју протеклих дана, увећана за износ Повлачења средстава које ће Зајмодавац ставити на располагање, у складу са текућим Захтевом за повлачење средстава.

Прва накнада на неповучена средства биће обрачуната за период од (i) дана који пада шездесет (60) календарских дана након Датума потписивања (не укључујући тај дан) до (ii) непосредно после Датума плаћања (укључујући и тај датум). Накнадне накнаде на неповучена средства биће обрачунате за период који почиње на дан непосредно након Датума плаћања (укључујући и тај датум) и завршава се следећим Датумом плаћања (укључујући и тај датум).

Обрачуната накнада на неповучена средства биће платива (i) сваког Датума плаћања током Периода расположивости; (ii) на Датум плаћања након последњег дана Периода за повлачење средстава; и (iii) у случају да је Расположиви кредит отказан у потпуности, на Датум плаћања након датума ступања на снагу тог отказивања.

6.2 Приступна накнада

Најкасније сто осамдесет (180) календарских дана након Датума потписивања и пре Повлачења средстава, Зајмопримац ће Зајмодавцу платити приступну накнаду у износу од једне четвртине процента (0,25%) обрачунату на максимални износ Кредита.

7. **ОТПЛАТА**

Након истека Грејс периода, Зајмопримац ће Зајмодавцу отплатити главницу Кредита у осамнаест (18) једнаких полугодишњим рата, које доспевају и плативе су на сваки Датум плаћања.

Прва рата доспева и платива је 15. децембра 2024. године, док последња рата доспева и платива је 15. јуна 2033.

На крају Периода за повлачење средстава, Зајмодавац ће Зајмопримцу доставити план амортизације везан за Кредит, узимајући у обзир, уколико је примењиво, свако потенцијално отказивање Кредита у складу са чланом 8.3 (*Отказивање од стране Зајмопримца*) и/или 8.4 (*Отказивање од стране Зајмодавца*).

8. **ПРЕВРЕМЕНА ОТПЛАТА И ОТКАЗИВАЊЕ**

8.1 Добровољна превремена отплата

Зајмопримац нема права да превремено отплати целокупан Кредит пре истека периода од шест (6) година почевши од Датума потписивања.

Од датума наведеног у претходном ставу, Зајмопримац може извршити превремену отплату целокупног износа или дела Кредита, под следећим условима:

- (а) Зајмопримац ће обавестити Зајмодавца о намери да изврши превремену отплату слањем писаног обавештења најмање тридесет (30) Радних дана пре предвиђеног датума превремене отплате;
- (б) Износ превремене отплате биће једнак главници једне или више рата;
- (ц) Предвиђени датум превремене отплате биће Датум превремене отплате;
- (д) Све превремене отплате извршиће се заједно уз плаћање обрачунате камате, свих накнада, обештећења и повезаних трошкова у вези са превремено плаћеним износом, у складу са овим уговором;
- (е) Не постоје неизмирени износи; и
- (ф) У случају делимичне превремене отплате, Зајмопримац ће доставити Зајмодавцу доказе који су задовољавајући за Зајмодавца да Зајмопримац поседује довољно опредељених

средстава за потребе финансирања Програма, као што је дефинисано у Плану финансирања.

На Датум плаћања када је извршена превремена отплата, Зајмопримац ће исплатити целокупан износ Накнаде за превремену отплату доспелу и плативу у складу са чланом 9.3 (*Накнада за превремену отплату*)

8.2 Обавезна превремена отплата

Зајмопримац ће одмах извршити превремену отплату целокупног или дела Кредита, након пријема обавештења од стране Зајмодавца у коме га обавештава о било ком од следећих догађаја:

- (а) Незаконитости: у складу са важећим законом, постаје незаконито за Зајмодавца да извршава било коју од својих обавеза из овог уговора или да финансира или одржава Кредит;
- (б) Додатни трошкови: износ Додатних трошкова наведених у члану 9.5 (*Додатни трошкови*) је значајан и Зајмопримац одбија да плати такве Додатне трошкове;
- (ц) Неизвршење обавеза: Зајмодавац објављује да је дошло до Случаја неизвршења обавеза у складу са чланом 13. (Случај неизвршења обавеза);
- (д) Превремено плаћање према Суфинансијеру: Зајмопримац превремено отплаћује целокупан или део износа који дугује Суфинансијеру а која се односи на обавезну превремену отплату, у ком случају ће Зајмодавац имати право да тражи од Зајмопримца да изврши превремену отплату, зависно од случаја, Кредита или износа неизмиреног Кредита пропорционално износу који је превремено отплаћен Суфинансијеру.

У случају сваког од горе наведених догађаја у ставовима (а), (б) и (ц), Зајмодавац задржава право, након што је обавестио Зајмопримца у писаној форми, да искористи своја права повериоца на начин дефинисан у ставу (б) члана 13.2 (*Убрзање*).

8.3 Отказивање од стране Зајмопримца

Пре Рока за повлачење средстава, Зајмопримац може отказати целокупан или део Распоживог кредита тако што ће Зајмодавцу доставити обавештење три (3) Радна дана раније.

Након пријема таквог обавештења о отказивању, Зајмодавац ће отказати износ који је навео Зајмопримац, под условом да су расходи, као што је наведено у Плану финансирања, покривени на начин задовољавајући за Зајмодавца, осим у случају да Зајмопримац напушта Програм.

8.4 Отказивање од стране Зајмодавца

Расположиви кредит ће бити отказан одмах након достављања обавештења Зајмопримцу и одмах ступа на снагу, ако:

- (а) Расположиви кредит није једнак нули на дан Рока за повлачење средстава;
- (б) Дошло је до Случаја неизвршења обавеза и он се наставља; или
- (ц) Дошло је до догађаја наведеног у члану 8.2 (*Обавезна превремена отплата*);

осим када је у случају ставова (а) члана 8.4 (*Отказивање од стране Зајмодавца*), Зајмодавац предложио да се одложи Рок за повлачење средстава на основу новонасталих финансијских услова који се односе на

Повлачење средстава у оквиру Расположивог кредита и Зајмопримац се сложио са тим предлогом.

8.5 Ограничења

- (а) Сва обавештења о превременој отплати или отказивању коју једна Страна шаље у складу са овим чланом 8. (*ПРЕВРЕМЕНА ОТПЛАТА И ОТКАЗИВАЊЕ*) биће неопозива и, уколико овим Уговором није другачије предвиђено, у сваком таквом обавештењу потребно је навести датум или датуме када се релевантна превремена отплата или отказивање извршава, као и износ наведене превремене отплате или отказивања.
- (б) Зајмопримац неће извршити превремену отплату или отказивање целокупног или дела Кредита, осим у време и на начин изричито предвиђеним овим уговором.
- (ц) Свака превремена отплата према овом уговору биће извршена заједно са плаћањем (i) обрачунате камате на износ превремене отплате; (ii) неизмирених накнада; и (iii) Накнаде за превремену отплату из члана 9.3 (*Накнада за превремену отплату*) испод.
- (д) Сваки износ превремене отплате биће примењен на преостале рате обрнутим редоследом доспећа.
- (е) Зајмопримац не може поново позајмити целокупан или део Кредита који је превремено отплаћен или отказан.

9. ОБАВЕЗЕ ДОДАТНИХ ПЛАЋАЊА

9.1 Трошкови и расходи

- 9.1.1 Ако су потребне измене и допуне овог уговора, Зајмопримац ће рефундирати Зајмодавцу све трошкове (укључујући и правне трошкове) који су разумно настали у вези са проценом, преговорима или испуњавањем тог захтева.
- 9.1.2 Зајмопримац ће Зајмодавцу рефундирати све трошкове и расходе (укључујући правне трошкове) које је Зајмодавац имао у вези са спровођењем или очувањем било ког права према овом уговору.
- 9.1.3 Зајмопримац ће директно платити или, уколико је примењиво, рефундираће Зајмодавцу у случају авансног плаћања које је Зајмодавац извршио, износ свих трошкова и расхода у вези са трансфером средстава на или за рачун Зајмопримца из Париза до било ког места договореног са Зајмодавцем, као и све накнаде и трошкове трансфера везане за плаћање свих износа доспелих по Кредиту.

9.2 Накнада за отказивање

Ако је Кредит отказан у потпуности или делимично, у складу са члановима 8.3 (*Отказивање од стране Зајмопримца*) и/или 8.4 (*Отказивање од стране Зајмодавца*), ставови (а) и (б), Зајмопримац ће платити Накнаду за отказивање која износи два и по процента (2.5%) отказаног износа Кредита.

Свака Накнада за отказивање доспева и платива је на Датум плаћања који следи одмах након отказивања целокупног или дела Кредита.

9.3 Накнада за превремену отплату

Због било каквог губитка који је Зајмодавац претрпео, као резултат превремене отплате целокупног или дела Кредита у складу са чланом 8.1 (*Добровољна превремена отплата*) или 8.2 (*Обавезна превремена отплата*), Зајмопримац ће платити Зајмодавцу накнаду једнаку укупном износу:

- Компензацијске накнада за превремену отплату; и
- било којих трошкова насталих услед прекида било које хеџинг своп трансакције која се односи на камату коју је Зајмодавац успоставио у вези са превремено отплаћеним износом.

9.4 Порези и дажбине

9.4.1 Трошкови регистрације

Зајмопримац ће директно платити или, уколико је примењиво, рефундираће Зајмодавцу у случају авансног плаћања које је Зајмодавац извршио, износ свих таксених

марки, регистрације или сличних такси плативих у вези са Уговором, као и могућим изменама и допунама истог.

9.4.2 Порез по одбитку

Займопримац се обавезује да ће сва плаћање извршена према Зајмодавцу по овом уговору бити ослобођен Пореза по одбитку у складу са међудржавним Споразумом између Републике Србије и Француске Републике, од 25. фебруара 2019. године.

Ако је Порез по одбитку обавезан према закону, Займопримац се обавезује да ће обрачунати бруто износ сваког плаћања, тако да Зајмодавац добије износ једнак износу који би доспевао да није било Пореза по одбитку.

Займопримац ће Зајмодавцу рефундирати све расходе и/или Порезе за рачун Займопримца које је Зајмодавац платио (ако је примењиво), са изузетком свих Пореза који доспевају у Француској.

9.5 Додатни трошкови

Займопримац ће Зајмодавцу платити у року од десет (10) Радних дана на захтев Зајмодавца све Додатне трошкове које је Зајмодавац сносио: (i) ступања на снагу било ког новог закона или прописа, или измена и допуна, или било какве промене у тумачењу или примени постојећих закона и прописа; или (ii) усаглашености са законима или прописима донесеним након Датума потписивања.

За потребе овог члана, „**Додатни трошкови**” означавају:

- (i) Сваки трошак настао након Датума потписивања услед догађаја наведених у првом ставу овог члана и онај који није узет у обзир од стране Зајмодавца како би испунио финансијске услове Кредита; или
- (ii) Свако умањење износа доспелог и плативог према овом уговору,

који је сносио Зајмодавац као резултат (i) стављања Кредита на располагање Займопримцу; или (ii) преузимања или реализације обавеза које проистичу из овог уговора.

9.6 Накнада за валуту

Уколико било који износ који Займопримац дугује према овом уговору, или било који налог, пресуда или одлука донета или дата у вези са том сумом, мора бити конвертована из валуте у којој је платива у другу валуту за потребе:

- (i) подношења захтева или доказа против Займопримца; или

- (ii) прибављање или спровођење налога, пресуде или одлуке у вези са било којим налогом, пресудом или одлуком везаном за било који парнични или арбитражни поступак;

Займопримац ће обештетити Займодавца и у року од десет (10) Радна дана од дана пријема захтева Займодавца, у складу са законом, платити Займодавцу износ било ког трошка, губитка или обавеза које проистичу или су резултат конверзије, укључујући било какво одступање између: (А) девизног курса коришћеног за конверзију релевантне суме из прве валуте у другу валуту; и (Б) девизног курса или курсева на располагању Займодавцу у тренутку пријема те суме. Ова обавеза обештећења Займодавца независна је од других обавеза Займопримца према овом уговору.

Займопримац се одриче било ког права које би могао имати у било којој јурисдикцији на плаћање било ког износа доспелог према овом уговору у валути или валутној јединици која није она која је наведена као валута плаћања.

9.7 Рокови

Свака одштета или рефундација платива од стране Займопримца Займодавцу у складу са чланом 9 (*ОБАВЕЗЕ ДОДАТНИХ ПЛАЋАЊА*) доспева и платива је на Датум плаћања одмах након околности које су за резултат дале релевантну одштету или рефундацију.

Не доводећи у питање горе наведено, свака одштета која се плаћа у вези са превременом отплатом у складу са чланом 9.3 (*Накнада за превремену отплату*) доспева и платива је на датум релевантне превремене отплате.

10. **ИЗЈАВЕ И ГАРАНЦИЈЕ**

Све изјаве и гаранције наведене у овој члану 10. (*Изјаве и гаранције*) даје Займопримац у корист Займодавца на Датум потписивања. За све изјаве и гаранције у члану 10 (*Изјаве и гаранције*) се такође сматра да је Займопримац дао на датум када су испуњени сви предуслови наведену у Делу II Прилога 4 (*Предуслови*) на Датум сваког захтева за повлачење средстава, на Датум сваког повлачења средстава и сваки Датум плаћања, осим што се сматра да је Займодавац понављајуће изјаве садржане у члану 10.9 (*Нема обмањујућих информација*) дао у односу на информације које је Займопримац доставио од датума када је изјава последњи пут дата.

10.1 Надлежност и одобрење

Займопримац има надлежност да склопи, изврши и достави овај уговор и да изврши све предвиђене обавезе. Займопримац је предузео све неопходне мере да одобри склапање извршење и испоруку овог уговора.

10.2 Валидност и прихватљивост доказа

Сва одобрења потребна:

- (а) да Зајмопримцу омогуће да на законит начин склопи и изврши своја права и поштује своје обавезе које проистичу из овог уговора; и
- (б) да овај уговор учини прихватљивим доказима пред судовима у јурисдикцији Зајмопримца или у арбитражном поступку, као што је дефинисано у члану 17. (МЕРОДАВНО ПРАВО),

прибављена су и правоснажна су и важећа и не постоје околности које би могле резултирати укидањем, необнављањем или изменама целокупних или дела тих Одобрења.

10.3 Обавезе

Обавезе које је Зајмопримац преузео према овом уговору у складу су са свим законима и прописима примењивим на Зајмопримца у његовој јурисдикцији и представљају правоснажне, валидне, обавезујуће и извршиве обавезе које су на снази у складу са писаним условима који се на њих односе.

10.4 Нема подношења нити таксених марки

По законима јурисдикције оснивања Зајмопримца, није неопходно да се Уговор подноси, евидентира или заводи код било ког суда или другог органа у тој јурисдикцији нити да се плаћају било какве таксене марке, регистрација, нити сличне таксе нити накнаде на или у вези са Уговором нити предвиђеним трансакцијама из Уговора.

10.5 Трансфер средстава

Сви износи доспели које Зајмопримац дугује Зајмодавцу према овом уговору без обзира да ли се ради о главници или камати, или камати за кашњење у плаћању, Накнади за превремену отплату, пратећим трошковима и расходима или било којој другој суми могу се слободно конвертовати и преносити.

Ова изјава остаје правоснажна и важећа до потпуне исплате свих износа који се дугују Зајмодавцу. У случају да Зајмодавац продужи период отплате Кредите, неће бити потребно додатно потврђивати ову изјаву.

Зајмопримац ће на време прибавити евре неопходне за испуњење обавеза према овој изјави.

Уколико би дошло до било каквог проблема по питању права Зајмодавца да конвертује и слободно изврши трансфер било које суме према овом уговору из било ког разлога, укључујући али не ограничавајући се на: (i) ступање на снагу било ког закона или прописа, или измена и допуна на исте, или било какве промене у

тумачењу или примени постојећих закона или прописа; или (ii) усаглашености са законима или прописима донесеним након Датума потписивања, Зајмопримац ће без одлагања обезбедити сва потребна уверења/потврде од стране надлежних институција (укључујући и Народну банку Србије) како би се омогућило да сви доспели износи према овом уговору буду слободно конвертибилни и преносиви.

10.6 Несуклобљавање са другим обавезама

Ступање на снагу и спровођење трансакција предвиђених овим уговором од стране Зајмопримца нису у сукобу са било којим домаћим и страним примењивим законом или прописом, уставом (или било којим сличним документима) нити било којим другим обавезујућим споразумом или инструментом за Зајмопримца или који утичу на било коју његову имовину.

10.7 Меродавно право и извршење

- (a) Избор француског закона као меродавног права за потребе овог уговора биће признат и спроведен од стране судова и арбитражних трибунала у јурисдикцији Зајмопримца.
- (б) Свака пресуда везана за овај уговор добијена пред француским судом или било која одлука арбитражног трибунала биће призната и спроведена у јурисдикцији у којој је Зајмопримац основан.

10.8 Нема неизвршења обавеза

Ниједан случај неизвршења обавезе не траје нити би се разумно могло очекивати да ће до њега доћи.

Ниједан случај неизвршења обавезе од стране Зајмопримца не траје у вези са било којим другим обавезујућим споразумом или којима подлеже његова

имовина а који има или је разумно вероватно да ће имати Материјално негативан утицај.

10.9 Нема обмањујућих информација

Све информације и документа које Зајмопримац достави Зајмодавцу су биле истините, тачне и ажуриране на датум када су достављене или, ако је примењиво, на датум када се наводи да ће бити дате и нису промењене, опозване, поништене или измењен под ревидираним условима и нису обмањујуће ни по ком материјалном основу, као резултат пропуста, појаве нових околности нити обелодањивања или необелодањивања било којих информација.

10.10 Рангирање по принципу *pari passu*

Обавезе плаћања по основу овог уговора рангирају се минимум *pari passu* са потраживањима свих других необезбеђених и несубординисаних поверилаца.

10.11 Порекло средстава, Коруптивне радње, преваре и нелојалне праксе

Зајмопримац изјављује и гарантује да:

- (i) Сва средства која су алоцирана за подршку Програму потичу из средстава овог зајма и зајма Суфинансијера, у складу са Законом о буџету Републике Србије за 2021. годину („Службени гласник РС”, бр. 149/20 и 40/21);
- (ii) Програм није проузроковао Коруптивне радње, преваре нити нелојалну конкуренцију.

10.12 Нема материјалних негативних ефеката

Зајмопримац изјављује и гарантује да се није десио нити је вероватно да ће се десити ни један догађај или околност која би могла имати Материјално негативан ефекат.

10.13 Нема имунитета

Ако и у мери у којој Зајмопримац може сада или у будућности у било којој јурисдикцији затражити имунитет за себе или своју имовину и у мери у којој нека јурисдикција гарантује имунитет Зајмопримцу, Зајмопримац неће имати право да захтева за себе или за своју имовину имунитет од тужбе, извршења, заплене или другог правног поступка у вези са овим уговором у највећој мери дозвољеној законима такве јурисдикције.

Зајмопримац се не одриче било каквог имунитета у односу на било које садашње или будуће (i) „просторије мисије” како је дефинисано Бечком конвенцијом о дипломатски односима, потписаном 1961. године, (ii) „конзуларне просторије” како је дефинисано Бечком конвенцијом о дипломатским односима потписаном 1963. године (iii) имовина која не може бити предмет трговања, (iv) војних средстава или војне имовине и зграда, оружја и опреме намењих одбрани, државној и јавној безбедности, (v) потраживања чија је потражња забрањена законом, (vi) природних ресурса, предмета за редовну употребу, земље поред базена река и водених постројења у јавном власништву, заштићеног природног и културног наслеђа у јавном власништву, (vii) непокретности у јавном власништву која се делимично или потпуно користи од стране органа Републике Србије, аутономних покрајина или локалних самоуправа у циљу обављања послова, (viii) акције и обвезнице аутономних покрајина и локалних самоуправа у компанијама и јавним предузећима, осим ако је надежни орган пристао на успостављање терета на тим акцијама и обвезницама, (ix) покретна и непокретна имовина здравствених институција осим ако је хипотека утврђена на основу одлуке Владе (x) новчана средства и финансијски инструменти одређени као финансијски колатерал у складу са законом који уређује финансијско обезбеђење укључујући новчана средства и финансијске инструменте који су заложени у складу са тим законом или (xi) остала имовина која је изузета по основу закона или међународних споразума.

11. ОБАВЕЗЕ

Обавезе из члана 11. (ОБАВЕЗЕ) ступају на снагу Датумом потписивања и остају правоснажне и на снази све докле год је било који износ остао неизмирен, према овом уговору.

11.1 Поштовање Закона, прописа и обавеза

Зајмопримац има обавезу да поштује:

- (a) законе и прописе који се односе на њега и/или на Програм у свих аспектима, а посебно по питању релевантних закона о заштити животне средине, безбедности и рада; и
- (б) све своје обавезе које проистичу из овог уговора.

11.2 Одобрења

Зајмопримац ће без одлагања добити и поштовати сва неопходна Одобрења и учиниће све да они остају правоснажни и на снази, која се траже у складу са релевантним законом и прописима како би се омогућило испуњење обавеза према овом уговору и како би се обезбедила законитост, валидност, спроводивост и прихватљивост доказног средства овог уговора.

11.3 Имплементација и одржавање Програма

Зајмопримац ће:

- (i) имплементирати Програм у складу са опште прихваћеним принципима сигурности и у складу са важећим техничким стандардима; и
- (ii) одржати Програмску имовину у складу са свим важећим законима и прописима у функционалном и одржаваном стању, и користиће ту имовину у складу са њеном сврхом и свим релевантним законима и прописима.

11.4 Одговорност у области животне средине и социјалних питања

11.4.1 Имплементација мера из области животне средине и социјалних питања

У циљу промовисања одрживог развоја, Стране су сагласне да је неопходно промовисати поштовање међународно признатих стандарда у области животне средине и рада, укључујући и фундаменталне конвенције Међународне организације рада („МОП”) и међународне законе и прописе који се односе на животну средину, а који су примењиви у јурисдикцији Зајмопримац.

11.4.2 Управљање притужбама из области животне средине и социјалних питања

- (a) Зајмопримац потврђује (i) да је примио примерак Правилника о механизму управљања притужбама које се односе на животну средину и социјална питања и сагласан је са његовим одредбама, а посебно по питању мера које је потребно да Зајмодавац предузме у случају да трећа страна поднесе притужбу; и (ii) да је сагласан да Правилник о механизму управљања притужбама које се односе на животну

средину и социјална питања има исту уговорну обавезујућу природу између Зајмопримца и Зајмодавца, као и Уговор.

- (б) Зајмопримац изричито овлашћује Зајмодавца да експертима обелодани (као што је дефинисано у Правилнику о механизму управљања притужбама које се односе на животну средину и социјална питања), као и странама укљученим у ревизију усклађености и/или поступак помирења, Програмска документа која се односе на животну средину и социјална питања неопходна за решавање притужби које се односе на животну средину и социјална питања. Притужба (како је дефинисано у Правилнику о механизму управљања притужбама које се односе на животну средину и социјална питања, укључујући без ограничења, наведене у Прилогу 7 (Неисцрпна листа еколошких и социјалних докумената за које Зајмопримац дозвољава да буду објављени у вези са поступцима управљања притужбама које се односе на животну средину и социјална питања).

11.5 Додатно финансирање

Зајмопримац неће уносити измене и допуне, нити мењати План финансирања без претходног писаног одобрења Зајмодавца и финансираће и све додатне трошкове који нису антиципирани у Плану финансирања под условима који ће осигурати да ће Кредит бити отплаћен.

11.6 Рангирање по принципу *pari passu*

Зајмопримац се обавезује (i) да ће обезбедити да се његове обавезе по основу овог уговора о кредиту рангирају најмање *pari passu* са свим осталим садашњим и будућим необезбеђеним и неподређеним обавезама плаћања; (ii) да неће обезбедити статус приоритетног дуга или гаранције било ком другом Зајмодавцу, осим ако су исто рангирање или гаранције обезбеђени од стране Зајмопримца у корист Зајмодавца, уколико тако захтева Зајмодавац.

11.7 Контроле

Зајмопримац овим овлашћује Зајмодавца и његове представнике да спроводе контроле на годишњем нивоу, са циљем процене имплементације и функционисања Програма и Табелом праћења резултата у вези са техничким, финансијским и институционалним аспектима.

Зајмопримац ће сарађивати и пружити сву разумну помоћ и информације Зајмодавцу и његовим представницима током спровођења контрола, чије ће време одржавања и формат утврдити Зајмодавац, након обављених консултација са Зајмопримцем.

Зајмопримац ће задржати и ставити Зајмодавцу на располагање за потребе контроле сва документа која се односе на имплементацију

Програма за период од пет (5) година од датума Повлачења средстава по Кредиту.

11.8 Евалуација програма

Зајмопримац је сагласан да Зајмодавац може да спроведе или обезбеди да трећа страна у његово име спроведе евалуацију Програма. Сазнања добијена том евалуацијом користиће се за израду резимеа који ће садржати Програмске информације, као што су: укупан износ и трајање финансирања, циљеви Програма, очекивани и постигнути квантификовани резултати Програма, оцена релевантности, успешности, утицаја и изводљивости/одрживости Програма, главни закључци и препоруке.

Глави циљ евалуације је дефинисање кредибилног и независног суда о кључним питањима релевантности, имплементације (ефикасности) и резултата (успешности, ефеката и одрживости).

Евалуатори ће морати да узму у обзир и избалансирају различита мишљења која могу бити исказана и спровести непристрасну евалуацију.

Зајмопримац ће бити укључен, у што већој могућој мери, у евалуацију од израде нацрта Програмског задатка до испоруке финалног извештаја.

Зајмопримац је сагласан да ће објавити резиме, и то посебно на веб страници Зајмодавца.

11.9 Имплементација Програма

Зајмопримац:

- (i) ће обезбедити да свако лице, група или субјекат који учествују у имплементацији Програма није на Списку финансијских санкција (посебно укључујући борбу против финансирања тероризма); и
- (ii) неће финансирати било коју набавку или секторе који су под ембаргом Уједињених нација, Европске уније или Француске.

11.10 Порекло средстава, без Коруптивних радњи, превара и нелојалне конкуренције

Зајмопримац се обавезује да ће:

- (i) осигурати да средства, осим оних која потичу из Земље порекла, коришћена за имплементацију Програма, неће бити незаконитог порекла;
- (ii) осигурати да Програм неће довести до коруптивне радње, преваре или нелојалне конкуренције;

- (iii) чим дође до сазнања о сумњи о било којој коруптивној радњи, превари или нелојалној конкуренцији, промптно ће обавестити Зајмодавца;
- (iv) у случају у горе наведеном ставу (iii), или на захтев Зајмодавца, уколико Зајмодавац сумња да је дошло до радње или праксе наведене у ставу (iii), предузети све неопходне мере да исправи ситуацију на начин који је задовољавајући за Зајмодавца и у временском року који Зајмодавац утврди; и
- (v) промптно обавестити Зајмодавца, уколико има сазнања о информацијама због којих има сумњи који се односе на Незаконито порекло било којих средстава коришћених за имплементацију Програма.

11.11 Табела праћења резултата

Зајмопримац ће обавестити, консултовати и разговарати са зајмодавцем и суфинансирањем у вези са (и) било којим изменама и допунама Табела праћења резултата као што је описано у Прилогу ЗБ и (ii) спровођењем горе поменуте Табеле за све резултате индикатори који се односе на спровођење Закона о климатским променама.

11.12 Међуминистарски Управни одбор

Зајмопримац ће преко Министарства заштите животне средине успоставити међуминистарски Управни одбор за праћење постизања резултата из Табеле праћења резултата.

12. ОБАВЕЗЕ ИНФОРМИСАЊА

Обавезе из члана 12. (*ОБАВЕЗЕ ИНФОРМИСАЊА*) ступају на снагу на Датум потписивања и остају правоснажне и важеће све докле год је било који износ остао неизмирен, према овом уговору.

12.1 Финансијске информације

Зајмопримац ће Зајмодавцу доставити све информације које Зајмодавац може разумно захтевати у вези са страним и домаћим дугом Зајмопримца, као и стању било ког гарантованог кредита.

12.2 Имплементација Програма

Зајмопримац ће доставити Зајмодавцу, одмах по пријему захтева Зајмодавца, било које информације или пратећи документ у вези са спровођењем Програма и Табеле праћења резултата.

12.3 Извештај о мониторингу

Зајмопримац ће Зајмодавцу доставити:

- (а) до датума завршетка Програма, у року од једног (1) месеца након завршетка сваког шестомесечног периода, извештај о праћењу спровођења Програма током протеклих шест месеци;

(б) У року од једног (1) месеца након датума завршетка Програма, Зајмопримац, извештај који резимира техничку и буџетску примену Програма.

12.4 Суфинансирање

Зајмопримац ће без одлагања информисати Зајмодавца о било ком отказивању (у целости или делимичног) или било којој превременој отплати од стране Суфинансијера.

12.5 Додатне информације

Зајмопримац ће Зајмодавцу доставити:

- (а) без одлагања, након што добије сазнање о томе, детаље било ког догађаја или околности које јесу или се могу сматрати Случајем неизвршења обавеза или које имају или би могле имати Материјалне негативне последице, природу таквог догађаја и све радње преузете или које ће бити преузете како би се то исправило (ако је примењиво);
- (б) без одлагања, детаљне информације о било којој одлуци или догађају који би могао утицати на организацију, реализацију или функционисање Програма;

13. **СЛУЧАЈ НЕИЗВРШЕЊА ОБАВЕЗА**

13.1 Случај неизвршења обавеза

Сваки од догађаја или околности који су дати у овом члану 13.1 (*Случај неизвршења обавеза*) представља Случај неизвршења обавеза.

(а) Неплаћање

Зајмопримац не извршава плаћање износа на датум доспећа који је платив у складу са овим уговором. Ипак, не доводећи у питање члан 4.3 (*Кашњење у плаћању и затезна камата*), неће се сматрати да је дошло до Неплаћања у складу са овим ставом (а) уколико Зајмопримац изврши дато плаћање у року од пет (5) Радних дана од датума доспећа.

(б) Обавезе

Зајмопримац се не придржава услова из овог уговора, укључујући али не ограничавајући се на обавезе које је преузео у складу са чланом 11. (ОБАВЕЗЕ) и чланом 12. (ОБАВЕЗЕ ИНФОРМИСАЊА).

Осим обавеза преузетих у складу са чланом 11.4 (*Обавезе које се односе на животну средину и социјална питања*), чланом 11.9 (*Имплементација Програма*) и 11.10 (*Порекло средстава, без Коруптивних радњи, превара и нелојалне конкуренције*) за које није дозвољен грејс период, неће доћи до Случаја неизвршења обавеза према овом ставу (б) уколико

неизвршење може да се реши, и решено је у року од пет (5) Радних дана од ранијег од следећих догађаја (А) датума обавештења о неизвршењу обавеза од стране Зајмодавца прослеђена Зајмопримцу; и (Б) Зајмопримац је постао свестан прекршаја, или у року који је Зајмодавац дефинисао у случају наведеном у тачки (iv) члана 11.10 (*Порекло средстава, без Коруптивних радњи, превара и нелојалне конкуренције*).

(ц) Нетачне изјаве

Ако било која тврдња или изјава дата или за коју се сматра да је дата од стране Зајмопримца у Уговору, укључујући и члан 10. (*Изјаве и гаранције*), или другом документу који достави Зајмопримац или у његово име по основу или у вези са Уговором, јесте или се докаже да је била нетачна када је дата или се сматра да је дата.

(д) Заједничка одговорност код Неизвршења обавеза

(i) У складу са ставом (ii), сваки Финансијски дуг Зајмопримца који није плаћен по доспећу или, ако је примењиво, током грејс периода предвиђеног у складу са релевантном документацијом.

(ii) Поверилац је отказао или суспендовао своју обавезу према Зајмопримцу, у складу са било којим Финансијским задужењем или је прогласио Финансијско задужење доспелим и плативим пре одређеног рока доспећа, или је тражио превремену отплату Финансијског задужења у целости, а у сваком случају као резултат случаја неизвршења обавеза или било које одредбе која има сличан ефекат (како год описано), у складу са релевантним документима.

(iii) Неизвршење обавеза неће наступити у складу са овим чланом 13.1 (д) уколико релевантни износ Финансијског дуга или обавеза за финансијски дуг из горе наведених ставова (i) и (ii) не премашује износ од тридесет милиона евра (30.000.000 евра) (или његову противвредност у било којој валути или валутама).

(е) Незаконитост

Ако јесте или постане незаконито да Зајмопримац извршава своје обавезе по основу овог уговора.

(ф) Материјалне негативне промене

Дошло је или се може очекивати да ће доћи до било која околност (укључујући и промену политичке ситуације у земљи Зајмопримца) или било која мера, која би могла, према мишљењу Зајмодавца да има Материјални негативни ефекат.

(г) Повлачење или суспензија Програма

Дошло је до следећих догађаја:

- (i) Зајмопримац се повлачи из Програма;
- (ii) Имплементација Програма је суспендована од стране Зајмопримца за период који је дужи од шест (6) месеци; или

- (x) Одобрења

Сва одобрења која су потребна Зајмопримцу како би извршио или испунио своје обавезе према овом уговору, или потребним током редовног тока Програма се не добију у предвиђеном року или су отказана или постају неваљане или на други начин престају да буду правоснажна и важећа.

- (и) Пресуде, решења или одлуке које имају Материјално негативан ефекат

Дошло је или се може очекивати да дође до било које пресуда, арбитражне одлуке или административне одлуке која утиче на Зајмопримца и које има или се основано може очекивати да има, према мишљењу Зајмодавца Материјално негативан ефекат.

- (j) Суспензија слободне конвертибилности и слободног трансфера

Оспорава се слободна конвертибилност и слободни трансфер било ког износа који Зајмопримац по овом уговору дугује, или било којих других средстава које је Зајмодавац обезбедио Зајмопримцу или било ком другом Зајмопримцу у јурисдикцији Зајмопримца.

Сваки закон о девизном пословању који се мења, доноси или усваја или је вероватно да ће се мењати, доносити или усвајати у Републици Србији који (према разумном мишљењу Зајмодавац): (i) има или се може очекивати да ће имати утицаја у смислу материјалне забране, ограничавања или одлагања плаћања које Зајмопримац треба да изврши у складу са условима дефинисаним овим уговором; или (ii) материјално негативно утиче на интересе Зајмодаваца, према или у складу са овим уговором.

13.2 Убрзање

У било ком тренутку након настанка Случаја неизвршења обавезе који траје, Зајмодавац може без достављања било каквог званичног захтева или покретања било каквог судског или вансудског поступка, достављањем обавештења Зајмопримцу:

- (a) Отказати Распоживи кредит; и/или
- (б) прогласити да ће целокупни или део Кредита, заједно са обрачунатом каматом, и свим другим износима обрачунатим

или неизмиреним по основу овог уговора, бити без одлагања досели и плативи.

Не доводећи у питање горе наведено, у случају Неизвршења обавеза дефинисаних чланом 13.1 (*Случај неизвршења обавеза*), Зајмодавац задржава право да, након достављања писаног обавештења Зајмопримцу, (i) суспендује или одложи Повлачење средстава по Кредиту; и/или(ii) суспендује финализацију свих споразума који се односе на друге могуће финансијске понуде о којима је Зајмодавац обавестио Зајмопримца; и/или (iii) суспендује или одложи било које повлачење средстава по било ком уговору о кредиту склопљеном између Зајмопримца и Зајмодавца.

Уколико је било које повлачење средстава одложено или суспендовано од стране Суфинансијера према споразуму склопљеном између тог Суфинансијера и Зајмопримца, Зајмодавац задржава право да одложи или суспендује Повлачење средстава по Кредиту.

13.3 Обавештење о Случају неизвршења обавеза

У складу са чланом 12.5 (*Додатне информације*), Зајмопримац ће без одлагања обавестити Зајмодавца након што сазна о било ком догађају који јесте или би могао представљати Случај неизвршења обавеза и обавестити Зајмодавца о свим мерама које је Зајмопримац размотрио како би решио проблем.

14. АДМИНИСТРАЦИЈА КРЕДИТА

14.1 Плаћања

Све исплате које је Зајмодавац примио по овом уговору користиће се за плаћање трошкова, накнада, камата, износа главнице или било које друге суме доспеле на основу овог уговора, следећим редоследом:

- 1) једнократни трошкови и расходи;
- 2) накнаде;
- 3) камате за кашњење у плаћању и затезна камата;
- 4) обрачунате камате;
- 5) отплата главнице.

Све уплате примљене од Зајмопримца примењиваће се прво на или за исплату било којих износа који доспевају и који се плаћају по Кредиту или по другим зајмовима које Зајмодавац одобрава Зајмопримцу, ако је у интересу Зајмодавца да ове износе примени на такве друге зајмове, по горе наведеним редоследом.

14.2 Поравнање

Без претходног одобрења Зајмопримца, Зајмодавац може у било ком тренутку поравнати доспеле и плативе обавеза које Зајмопримац дугује за било који износ Зајмодавцу или било које доспеле и плативе обавезе које Зајмодавац дугује Зајмопримцу. Ако су обавезе у различитим валутама, Зајмодавац може да

изврши конверзију било које обавезе по важећем девизном курсу у сврху поравнања.

Све исплате које је Зајмопримац извршио у складу са Уговором, обрачунавају се и извршавају без компензације. Зајмопримцу је забрањено било какво поравнање.

14.3 Радни дани

Ако уплата доспева на дан који није Радни дан, датум доспећа за ту уплату биће следећи радни дан ако је следећи Радни дан у истом календарском месецу или претходни радни дан ако следећи Радни дан није дан у истом календарском месецу.

Током било ког продужетка рока доспећа за плаћање било које главнице или Неплаћене суме по основу овог Уговора, камата је платива на тај износ током периода продужења по стопи плативој на првобитни датум доспећа.

14.4 Валута плаћања

Валута сваког износа који се плаћа по овом уговору је евро, осим како је предвиђено у члану 14.6 (Место плаћања).

14.5 Конвенција о бројању дана

Свака камата, накнада или трошак који настану према овом уговору израчунаваће се на основу стварног броја протеклих дана и године од триста шездесет (360) дана у складу са европском праксом међубанкарског тржишта.

14.6 Место плаћања

- (а) Сва средства која ће Зајмодавац пребацити Зајмопримцу у оквиру Кредита биће уплаћена на банковни рачун који је у ту сврху посебно одредио Зајмопримац, под условом да је Зајмодавац дао претходну сагласност за одабрану банку.
- (б) Свака уплата коју ће извршити Зајмопримац Зајмодавцу, биће уплаћена на датум доспећа најкасније до 11:00 часова (по париском времену) на следећи банковни рачун:

RIB Code: 30001 00064 00000040235 03

IBAN Code: FR76 3000 1000 6400 0000 4023 503

Banque de France SWIFT code (BIC): BDFEFRPPCCT

који је Зајмодавац отворио код Banque de France (седиште / главна филијала) у Паризу или било који други рачун који је Зајмодавац пријавио Зајмопримцу.

- (ц) Зајмопримац ће затражити од банке одговорне за пренос било каквих износа Зајмодавцу да пружи следеће информације у било којој поруци електронског трансфера на свеобухватан начин и по

редоследу наведеном у наставку (назначени бројеви односе се на SWIFT MT 202 и 103 протокол):

- Налогодавац: име адреса и број банковног рачуна (поље 50)
  - Банка налогодавца: име и адреса (поље 52)
  - Напомена: име Зајмопримаца, назив Програм, деловодни број Уговора (поље 70)
- (д) Све исплате које врши Зајмопримац морају бити у складу са овим чланом 14.6 (*Место плаћања*) како би се сматрало да су релевантне обавезе плаћања у потпуности извршене.

14.7 Прекид рада платног система

Ако Зајмодавац утврди (по свом нахођењу) да је дошло до Прекида рада платног система или Зајмопримац обавести Зајмодавац да се догодио Прекид рада платног система, Зајмодавац:

- (а) може и, ако то затражи Зајмопримац, ступити у разговоре са Зајмопримцем с циљем договора о било каквим променама у раду и управљању Кредитом које Зајмодавац сматра потребним у датим околностима;
- (б) неће бити дужан да ступа у разговоре са Зајмопримцем у вези са било којом променом у горе поменутом ставу (а) ако, према његовом мишљењу, то није изводљиво у датим околностима и, у сваком случају, нема обавезу да пристане на такве промене; и
- (ц) неће бити одговоран за било који трошак, губитак или одговорност који настану као резултат његовог предузимања или пропуста да предузме било какве радње у складу са чланом 14.7 (*Прекид рада платног система*).

15. **РАЗНО**

15.1 Језик

Језик овог уговора је енглески. Ако се овај уговор преведе на други језик, енглеска верзија ће имати предност у случају било ког супротстављеног тумачења или у случају спора између Страна.

Сва обавештења или документа који се дају у складу са овим уговором у вези са њим, биће на енглеском језику.

Зајмодавац може захтевати да обавештење или документ који се дају на основу овог уговора или који је у вези са њим, а који није на енглеском, буде пропраћен овереним преводом на енглески језик, у ком случају ће енглески превод имати предност, осим ако је документ оснивачки акт компаније, правни текст или други званични документ.

15.2 Потврде и одлуке

У свим парницама или арбитражама које произлазе из овог уговора или су у вези са њим, уноси на рачуне које води Зајмодавац су *prima facie* докази о стварима на које се односе.

Свака потврда или одлука стопе или износа од стране Зајмодавца према овом уговору биће, у одсуству очигледне грешке, коначни докази о стварима на које се односи.

15.3 Парцијална инвалидност

Ако у било ком тренутку нека од одредби овог уговора буде или постане незаконита, неваљана или неспроводива, неће ни на који начин утицати или нарушити законитост и спроводивост преосталих одредби овог уговора.

15.4 Без одрицања

Пропуст или кашњење у остваривању било ког права из Уговора од стране Зајмодавца неће деловати као одрицање од тог права.

Делимично вршење било ког права неће спречити даље коришћење таквог права или вршење било ког другог права или правног лека према важећем закону.

Права и правни лекови Зајмодавца према овом уговору су кумулативни и не искључују никаква права и лекове према важећем закону.

15.5 Уступање

Зајмопримац не може на било који начин уступити или пренети сва или нека од својих права и обавеза према овом уговору без претходне писмене сагласности Зајмодавца.

Зајмодавац може доделити или пренети било које своје право или обавезу из овог уговора на било коју трећу страну и може склопити било који уговор о подучешћу који се односи на њега.

15.6 Правно дејство

Прилози који су овде дати и уводне напомене чине саставни део овог уговора и имају исти правни ефекат.

15.7 Целокупан Уговор

Од датума потписивања, овај уговор представља целокупни уговор између уговорних страна у вези са питањима која су овде изложена и надомешћује и замењује све претходне документе, уговоре или споразуме, који су можда размењени или саопштени у оквиру преговора у вези са овим уговором.

15.8 Измене и допуне

Ниједан амандман на овај уговор не може се извршити ако се стране изричито писмено не договоре.

15.9 Поверљивост – обелодањивање информација

Зајмопримац неће открити садржај овог уговора ниједној трећој страни без претходне сагласности Зајмодавца, осим било ком лицу коме Зајмопримац има обавезу обелодањивања према било ком важећем закону, пропису или судској пресуди.

Без обзира на било који постојећи споразум о поверљивости података, Зајмодавац може открити било какве информације или документе у вези са Програмом: (i) својим ревизорима, стручњацима, рејтинг агенцијама, правним саветницима или надзорним телима; (ii) било ком лицу или субјекту коме Зајмодавац може доделити или пренети сва или део својих права или обавеза према Споразуму и (iii) било ком лицу или субјекту у циљу предузимања било каквих заштитних мера или очувања права Зајмодаваца према Уговору.

Поред тога, Зајмопримац овим изричито овлашћује Зајмодаваца

- (i) размени са Француском Републиком за објављивање на веб страници Француске Владе у складу са било којим захтевом Међународне иницијативе за транспарентност помоћи; и
- (ii) објављује на веб страници Зајмодавца

информације које се односе на Програм и његову подршку од стране Зајмодавца, како је наведено у Прилогу 6 (*Информације које могу бити објављене на веб страници Француске Владе и на веб страници Зајмодавца*).

15.10 Ограничења

Застара било ког потраживања по овом уговору биће десет (10) година, осим сваког потраживања камате доспеле по овом уговору.

15.11 Промењене околности

Свака странка овим потврђује да се одредбе члана 1195 француског грађанског законика неће примењивати на њу у погледу њених обавеза према Уговору и неће имати право да поднесе било какав захтев према члану 1195 француског грађанског законика.

16. **ОБАВЕШТЕЊА**

16.1 У писаној форми и адресе

Свако обавештење, захтев или друга комуникација која се даје или упућује у складу са овим уговором или је у вези са њим, даће се или се врши у писаној форми и, уколико није другачије назначено, може се

послати или упутити факсом или писмом које пошта шаље на адресу и број релевантне Стране наведен у наставку:

За Зајмопримца:

МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА

Адреса: Кнеза Милоша 20, 11000 Београд

Телефон: +(381) -11 3642-600

Факс: (381-11) 3618-961

Е-mail: kabinet@mfin.gov.rs

Н/Р: гдин. Синиша Мали, министар финансија

За Зајмодавца:

АФД – БЕОГРАД – РЕГИОНАЛНА КАНЦЕЛАРИЈА ЗА ЗАПАДНИ БАЛКАН

Адреса: Змај Јовина 11, 11000 Београд, Република Србија

Телефон: +(381) 11 78 58 830

Н/Р: Директор регионалне канцеларије за Западни Балкан

Примерак се шаље на:

АФД – СЕДИШТЕ У ПАРИЗУ

Адреса: 5, rue Roland Barthes – 75598 Paris Cedex 12, France

Телефон: + 33 1 53 44 31 31

Н/Р: Директор Сектора за Азију и Блиски Исток

Или на другу адресу, број факса, сектор или службеника о чему ће једна Страна обавестити другу Страну.

16.2 Испорука

Било које обавештење, захтев или саопштење или било који документ који је Страна послала другој уговорној Страни у вези са овим Уговором, биће валидно само:

- (а) ако је факсом примљено у читљивом облику; и
- (б) ако је писмо послато путем поште, када је достављено на тачну адресу

и, ако је одређено лице или одељење наведено као део података о адреси предвиђених чланом 16.1 (*У писаној форми и адресе*), ако је такво обавештење, захтев или комуникација упућено тој особи или одељењу.

16.3 Електронска комуникација

- (a) Свака комуникација коју једна особа упути другој према овом уговору или у вези са њим може се извршити електронском поштом или другим електронским средствима ако се Стране:
  - (i) слажу да ће ово бити прихваћени облик комуникације, осим ако се не достави обавештење о супротном;
  - (ii) међусобно се писмено обавестити о својој адреси електронске поште и/или било којим другим информацијама потребним да омогуће слање и примање информација тим средствима; и
  - (iii) обавештавају једни друге о свакој промени адресе или било које друге такве информације коју су доставили.
- (б) Свака електронска комуникација извршена између Страна биће валидна само када буде примљена у читљивом облику.

17. **МЕРОДАВНО ПРАВО**

17.1 Меродавно право

Овај уговор уређује француско право.

17.2 Арбитража

Било који спор који произлази из овог уговора или је у вези са њим биће упућен на арбитражу и коначно решен арбитражом према Правилима о мирењу и арбитражи Међународне привредне коморе примењивим на дан започињања арбитражног поступка, од стране једног или више арбитра именованих у складу са таквим правилима.

Седиште арбитраже је Париз, а језик арбитраже енглески.

Ова арбитражна клаузула ће остати правоснажна и важећа ако се овај уговор прогласи неважећим или буде раскинут или отказан и након истека овог уговора. Уговорне обавезе Страна по овом уговору не обустављају се ако Страна покрене правни поступак против друге Стране.

Стране се изричито слажу да се потписивањем овог уговора Зајмопримац неопозиво одриче свих права на имунитет у погледу јурисдикције или извршења на која би се иначе могао позвати.

Да би се избегла сумња, ово одрицање укључује одрицање од имунитета у смислу:

- (i) било које парнице или правног, судског или арбитражног поступка који произлази из овог уговора или је у вези са њим;

- (ii) давања било каквих олакшица путем забране или налога за одређени учинак или за опоравак имовине или прихода;
- (ii) сваког напора да се потврди, препозна, спроведе или изврши било која одлука, поравнање, пресуда, налог за извршење или, у *in rem* поступцима, било који напор да се запоседне, задржи или прода било која његова имовина и приход који произлазе из било које арбитраже или било ког правног, судског или управног поступка.

Зајмопримац се не одриче било каквог имунитета у односу на било које садашње или будуће (i) „просторије мисије” како је дефинисано Бечком конвенцијом о дипломатски односима, потписаном 1961. године, (ii) „конзуларне просторије” како је дефинисано Бечком конвенцијом о дипломатским односима потписаном 1963. године (iii) имовина која не може бити предмет трговања, (iv) војних средстава или војне имовине и зграда, оружја и опреме намењих одбрани, државној и јавној безбедности, (v) потраживања чија је потражња забрањена законом, (vi) природних ресурса, предмета за редовну употребу, земље поред базена река и водених постројења у јавном власништву, заштићеног природног и културног наслеђа у јавном власништву, (vii) непокретности у јавном власништву која се делимично или потпуно користи од стране органа Републике Србије, аутономних покрајина или локалних самоуправа у циљу обављања послова, (viii) акције и обвезнице аутономних покрајина и локалних самоуправа у компанијама и јавним предузећима, осим ако је надежни орган пристао на успостављање терета на тим акцијама и обвезницама, (ix) покретна и непокретна имовина здравствених институција осим ако је хипотека утврђена на основу одлуке Владе (x) новчана средства и финансијски инструменти одређени као финансијски колатерал у складу са законом који уређује финансијско обезбеђење укључујући новчана средства и финансијске инструменте који су заложени у складу са тим законом или (xi) остала имовина која је изузета по основу закона или међународних споразума.

17.3 Уручење

Не доводећи у питање било који важећи закон, за потребе достављања судских и вансудских докумената везаних за било коју горе поменути радњу или поступак, Зајмопримац неопозиво бира своју назначену канцеларију на датум овог Уговора на адреси дефинисаној у члану 16 (ОБАВЕШТЕЊА) за потребе уручења и Зајмодавац бира адресу „AFD PARIS HEAD OFFICE” дефинисану у члану 16. (ОБАВЕШТЕЊА) за потребе уручења.

18. ТРАЈАЊЕ

Овај уговор ступа на снагу на Датум ефикасности и остаје на снази све док је било који износ неизмирен према овом уговору.

Не доводећи у питање горе наведено, обавезе према члану 15.9 (Поверљивост – обелодањивање информација) опстају и остају на снази и дејству током периода од пет година након последњег Датума плаћања; одредбе члана 11.4.2 (Управљање притужбама из области животне

средине и социјалних питања) остаће на снази све док се било која притужба поднета у складу са Пословником о раду Механизма за управљање притужбама ЕС и даље обрађује или прати.

Закључено у три (3) примерака, у Београду (Република Србија), дана 10. маја 2021. године

ЗАЈМОПРИМАЦ

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

кога представља:

Име: Његова екселенција господин Сениша Мали

Функција: Министар финансија

ЗАЈМОДАВАЦ

ФРАНЦУСКА АГЕНЦИЈА ЗА РАЗВОЈ

кога представља:

Име: Госпођа Cécile Coupré

Функција: Регионални директор за Евроазију

Супотписник, Његова екселенција господин Jean-Louis Falconi, амбасадор Француске

ПРИЛОГ 1А - ДЕФИНИЦИЈЕ

Дело корупције	<p>Означава било које од следећих наведених дела:</p> <p>(а) чин обећања, нуђења или давања, директно или индиректно, Јавном службенику или било којој особи која руководи или ради, у било ком својству, за субјект приватног сектора, непримерену предност било које природе за саму релевантну особу или за друго лице или субјект, како би се то лице понашало или се уздржало од поступања кршећи законске, уговорне или професионалне обавезе, тиме утичући на њене или његове радње или радње друге особе или субјекта; или</p> <p>(б) акт Јавног службеника или било ког лица које руководи или ради у било ком својству за субјекат приватног сектора, и тражи или прихвата, директно или индиректно, непримерену предност било које природе, за себе или друго лице или субјекат, како би ово лице поступало или се уздржавало од поступања кршећи законске, уговорне или професионалне обавезе, тиме утичући на њене или његове радње или радње друге особе или субјекта.</p>
Уговор	<p>Означава овај уговор о кредитном аранжману, укључујући и уводне напомене, Прилоге, и, ако је примењиво, све измене и допуне извршене у писаној форми.</p>
Нелојалне праксе	<p>означавају:</p> <p>(а) било које усаглашене или имплициране радње чији је циљ и/или ефекат да ометају, ограниче или наруше фер конкуренцију на тржишту, укључујући али не ограничавајући се на следеће: (i) ограничавање приступа тржишту или слободног вршења конкуренције од стране других компанија; (ii) спречавање слободног формирања цена на тржишту вештачким фаворизовањем повећања или смањења таквих цена; (iii) ограничавање или контролу било које производње, тржишта, инвестиција или техничког напретка; или (iv) поделу тржишта или извора снабдевања;</p> <p>(б) сваку злоупотребу доминантног положаја компаније или групе компанија на домаћем тржишту или на његовом значајном делу; или</p> <p>(ц) било коју понуду или предаторске цене чији је циљ/ефекат елиминисање са тржишта или спречавање предузећа или једног од његових</p>

	производа да приступе тржишту.
Овлашћење(а)	Означава свако овлашћење, сагласност, одобрење, решење, дозволу, лиценцу, изузеће, пријаву, оверу или регистрацију, или било које изузеће у вези с тим, добијено или обезбеђено од стране власти, без обзира да ли је добијено актом или се сматра датим ако се не добије одговор у одређеном року, као и свако одобрење и сагласност повериоца Зајмопримца.
Орган(и)	Означава сваки државни или надлежни орган, сектор или комисију, која врши јавна овлашћења, или било који административни, судски орган или Државу, или било који државни, административни, порески или судски орган.
Период расположивости	означава период од Датума потписивања, укључујући и тај дан до Крајњег рока за повлачење средстава.
Расположиви кредит	Означава, у било ком тренутку, максимални износ главнице наведен у члану 2.1 (<i>Кредит</i>) умањен за: <ul style="list-style-type: none"> (i) укупни износ средстава које је Зајмопримац повукао; (ii) износ сваког повлачења средстава које треба извршити на основу било ког текућег Захтева за повлачење средстава; и (iii) било који део Кредита који је отказан у складу са чланом 8.3 (<i>Отказивање од стране Зајмопримца</i>) и/или 8.4 (<i>Отказивање од стране Зајмодавца</i>).
Рачун Зајмопримца	Означава рачун отворен у име Зајмопримца код НБС
Радни дан	дан (осим суботе или недеље) када су банке у Паризу отворене радног дана за опште послове, а то је TARGET дан у случају да Повлачење средстава треба да буде обављено тог дана.
Оверен	означава сваки примерак, фотокопију или другу копију било ког оригиналног документа, оверену од стране прописно овлашћеног лица чиме се потврђује да примерак, фотокопија или друга копију одговара оригиналном документу.
Суфинансијер	означава означава следеће суфинансијера (е) Програма:

	Међународна банка за обнову и развој (ИБРД) за максимални износ до осамдесет два милиона шестсто хиљада евра (82.600.000 EUR).
Суфинансирање	означава паралелно финансирање од стране Суфинансијера (ИБРД) у износу до осамдесет два милиона шестсто хиљада евра (82.600.000 EUR)
Рок за повлачење средстава	означава 31. јануар 2022. године, после чега додатно повлачење средстава неће бити могуће.
Повлачење средстава	означава повлачење целокупног или дела кредитних средстава, које је Зајмодавац ставио на располагање Зајмопримцу, у складу са одредбама и условима датим у члану 3. (ПОВЛАЧЕЊЕ СРЕДСТАВА) или преостали износ главнице таквог Повлачења који остаје доспео и платив у одређеном тренутку .
Датум повлачења средстава	означава датум када Зајмодавац ставља на располагање повлачење средстава.
Период повлачења средстава	означава период који почиње Датумом повлачења средстава све до првог од следећих датума: датум када је Расположиви кредит једнак нули; Крајњи рок за повлачење средстава.
Захтев за повлачење средстава	означава захтев суштински у форми дефинисаној у Прилогу 5А (<i>Образац захтева за плаћање</i>).
Датум ступања на снагу	означава датум испуњења услова дефинисаних у Делу II Прилога 4 (Предуслови) који мора да буде у року од 180 календарских дана након Датума потписивања.
Ембарго	означава било коју економску санкцију чији је циљ забрана било каквог увоза и/или извоза (испука, продаја или трансфер) једне или више роба, производа или услуга који долазе у земљу и/или из земље током одређеног периода, у складу са одлукама Уједињених нација, Европске уније или Француске које су објављенеи које с времена на време могу бити измењене и допуњене.
Поступци за управљање притужбама које се односе на животну средину и социјална	означава уговорне услове дате у Поступцима за управљање жалбама које се односе на животну средину и социјална питања, који је доступан на интернет страници, са повременим изменама и

питања	допунама.
ЕУРИБОР	означава међубанкарску стопу која се примењује на евро за све депозите деноминоване у еврима за период упоредив са релевантним периодом који је утврдио Европски институт за тржиште новца (ЕММИ), или било који други наследник у 11:00 сати по бриселском времену, два (2) Радна дана пре првог дана Каматног периода.
Евро или ЕУР	означава јединствену валуту држава чланица Европске економске и монетарне уније, укључујући и Француску и која је законско средство плаћања у тим Земљама чланицама.
Случај неизвршења обавеза	означава сваки случај или околност дефинисан у члану 13.1 (<i>Случај неизвршења обавеза</i>).
Кредит	означава кредитна средства која је Зајмодавац ставио на располагање Зајмопримцу, у складу са овим уговором до максималног износа главнице дефинисаног у члану 2.1 (<i>Кредит</i>).
Финансијска задуженост	<p>Означава свако дуговање за или по основу:</p> <ul style="list-style-type: none"> (а) краткорочно, средњорочно или дугорочно позајмљених средстава; (б) сваког износа по основу издавања обвезница, задужница, вредносних папира, или било ког другог инструмента; (ц) сваког износа прикупљеног другим трансакцијама (укључујући уговор о терминској продаји или куповини) и који има комерцијални ефекат позајмице; (д) сваке потенцијалне обавезе која проистиче из гаранције, обвезнице или било ког другог инструмента.
Листа финансијских санкција	<p>означава списак/спискове лица, група или субјеката који подлежу финансијским санкцијама Уједињених нација, Европске уније и/или Француске.</p> <p>Само за сврху информисања и погодности Зајмопримца, који се на њих може ослонити, дате су следеће референце и веб адресе:</p> <p>За списове које воде Уједињене нације, можете</p>

	<p>консултовати следећи веб сајт:</p> <p>https://www.un.org/securitycouncil/fr/content/un-sc-consolidated-list</p> <p>За списове које води Европска унија, можете консултовати следећи веб сајт:</p> <p>https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/8442/consolidated-list-sanctions_fr</p> <p>За списове које води Француска, можете консултовати следећи веб сајт:</p> <p>https://www.tresor.economie.gouv.fr/services-aux-entreprises/sanctions-economiques/dispositif-national-de-gel-des-avoirs</p>
План финансирања	означава План финансирања Програма дефинисан у Прилогу 3 (<i>План Финансирања</i>).
Фиксна референтна стопа	означава нула зарез седамдесет девет процената (0,79%) годишње.
Превара	означава било коју непоштену праксу (радњу или пропуст) са намером да се погрешно заведу други, да се намерно од њих сакрију елементи, или да се превари или поништи пристанак, да се заобиђе било који законски или регулаторни захтеви и/или прекрше интерна правила и процедуре Зајмопримца или треће стране, у циљу стицања нелегитимне користи.
Превара против Финансијских интереса Европске заједнице	означава било коју намерну радњу или пропуст чији је циљ да оштети буџет Европске уније и обухвата (i) коришћење или презентацију лажних, нетачних или непотпуних извештаја или докумената, што за последицу има проневеру или неправилно задржавање средстава или било које незаконито смањење ресурса општег буџета Европске уније; (ii) необелодањивање информација са истим ефектом; и (iii) отуђење таквих средстава у друге сврхе осим оних за које су таква средства првобитно одобрена.
Грејс период	означава период почевши од Датума потписивања све до и укључујући и датум који пада тридесет шест (36) месеца након тог датума, током којег није доспео ни платив ни један износ главнице по Кредиту.
Незаконито порекло	означава средства добијена путем: <p>(a) извршење било ког предикатног кривичног дела, како се наводи у Глосару 40 препорука ФАТФ-а под „Одређене категорије кривичних дела”</p>

	<p>(http://www.fatf-gafi.org/media/fatf/documents/recommendations/Recommendations_GAFI.pdf);</p> <p>(б) било које Коруптивне радње; или</p> <p>(ц) било које Преваре против Финансијских интереса Европске заједнице, ако и када је примењиво.</p>
Индексна стопа	<p>означава ТЕС 10 дневни индекс, десетогодишњу константну стопу доспећа приказану на дневној основи на релевантној страни котације Референтне финансијске институције или било који други индекс који може заменити ТЕС 10 дневни индекс. На Датум потписивања Индексна стопа на дан 26. април 2021. године износи минус нула зарез нула један проценат (-0,01%) на годишњем нивоу.</p>
Каматни период(и)	<p>означава сваки период од Датума плаћања (не укључујући тај датум) до следећег Датума плаћања (укључујући тај датум). За свако повлачење у оквиру Кредита, први каматни период почиње на Датум повлачења средстава (не укључујући тај датум) и завршава се следећег наредног Датума плаћања (укључујући тај датум).</p>
Каматна стопа	<p>Означава каматну стопу изражену процентуално и утврђену у складу са чланом 4.1 (<i>Каматна стопа</i>).</p>
Закон о климатским променама	<p>означава Закон о климатским променама (Законом о климатским променама) Зајмопримца који налаже припрему и усвајање Стратегије развоја са ниским уделом угљеника и њеног Акционог плана и Програма прилагођавања климатским променама, ради успостављања система за смањење емисија гасова стаклене баште и подршке прилагођавању климе на исплатив и економски одржив начин, уредно објављен у Службеном гласнику Зајмопримца бр. 26/21 од 23. марта 2021. године и ступио на снагу 31. марта 2021. године.</p>
Маржа	<p>осамдесет 80 базних поена на годишњем нивоу.</p>
Догађај поремећаја тржишта	<p>означава појаву једног од следећих догађаја:</p> <p>ЕУРИБОР не одређује Европски институт за тржиште новца (ЕММИ), или било који његов наследник, у 11:00 сати по бриселском времену, два (2) Радна дана пре првог дана релевантног Каматног периода или на Датум утврђивања стопе;</p>

	<p>или</p> <p>пре затварања пословања Европског међубанкарског тржишта, два (2) Радна дана пре првог дана релевантног Каматног периода или на Датум утврђивања стопе, Зајмопримац добија обавештење од Зајмодавца да (i) би трошак Зајмодавца који се односи на прибављање одговарајућих ресурса на релевантном међубанкарском тржишту био већи од ЕУРИБОР-а за релевантни Каматни период; или (ii) не може или неће моћи да прибави одговарајуће ресурсе на релевантном међубанкарском тржишту у редовном току пословања за потребе финансирања релевантног Повлачења средстава у релевантном временском периоду.</p>
Материјално негативни ефекат	<p>Означава материјално негативан ефекат на:</p> <p>(а) Програм, уколико би угрозио имплементацију и функционисање Програма, у складу са овим уговором;</p> <p>(б) пословање, имовину, финансијско стање Зајмопримца или његову способност да испуни своје обавезе према овом уговору;</p> <p>(ц) важење и извршивост овог уговора.; или</p> <p>(д) било које право или правни лек Зајмодавца према овом уговору.</p>
Табела праћења резултата	<p>означава графикон приложен у Прилогу 3Б са пописом индикатора договорених између Страна за праћење спровођења Програма.</p>
Народна банка Србије	<p>Озбачава централну банку Републике Србије</p>
Стање дуга главнице	<p>означава, у вези са било којим Повлачењем средстава, Стање дуга главнице који је доспео по основу таквог</p> <p>Повлачења средстава, и који одговара износу повлачења које је Зајмодавац исплатио Зајмопримцу, умањеном за укупан износ рата главнице које је Зајмопримац отплатио Зајмодавцу у односу на такво Повлачење средстава.</p>
Датуми плаћања	<p>означавају 15. јун и 15. децембар сваке године.</p>
Догађаји прекида рада	<p>означава један или оба следећа догађаја:</p>

платних система	<p>(a) суштински поремећај платних или комуникационих система или финансијских тржишта који је, у сваком случају, потребан како би се извршило плаћање у вези са Кредитом (или на други начин ради трансакција предвиђених овим уговором), под условом да прекид није узроковала било која Страна и да је ван њихове контроле; или</p> <p>(б) појава било ког другог догађаја који резултира поремећајем (техничке или системске природе) у трезору или платном промету Стране или било које друге стране а која спречава:</p> <p>(i) извршење обавеза плаћања према овом Уговору; или</p> <p>(ii) комуникацију са другим Странама у складу са условима овог уговора</p> <p>а које (у оба случаја) није проузроковала ни једна Страна и ван је њихове контроле.</p>
Накнада за превремену отплату	<p>Означава обештећење обрачунато применом следећег процента на износ Кредита који је превремено отплаћен:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ако се отплата догоди пре 3. годишњице (не укључујући је) од Датума потписивања: два процента (2%); - ако се отплата догоди између 3. годишњице (не укључујући је) и 7. годишњице (не укључујући је) од Датума потписивања: један проценат (1,5%); - ако се отплата догоди између 7. годишњице (не укључујући је) и 10. годишњице (не укључујући је) од Датума потписивања: један проценат (1%); - ако се отплата догоди након 10. годишњице (укључујући је) од Датума потписивања: пола процента (0,5%).
Програм	означава Програм описан у Прилогу 2 (<i>ОПИС ПРОГРАМА</i>).
Датум завршетка Програма	Подразумева датум за технички завршетак Програма који се очекује да буде две године након датума ступања на снагу Закона о климатским променама.
Јавни функционер	означава (i) било ког носиоца законодавне, извршне административне или судске функције, било да је

	именован или изабран, сталан или привремен, плаћен или неплаћен, без обзира на функцију или (ii) било коју другу особу дефинисану као јавни функционер према закону о оснивању привредних друштава Зајмопримца, као и (iii) било које друго лица које врши јавну функцију, укључујући јавну агенцију или организацију или пружа јавне услуге.
Конверзија стопе	означава конверзију варијабилне стопе која се примењује на целокупан Кредит или његов део у фиксну стопу у складу са чланом 4.1 (<i>Каматна стопа</i>).
Захтев за конверзију стопе	означава захтев Зајмопримца суштински у форми датог у Прилогу 5Ц (<i>образац захтева за конверзију стопе</i>).
Датум формирања стопе	Означава у односу на било који Каматни период за који се одређује каматна стопа: (i) прву Среду (или, ако тај дан није радни дан, одмах следећи радни дан) након дана пријема Захтева о повлачењу средстава од стране Зајмодавца, под условом да је Зајмодавац примио Захтев за повлачење средстава најмање два (2) цела Радна дана пре наведене Среде; (ii) другу Среду (или, ако тај дан није радни дан, одмах следећи радни дан) након дана пријема Захтева о повлачењу средстава од стране Зајмодавца, под условом да Зајмодавац није примио Захтев за повлачење средстава најмање два (2) цела Радна дана пре прве Среде наведене у претходном ставу (i).
Референтна финансијска институција	означава финансијску институцију коју је Зајмодавац изабрао за одговарајућу референтну финансијску институцију и која редовно објављује котације финансијских инструмената на некој од међународних финансијских информационих мрежа, у складу са праксом коју признаје банкарски сектор.
Прилог	означава сваки прилог или прилоге на овај уговор.
Датум потписивања	Означава датум када су Стране потписале уговор.
TARGET дан	означава дан када је Трансевропски аутоматски

	систем експресног трансфера бруто плаћања у реалном времену 2 (TARGET 2) или било који његов наследник отворен за плаћање у еврима.
Порез(и)	означавају било који порез, дажбину, намет, царину или друге намете или одбитак сличне природе (укључујући било коју казну или затезну камату која се плаћа у вези са неплаћањем или било којим кашњењем у плаћању било којих таквих износа).
Веб сајт	означава веб сајт АФД-а (http://www.afd.fr/) или било који такав заменски сајт.
Порез по одбитку	Означава било који одбитак или задржавање у односу на Порез на било коју уплату извршену према овом уговору или у вези са њим.

ПРИЛОГ 1Б - ТУМАЧЕЊЕ

- (а) „**имовина**” означава постојећу и будућу имовину, приходе и права свих врста;
- (б) свако позивање на „**Зајмопримца**”, „**Страну**” или „**Зајмодавца**” укључује и његове наследнике у овом уговору, дозвољена уступања и дозвољене примаоце;
- (ц) свако позивање на Уговор или друга документа представља позивање на овај уговор или други такав документ са изменама, редефинисањем или допунама и обухвата, уколико је примењиво, било који документ који га замењује новацијом, у складу са Уговором;
- (д) „**гаранција**” обухвата сваки *гарантни депозит, авал и гаранцију* која је независна од дуга на који се односи;
- (е) „**дуговање**” означава сваку обавезу било ког лица (без обзира да ли се ради о главници или гаранцији) за потребе плаћања или отплате новчаних средстава садашњих, будућих, постојећих или потенцијалних;
- (ф) „**лице**” обухвата свако лице, компанију, корпорацију, партнерство, труст, владу, државу, или државну институцију или другу асоцијацију, или групу од два или више горе наведених (без обзира да ли су засебно правно лице или не);
- (г) „**пропис**” обухвата сваки пропис, регулативу, правило, уредбу, званичну директиву, инструкцију, захтев, савет, препоруку, одлуку или смерницу (без обзира да ли има снагу закона) било ког владиног, међувладиног или наднационалног тела, надзорног тела, независног управног органа, агенције, сектора или било које јединице било које друге институције или организације (укључујућу и прописе издате од стране секторских или комерцијалних јавних органа) који утиче на овај уговор или на права и обавезе Страна;
- (х) Одредбе закона представљају упућивање на те одредбе са изменама и допунама;
- (и) Осим уколико није другачије дефинисано, референтно време је париско време;
- (ј) Наслови Одељака, Чланова и Прилога служе само ради лакшег сналажења и не утичу на тумачење овог уговора;
- (к) Осим уколико није другачије дефинисано, речи и изрази коришћени у било ком другом документу који се односи на овај уговор или у било ком обавештењу датом у вези са овим уговором имаће исто значење дато у том документу или објави као и у овом Уговору;
- (л) Случај неизвршења обавеза се „наставља” ако није отклоњен или ако се Зајмодавац није одрекао ниједног од својих права у вези са тим;
- (м) Упућивање на Члан или Прилог представља упућивање на Члан или Прилог овог уговора; и
- (н) Речи дате у множини подразумевају и јединину и обрнуто.

ПРИЛОГ 2 – ОПИС ПРОГРАМА

ПРОГРАМ УРБАНЕ СРЕДИНЕ ОТПОРНЕ НА КЛИМАТСКЕ ПРОМЕНЕ

Зајам за јавну политику (ЗЈН) Програмски документ - март 2021

Зајмопримац	Република Србија
Надлежно министарство	Министарство заштите животне средине
Повезани органи (Управни одбор)	Све релевантне институције Зајмопримца
Подаци о финансирању	Износ кредита: 50 милиона евра. Износ бесповратне помоћи за техничку помоћ: 500.000 евра
Врста кредита	Зајам за јавне политике (PPL), тј. зајам АФД еквивалентан инструменту зајма за развојну политику Светске банке (ДПЛ)
Стуб оперативног и развојног програма (циљева)	Ово је паралелно финансирање зајма за ефикасност јавног сектора и зеленог опоравка, који ће мобилизирати Свјетска банка (ДПЛ П164575). Подржава зелени план опоравка Владе Србије (Стуб II) поред примарних активности развијених са Светском банком. Додатне акције су у складу са процесом приступања Србије ЕУ (поглавље 27) и укључују припрему оквира политике за подстицање доприноса јединица локалне самоуправе националној агенди животне средине и климатских промена.
Претходна акција (услов за једнократну исплату)	Зајмопримац је донео Закон о климатским променама (објављен у Службеном гласнику Зајмопримца бр. 26/21 23. марта 2021. и ступио на снагу 31. марта 2021.) који налаже припрему и усвајање Стратегије развоја са ниским емисијама угљеника и њеног Акционог плана и Програма прилагођавања климатским променама, ради успостављања система за смањење емисија стакленичких гасова и подршке прилагођавању климе на економичан и економски одржив начин
Предложени показатељи резултата	<p>Показатељ резултата бр. 1: Национално веће за климатске промене (НЦЦЦ) је поново успостављено и оперативно.</p> <p>Показатељ резултата бр. 2 (подељен са матрицом ЗБ ДПЛ): Израђени су и усвојени релевантни подзаконски прописи који прате закон о климатским променама.</p> <p>Показатељ резултата бр. 3: Документи јавне политике се одобравају и / или усклађују са Законом о климатским променама.</p> <p>Показатељ резултата бр. 4: Спроводи се студија изводљивости како би се идентификовале опције шеме финансирања за климатске инвестиције јединица локалне самоуправе</p>

Преглед садржаја

САДРЖАЈ	45
АКРОНИМИ	45
САЖЕТАК	46
1. ПОЗАДИНА ЗЕМЉЕ И СЕКТОРА	
1.1. Преглед изазова климатских промена у Србији	48
1.2. Институционални оквир везан за климатске промене	49
1.3. Владина мапа пута	53
2. ПРЕДЛОЖЕНА ОПЕРАЦИЈА	54
2.1. Општа презентација	54
2.2. Образложење, показатељи резултата и мере деловања предложених од стране АФД-а ДПЛ	55
2.3. Институционални аранжмани: Имплементација, праћење и евалуација	56
2.4. Исплата	58
2.5. Техничка помоћ	58
3. ПРОЦЕНА РИЗИКА У ВЕЗИ СА ЗАШТИТОМ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И СОЦИЈАЛНИМ ПИТАЊИМА	58

АКРОНИМИ

AFD	Француска агенција за развој
CC	Климатске промене
SIBT	Иницијатива за изградњу капацитета за транспарентност
DPL	Зајам за развојне политике
EU	Европска унија
GCF	Зелени климатски фонд
GEF	Глобални фонд за животну средину
GoS	Влада Србије
LGU	Јединица локалне самоуправе
MCTI	Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре
MEP	Министарство заштите животне средине
MME	Министарство рударства и енергетике
MoF	Министарство финансија
NAP	Национални план прилагођавања
NCCC	Национални савет о климатским променама
NDC	Национални утврђени допринос
PIMO	Канцеларија за управљање јавним улагањима
PPL	Зајам за јавне политике
PUCs	Јавно комунално предузеће
SKGO	Национално удружење локалних власти у Србији
STCM	Стална конференција градова и општина
UNDP	Програм за развој Уједињених нација
WB	Светска банка

САЖЕТАК

Преглед изазова климатских промена у Србији

Енергетски сектор остаје највећи извор емисија гасова стаклене баште у Србији. Сагоревање фосилних горива посебно је одговорно за скоро 80% емисија гасова стаклене баште. **Србија је такође веома осетљива на климатске промене.** Рањивост убрзавају економски и социјални изазови са којима се суочава српско друштво - старење становништва, стара и нефункционална инфраструктура, недостатак финансијских средстава и организациона способност да се носи са климатским променама.

Кључни сектори повезани са ублажавањем климатских промена и прилагођавањем у урбаном контексту у Србији су системи даљинског грејања, углавном зависни од фосилних горива, који генеришу најнегативнији утицај на гасове стаклене баште и градски превоз. Квалитет ваздуха, заштита од поплава, вода (несташица и квалитет) и управљање отпадним водама су урбана питања која су најизложенија климатским променама. Сви горе поменути сектори ослањају се у великој мери на градове и општине и иницијативе њихових Јавних комуналних предузећа (ЈКП), док су трошкови улагања углавном већи од финансијског капацитета јединица локалне самоуправе (ЈЛС) уколико би сами преузели те инвестиције.

У току је изградња правног оквира за деловање на климатске промене. Закон о климатским променама ступио је на снагу 31. марта 2021. године. Омогућава успостављање система за смањење емисија гасова стаклене баште и ефикасно прилагођавање климатским променама, испуњавајући обавезе према међународној заједници, а у складу је са мапом пута за придруживање Србије ЕУ. Поред тога, Закон о климатским променама има за циљ да обезбеди правни основ за усвајање Стратегије нискоугљеничког развоја и Програма прилагођавања ради идентификовања ефеката климатских промена на секторе и системе и утврђивање мера прилагођавања на промењене климатске услове, постављајући тако систем за усвајање политика и мера за смањење емисија гасова стаклене баште и прилагођавање климатским променама.

Међутим, **свеобухватни национални оквир за прилагођавање климатским променама тек треба да се развије.** Наменске активности за смањење рањивости су и даље спорадичне. До данас се прилагођавање одвијало углавном ad-hoc, на пројектној основи. Већина секторских стратешких и регулаторних докумената усвојених током претходне две деценије садрже само посредне и фрагментарне напомене које се односе на прилагођавање климатским променама. Одговорност за креирање политике, законодавства и имплементацију у вези са климатским променама подељена је на бројна секторска министарства, где је Министарство заштите животне средине кључна институција. Потребно је ојачати капацитет већине министарстава и локалних самоуправа да интегришу прилагођавање у политике и стратегије.

Владина мапа пута је стратешки оријентисана **на убрзање процеса интеграције у ЕУ**, од усвајања преговарачке позиције од стране владе у

јануару 2020. године и њеног подношења Европској комисији, посебно у Пглављима 27 о Животној средини и климатским променама.

Кратак опис Програма урбане средине отпорне на климатске промене

Предложени Програм урбане средине отпорне на климатске промене у Србији је зајам за јавну политику (PPL) који се спроводи као паралелно финансирање DPL зајма за ефикасност јавног сектора и зелени опоравак Светске банке (П164575). вредност Програма је 50,5 милиона евра, што укључује зајам од 50 милиона евра и бесповратна средства од 500 хиљада евра од АФД-а намењена техничкој помоћи.

Програм се заснива на једној претходној акцији (ступање на снагу Закона о климатским променама) и четири очекивана резултата која ће се постићи применом наведеног Закона током периода примене Програма: (и) NCCC је поново успостављен и оперативан, (ии) израђују се и усвајају релевантни подзаконски акти који прате Закон о климатским променама, (иии) одобравају се и / или усклађују документи јавне политике са Законом о климатским променама, (ив) Спроводи се студија изводљивости како би се идентификовале шеме финансирања за климатска улагања јединице локалне самоуправе. Образложење матрице политика програма израђено је на везама између Претходне акције и Показатеља резултата (видети Прилог ЗБ Уговора).

Одабиром ступања на снагу Закона о климатским променама као претходне акције матрице, овај Програм директно одражава обновљену жељу Владе Србије да се приближи правној тековини Европске заједнице и покрене енергетску и еколошку транзицију која је компатибилна са економским растом и подршком запошљавању (диверзификација економског модела, јачање економске атрактивности региона).

Програмом се омогућава структурирани допринос Србије на путу смањења угљендиоксида кроз усвајање и примену Закона о климатским променама, као предуслова за ефикасност промена: мобилизација јавних актера, праћење емисија гасова стаклене баште и припрема извештаја, усклађивање секторских стратегија са циљевима Стратегије развоја ниског угљендиоксида (енергетски сектори, али такође потенцијално и отпад), мобилизација средстава за финансирања спречавања утицаја климатских промена итд.

Програмска матрица покрива и изазове ублажавања и прилагођавања климатским променама, усвајањем програма прилагођавања климатским променама и обезбеђивањем мера за урбани сектор. Доприносећи интеграцији процене климатске рањивости и мерама прилагођавања кроз ревизију Националне стратегије одрживог урбаног развоја и подржавајући идентификовање приоритетних потреба и пројеката (акциони план прилагођавања и / или ублажавања) у 2 пилот града / општине, Програм доприноси јачању урбане отпорности, посебно у погледу смањења ризика од катастрофа. Допринеће побољшању квалитета животне средине и рационалном коришћењу природних ресурса на локалном нивоу, посебно кроз решења заснована на природи (смањење загађења, развој зелених површина у урбаним срединама). Кроз израду студије изводљивости о финасијској ситуацији у општинама, Програм ће идентификовати неколико могућности финансирања за повећање инвестиција у јединице локалне самоуправе и на тај начин подржати развој институционалног и финансијског оквира за улагања локалних власти.

Неколико мера предложених у оквиру Програма требало би да помогне побољшању управљања климатским променама (ублажавање и прилагођавање) у Србији, формализовањем законодавног оквира,

промовисањем размене информација и координацијом између јавних институција, подржавањем операционализације NCCC и јачањем капацитета заинтересованих страна у погледу планирања, примене климатских промена, као и еколошких и социјалних аспеката. Поред тога, проценом финансијског механизма за локалне самоуправе, програм треба да промовише њихов приступ финансијским ресурсима како би се олакшале климатске инвестиције.

Програм ће такође допринети бољој родној равноправности кроз састав NCCC и плану изградње капацитета за главна укључена министарства (родни приступ). Исто тако, на нивоу пилот градова / општина, допринеће процени рањивости (ако је потребно), развоју кампање за подизање свести о климатским променама и обука, које ће се спроводити користећи родни приступ.

Постизање показатеља резултата Програма биће услов за нови АФД-ов PPL зајам, усредсређен на урбану климу и питања животне средине. Образложење овог потенцијалног другог PPL зајма огледа се кроз допринос редовном финансирању и праћењу акционог плана за ублажавање и прилагођавање климе у градовима / општинама Србије, са појачаним фокусом на урбани сектор и општински ниво.

1. Позадина земље и сектора

1.1 Преглед изазова климатских промена у Србији

Србија је веома осетљива на климатске промене: Између 1960. и 2012. године, примећени су значајни порасте дневних средњих, дневних максималних и дневних минималних температура, са просечним трендом пораста од 0,3°C/деценији; средња годишња температура у периоду 2008-2017 била је за 1,5°C виша него 1961-1990 (већи пораст од светског просека); топлотни таласи и екстремни догађаји су чешћи и интензивнији; дефицит падавина, праћен порастом интензивних падавина, примећен је током лета; број дана са падавинама преко 40mm био је двоструко већи између 2008-2017 него 1961-1990. Тренутне климатске пројекције за Србију према средњем и екстремном сценарију указују на то да ће просечна температура вероватно да порасте можда чак и 2,2°C до 2050. године и 3,4°C до 2100. године.¹

Утицај климатских промена је већ очигледан. Југоисточна Европа је идентификована као један од најрањивијих региона Европе, у погледу изложености негативним ефектима климатских промена, укључујући негативне ефекте на интензитет и учесталост поплава и суша, као и на квалитет и количину приноса главних усева. Рањивост убрзавају економски и социјални изазови са којима се суочава српско друштво - старење становништва, стара и нефункционална инфраструктура (посебно инфраструктура за контролу поплава и ерозије, водовод, инфраструктура за отпад и отпадне воде), недостатак финансијских средстава и организациона способност да се избори са климатским променама. Недавна историја поплава и природних катастрофа у Србији показала је да су руралне заједнице са ниским приходима посебно осетљиве на утицаје климатских промена кроз повећану несигурност воде², **повећане здравствене ризике и смањену пољопривредну продуктивност.**

¹ UNDP - Климатске промене забележене у Србији и будуће климатске пројекције засноване на различитим сценаријима будућих емисија. Др Владимир Ђурђевић, Др Ана Вуковић, Др Мирјам Вујадиновић Мандић (2018)

² Пројекције указују на даље смањење протока на свим рекама у Србији, који ће износити -8% до средине века и можда чак -17% до краја века, у поређењу са референтним периодом 1971-2000. године. Највеће

- Процењује се да је око **18% територије Србије подложно поплавама**, укључујући више од 500 већих насеља, предузећа и путне инфраструктуре. Мере заштите од поплава углавном се ослањају на изградњу насипа, мада би решења заснована на природи такође могла да допринесу значајном побољшању резилијентности.
- Климатске промене могу имати директан или индиректан утицај **на јавно здравље**. Директни утицај подразумева повреде, болести и смртне случајеве који су последица климатских промена и екстремних временских догађаја (поплаве, топлотни таласи, олује итд.). Индиректни утицај укључује последице по јавно здравље које су повезане са чешћом појавом векторских заразних болести, смањеним квалитетом ваздуха и воде, као и смањеном доступношћу хране и воде.

Први НОД у Србији наводи да **се штета проузрокована климатским променама и екстремним временским догађајима за период 2000-2015. године процењује на најмање 5 милијарди EUR**. Од овог износа, преко 70% чини штета настала услед суша и високих температура. Појединачни догађаји са највећом штетом су суша 2012. године (2 милијарде EUR) и поплаве 2014. године (1,7 милијарди EUR). У периоду од 2000–2012. године, укупни **економски губици само од суша износили су 2,5 милијарди USD**.³

Енергетски сектор остаје највећи извор емисија гасова стаклене баште. Сагоревање фосилних горива посебно је одговорно за скоро 80% емисија гасова стаклене баште, од чега 69% потиче из постројења за производњу енергије⁴, 11,7% из транспорта, 7,7% из прерађивачке индустрије и грађевине и 5,9% из осталих сектора. Емисије CO₂ због фосилних горива повећале су се за 10% од 2000. до 2016. године⁵.

Кључни сектори повезани са ублажавањем климатских промена и прилагођавањем у урбаном контексту у Србији су системи даљинског грејања, углавном зависни од фосилних горива, који генеришу најнегативнији утицај на гасове стаклене баште и градски превоз, због повећања броја приватних аутомобила за 45% између 2001. и 2018. године. Квалитет ваздуха, заштита од поплава, вода (несташица и квалитет) и управљање отпадним водама су урбана питања која су најизложенија климатским променама. Сви горе поменути сектори ослањају се у великој мери на градове и општине и иницијативе њихових Јавних комуналних предузећа (ЈКП), док су трошкови улагања углавном већи од финансијског капацитета јединица локалне самоуправе (ЈЛС) уколико би сами преузели те инвестиције.

смањење речних токова очекује се у централној и источној Србији, а најмање на Сави и Дунаву. Очекује се да ће се допуњавање подземне воде смањити на целој територији Србије у просеку за -10% до средине века и до -50% до краја века, у поређењу са референтним периодом 1951-2010. године. Ово смањење ће снажније утицати на подземне воде на истоку и југоистоку земље.

³ Током поплава 2014. године су погођене 24 углавном сеоске општине, а оштећено је 57% инфраструктуре и 43% производних капацитета на тим локалитетима, са губицима процењеним на 1,5 милијарди USD. Друштвени утицај овог догађаја био је посебно штетан због каскадних утицаја које је створио у националним услужним и производним ланцима вредности. Рударство, производња енергије и дистрибуција енергије такође су тешко погођени овим екстремним догађајима, а директна штета процењена је на 494 милиона EUR. Урбана инфраструктура је такође претрпела велике штете проузроковане снажним поплавама високог интензитета које су уништиле куће, мостове и деонице путева у Крупњу и подручјима у близини Шапца. Раст нивоа воде такође је резултирао широким градским поплавама, изливањем индустријских и канализационих вода и широким клизиштима која су додатно оштетили стамбену и инфраструктурну имовину. Штета стамбеној и урбаној инфраструктури од овог догађаја процењује се на 398 милиона EUR, док је штета пољопривреди и трговини процењена на 453 милиона EUR.

⁴ са инсталираним капацитетом од око 7,8 GW за 7 милиона становника, српску мешавину електричне енергије у 2019. години још увек чине термоелектране на бази лигнита (73%).

⁵ Извор: EDGAR - FAO

1.2 Институционални оквир везан за климатске промене

Србија је објавила Прва национална комуникација Републике Србије 2010. године и Друга национална комуникације Републике Србије UNFCCC 2017. године.

Србија се обавезала према Париском споразуму да смањи емисије гасова стаклене баште за 33,3% до 2030. године у поређењу са нивоима из 1990. године, како је представљено у новом Национално одређеном доприносу (који је у процесу довршавања) према Париском споразуму (2017. године). Такође, у **оквиру Уговора о енергетској заједници**, Србија се обавезала да ће поставити енергетске и климатске циљеве до 2030. године на **нивоу амбиције једнаке оној у ЕУ**. Повећање удела обновљиве енергије, побољшана енергетска ефикасност и модернизација индустријских процеса предвиђени су као кључне области за смањење емисија гасова стаклене баште повезаних са енергијом, док је у пољопривредном сектору предвиђен даљи развој залиха стокe. За сектор управљања отпадом постављен је циљ да се стопа рециклирања удвостручи успостављањем неколико регионалних центара са постројењима за одвајање отпада и повећањем количине и капацитета центара за рециклажу. Али нису израчунате процене очекиваног смањења емисија гасова стаклене баште повезаних са постизањем циљева рециклаже и применом нове мапе пута за Управљање отпадом.

Стратешки и правни оквир.

Закон о климатским променама, израђен уз подршку два твининг пројекта које финансира ЕУ⁶, поднет је на јавну расправу 2018. године, усвојила га је Влада 25. фебруара, 2021. године, а Народна скупштина га је изгласала 18. марта 2021. Ступио је на снагу 31. марта 2021. године. Закон о климатским променама предвиђа успостављање система за смањење емисије гасова стаклене баште и ефикасно прилагођавање климатским променама, испуњавајући обавезе према међународној заједници, тачније

UNFCCC и Париском споразуму као главним референцама. Такође, Закон о климатским променама има за циљ да обезбеди правни основ за усвајање Стратегије нискоугљеничког развоја (назначено у Закону) и Програма прилагођавања климатским променама (видети члан 13 закона), чиме се успоставља систем за усвајање политика и мера за смањење емисија гасова стаклене баште и прилагођавање климатским променама. Као што је горе поменуто, кључно питање овог усвајања је одлука да се постепено прелази са фосилних горива на обновљиве изворе енергије и њени утицаји на националну економију и запошљавање.

Закон о климатским променама прописује израду Стратегије нискоугљеничког развоја (СНУР) и Програма прилагођавања и Акционе планове за климатске промене. СНУР је израђен уз подршку ЕУ IPA 2014. Обухвата период 2020-2050, са акционим планом за период 2020-2030. Нацрт СНУР даје оквир за развој до 2050. године, праћен смањењем емисије гасова стаклене баште, узимајући у обзир развојне циљеве и приоритете ЕУ у складу са статусом Србије као земље кандидата за чланство у ЕУ.

Свеобухватни национални оквир за прилагођавање климатским променама тек треба да се развије.

⁶ „Стварање система праћења, извештавања и верификације за успешну примену ЕУ система за трговање емисијама“ (2013-2015) и „Успостављање механизма за примену Регулације за механизам праћења“ (2015 - 2017).

- Наменске активности за смањење рањивости су и даље спорадичне. До данас се прилагођавање одвијало углавном ad-hoc, на пројектној основи. Већина секторских стратешких и регулаторних докумената усвојених током претходне две деценије садржи само индиректне и фрагментарне напомене које се односе на прилагођавање климатским променама⁷. Већина њих не обраћа посебну пажњу на планирање одређених мера за ублажавање или секторску адаптацију на промењене климатске услове.
- Нацрт СНУР развио је Оквир за планирање адаптације, који пружа методологију за процену и планирање мера прилагођавања за будуће политике и пројекте у секторима са највишим приоритетима у адаптацији. Предложени оквир заснован је на проценама климатског ризика и проценама ризика од екстремних временских догађаја, идентификујући мере прилагођавања и дајући им приоритет, истовремено пратећи приступ и смернице Међувладиног панела о климатским променама (IPCC). Оквир пружа методологију за праћење и евалуацију мера у оквиру планова прилагођавања на климатске промене.
- Међутим, нацрт СНУР усмерава активност прилагођавања на секторе ублажавања, одражавајући очигледни и посебни статус енергетског сектора, с обзиром на чињеницу да је енергетски сектор најважнији у погледу емисија гасова стаклене баште. Мере за решавање рањивости у три приоритетна сектора ублажавања (пољопривреда - производња хране; шумарство - биоенергија; хидрологија и водни ресурси - хидро-електрична производња)⁸, углавном осигуравају да потенцијал за ублажавање, процењен за приоритетне секторе, не буде угрожен утицајима климатских промена.
- Влада Србије никада није званично усвојила први нацрт Националног плана адаптације (НПА), развијен 2015. године и који садржи мере прилагођавања за приоритетне секторе. Нови програм адаптације, како је затражено Париским споразумом, развија се уз подршку Зеленог климатског фонда, на основу предлога који је званично поднело Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде. До сада се очекује да ће програм прилагођавања, који се и даље очекује, бити кључни елемент за стварање политике и окружења за спровођење, истовремено повезујући кључне секторске мере. Служиће као мост за друге међусекторске иницијативе, попут Националног програма

⁷ Национална стратегија одрживог развоја, Национални програм заштите животне средине и Национална стратегија одрживог коришћења природних ресурса и добра препознају значај прилагођавања климатским променама за очување и одрживо коришћење природних ресурса, пре свега у шумарству, одржавање квалитета земљишта, воде и ваздуха, као и очување биодиверзитета. Стратегија биодиверзитета за период 2011-2018 са Акционим планом идентификовала је прилагођавање климатским променама као један од својих циљева и дефинисала приоритетне мере за повећање институционалних капацитета, подизање свести и развој националне стратегије у циљу постизања бољег разумевања, планирања и минимизирања ризика од утицаја климатских промена. Климатске промене су укључене у Стратегију јавног здравља у Републици Србији 2018-2026 кроз специфични циљ за побољшање животне средине, мере прилагођавања и одговор на климатске промене - израда акционих планова за одговор на климатске промене у урбаним срединама.

⁸ Стратегија пољопривреде и руралног развоја за период 2014–2024 идентификовала је прилагођавање и ублажавање климатских промена као једно од приоритетних подручја стратешког планирања. Иако се овом стратегијом не препоручују изричите мере прилагођавања, постоји низ дефинисаних мера за одрживо управљање природним ресурсима, побољшање технологија, техника и ресурса, побољшање система знања и трансфера технологије и побољшање природне катастрофе систем осигурања, који сви доприносе прилагођавању на климатске промене. Стратегија управљања водама за територију Републике Србије до 2034. године идентификује климатске промене као важан фактор у дугорочном планирању у области употребе вода и заштите од поплава и суше.

управљања ризиком од катастрофа (2015) и пратећег Акционог плана (2017-2020)⁹.

На основу Националне стратегије за заштиту и спасавање у ванредним ситуацијама¹⁰ 2018. године је усвоје Закон о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама¹¹. Овим законом уведена је обавеза израде Процена ризика од катастрофа и планова заштите и спасавања на националном нивоу, на нивоу јединица локалне самоуправе, предузећа, јавног здравства, социјалних и образовних институција и правних установа¹².

Сектор за управљање ванредним ситуацијама Министарства унутрашњих послова спровео је Процену ризика од катастрофа за Републику Србију¹³, који је усвојен у марту 2019. године. Овим документом су дефинисане природне и друге катастрофе које представљају значајне ризике за живот и здравље људи, економију, животну средину и социјалну стабилност. Процена ризика у овом документу спроведена је на основу сценарија за највероватнији нежељени догађај и сценарија за нежељени догађај са најтежим последицама дефинисаним на основу историјских података.

Прилагођавање и ублажавање CDN у Србији (нацрт - децембар 2020)

Ублажавање:

- Безусловно смањење емисија: Смањење емисија гасова стаклене баште за 13,2% у 2030. години у односу на 2010. годину, што одговара паду од **33,3%** у поређењу са 1990. годином (апсолутни циљ - Основни сценарио).
- Условно смањење емисија (Сценарио са додатним мерама) је 28,7% у поређењу са 2010. годином(45,2% у односу на 1990. годину) уз одговарајућу финансијску, техничку и технолошку помоћ међународне заједнице).
- Сектори : Енергетика (укључујући енергетску индустрију, транспорт и сектор стамбених и услужних зграда), индустријски процеси (укључујући, између осталог, минералну, хемијску и металну индустрију) и индустријски процеси и употреба производа (ИПУП), пољопривреда, шумарство и друга употреба земљишта, сектор отпада (укључујући одлагање чврстог отпада и третман отпадних вода). Коришћење земљишта, промене намене земљишта и шумарство (LULUCF) нису укључени, јер су тачност улазних података и квалитет инвентара на недовољно високом нивоу.
- Финансијске потребе: - за апсолутни циљ (Основни сценарио): 6,511 милиона € - делимично се очекује помоћ међународне заједнице; - За условни циљ (Сценарио са додатним мерама): 19,239 милиона € у поређењу са Основним сценаријем - испуњење је могуће само уз финансијску, техничку и помоћ у изградњи капацитета међународне заједнице

⁹ И даље се очекује нови Акциони план за управљање ризиком од катастрофе за наредни период.

¹⁰ Службени гласник РС, бр. 86/2011

¹¹ Службени гласник РС, бр. 87/2018

¹² Методологија је такође прописана за спровођење процена угрожености у случају природних катастрофа и других несрећа и планова заштите и спасавања у ванредним ситуацијама. Прва прелиминарна процена ризика од поплава у Србији развијена је 2011. године, на основу доступних података (хидрологија, употреба земљишта, топографија итд.) и података о штетама изазваним поплавама у прошлости. Иако Закон о водама предвиђа да се планови управљања ризиком усвоје до 2017. године, њихова припрема се одлаже, углавном због недостатка финансијских средстава и капацитета. Мапе опасности и мапе ризика од поплава, које су основа за израду ових планова, тренутно су у изради у оквиру пројекта „Студија мапирања плавних зона у Србији“, који финансира Европска унија.

¹³ <http://prezentacije.mup.gov.rs/sektorazastituispasavanje/HTML/licence/Procena%20rizika%20od%20katastrofa%20u%20RS.pdf>

Прилагођавање

- **Сектори:** Сектори који су најосетљивији на климатске промене у Србији укључују: пољопривреду, управљање водама, шумарство, биодиверзитет и јавно здравље.
- НОД садржи мере прилагођавања за ове секторе, као и за Смањење ризика од катастрофа (СРК).
- НОД **не наводи укупне финансијске потребе за спровођење опција прилагођавања.** Табела на крају документа показује процену финансијских потреба за сваку приоритетну меру.
- **Равноправност полова** разматрана је током припреме и реализације консултација са заинтересованим странама током припреме НОД (информације повезане са полом биће укључене у коначни нацрт ревизије НОД).
- **У припреми је Други двогодишњи ажурирани извештај и Трећа национална комуникација (2021).**

Институционална поставка

Одговорност за креирање политике, законодавство и имплементацију у вези са климатским променама подељена је на бројна секторска министарства, а Министарство заштите животне средине је кључна институција. Његов мандат се углавном састоји у деловању као одговорна институција за праћење политика заштите животне средине и климатских промена, с обзиром да су друга министарства и јединице локалне самоуправе (ЈЛС) одговорне за спровођење стратегија и акционих планова. Министарство рударства и енергетике одговорно је за производњу и дистрибуцију енергије, укључујући прелазак са фосилних горива на обновљиве изворе енергије и рад система даљинског грејања за производњу топлоте. Јединице локалне самоуправе одговорне су за комуналну еколошку инфраструктуру, укључујући инфраструктуру за воду и отпадне воде, даљинско грејање, енергетску ефикасност у јавним зградама итд.

Недостатак свести о прилагођавању на климатске промене и везама у оквиру постојећих програма и активности. Иако се може рећи да је Србија предузела почетне кораке у успостављању ефикасног институционалног оквира за климатски одговор, очигледно је да постоји недостатак свести о прилагођавању климатским променама и апликацијама које ће се развијати у оквиру секторских програма и активности. Техничко знање и укупни капацитет професионалаца укључених у планирање и спровођење секторских политика и мера за прилагођавање на климатске промене захтевају даља побољшања.

Потребно је ојачати капацитет већине министарстава и локалних самоуправа да интегришу прилагођавање у политике и стратегије. МЗЖС је уложио напор да развије Оквир за планирање прилагођавања (уз подршку UNDP). Поред тога, СКГО уз подршку UNDP пружа техничку подршку ЈЛС у развоју Локалних планова адаптације¹⁴. Те напоре треба повећати и координисати са другим структурним аспектима, као што су планирање инвестиција и финансирање, како би се омогућило укључивање у постојеће националне процесе и системе.

¹⁴Део пројекта Иницијативе за изградњу капацитета (СБИТ) који је МЗЖС имплементирало уз подршку UNDP. Пројекат укључује развој домаћег система мерења, извештавања и верификације (MRV) за ажурирање НОД и побољшање Националних инвентара гасова стаклене баште.

Секторски приступ је врло чест у планирању и спровођењу националних политика и планова о климатским променама, са приметним **недостатком мултисекторских механизма координације**. Различита министарства и агенције фокусирају се на различите аспекте климатских промена без довољне интеграције и одговарајућих механизма за њихово постизање. Ограничена међусекторска сарадња **посебно се огледа у планирању мера за прилагођавање на климатске промене и мерама за смањење ризика од катастрофа** на националном и локалном нивоу.

Србија је започела успостављање институционалне структуре за координацију политике климатских промена успостављањем Националног савета за климатске промене (НСКП) 2014. године. НСКП окупља представнике кључних владиних институција, владиних агенција, истраживачке заједнице и цивилног друштва и има саветодавну улогу у креирању политике, праћењу и оцењивању активност повезаних са климатским променама. Међутим, НСКП још није успоставио одговарајуће институционалне и оперативне аранжмане за прилагођавање климатским променама. У пракси се НСКП састао само једном од 2014. године. Његов мандат и састав треба да буду прецизирани у складу са општим одредбама које уводи нацрт Закона о климатским променама.

Још увек не постоје одговарајући финансијски подстицаји за активности прилагођавања и ублажавања климатских промена, како за релевантне секторе, тако и за различите нивое (национални и локални). Недостају јасно дефинисани и доступни механизми финансирања који би подржали интеграцију мера прилагођавања на климатске промене у кључне економске секторе. Посебно је приметан недостатак финансијских средстава на локалном нивоу за усклађивање са захтевима, политикама и законима који регулишу област прилагођавања на климатске промене.

Укупни инвестициони напори градова и општина износе око 400 милиона EUR годишње (15% њихових укупног прихода и само 14% њихових укупних издатака). Фискални савет (*српско јавно тело независно од Министарства финансија*) процењује да је додатни напор потребан у смислу улагања у корист заштите животне средине 500 милиона EUR, од чега би до 100 милиона EUR могле да финансирају ЈЛС (еквивалентно четвртини њиховог годишњег инвестиционог капацитета). Потоњи не могу сами да преузму ове инвестиције, без наменских механизма јавних финансија на локалном нивоу који су структурисани да надокнаде овај јаз у финансирању, такође повезан са дефицитом у узводном планирању.

1.3 Владаина мапа пута

Мапа пута Владе стратешки је оријентисана на убрзање процеса приступања ЕУ, са циљем да Србија постане држава чланица ЕУ до 2025. године. Овај циљ се понавља у свим званичним саопштењима власти, упркос кашњењу у преговарачком процесу о различитим поглављима правне стечевине ЕЗ (*Acquis communautaire*), како је наведено у најновијем извештају Европске комисије о Србији објављеном 6. октобра 2020. године. У вези са преговорима из Поглавља 27, кључне прекретнице су краткорочно (i) усвајање закона о клими од стране Скупштине и његово ступање на снагу, и сходно томе: (ii) усвајање главних уредби о примени закона, (iii) финализација и одобравање стратегије и акционог плана за нискоугљенички развој и његове варијације у оперативним акционим плановима - или ревизија постојећих акционих планова - за различите релевантне секторе (водени, енергетски, отпадни, транспортни, урбани) и (iv) израду и одобравање програма прилагођавања на климатске промене. Преговарачки мандат усвојен је у јануару 2020. године. Важност овог

достигнућа појачана је Европским зеленим пактом представљеним у децембру 2019. године, као и усвајањем зелених агенди за Западни Балкан од стране шефова држава региона на Западном Балкану 10. новембра 2020. године.

ЗЈП који је AFD предложио као паралелно финансирање ЗРП Светске банке је у складу са владиним циљем да ефикасније користи јавне ресурсе побољшањем расподеле средстава и структурним реформама у погледу сектора под утицајем животне средине и климатских промена. Конкретно, побољшање квалитета животне средине инфраструктуре која се пружа на локалном и централном нивоу сматра се приоритетом и требало би да се побољша кроз овај ЗЈП. Стратегија и акциони план за климатске промене који су још увек у фази израде треба да гарантују усклађивање секторских инвестиционих политика са обавезама ЕУ у вези са животном средином и климатским променама. Допринос градова и општина спровођењу националног одрживог зеленог раста такође се разматра усвајањем локалних акционих планова за прилагођавање климатским променама од стране све више и више ЈЛС. МГСИ је такође одобрио 2019. године Стратегију одрживог урбаног развоја Републике Србије која укључује питања животне средине и климатских промена у инвестиционо општинско планирање и спровођење. Акциони план за спровођење ове стратегије (укључујући и ублажавања и прилагођавање) је разрађен и поднет на јавну расправу 16. новембра (до 7. децембра 2020). Потпуна ефикасност тих докумената отежана је недостатком ресурса на локалном нивоу, а такође и неким питањима управљања попут координације између централног и локалног нивоа.

2. Предложени програм

2.1 Општа презентација

Предложени програм Градови и климатске промене у Србији је ЗЈП који се спроводи као паралелно финансирање ЗРП за Ефикасност јавног сектора и Зелено опорављање Светске банке (DPL P164575). Његов износ је 50,5 милиона €, што укључује зајам од 50 милиона € и бесповратна средства од AFD у износу од 500 хиљада € (који су већ намењени овом програму и финализована фаза уговарања).

ЗЈП има за циљ да подржи напоре Владе Србије да створи основе за одрживији зелени раст и урбани развој, подржавајући иницијативе за прилагођавање и ублажававање климатских промена на националном и урбаном/општинском нивоу у Србији. Спроводиће се током двогодишњег периода, након што се заврши претходна активност (ступање на снагу Закона о климатским променама). Допуњује образложење Стуб II („зелени раст“) ЗРП Светске банке комплементарном матрицом Индикатора резултата.

Одабиром ступања на снагу закона о климатским променама као претходну активност, овај програм директно одражава обновљену жељу ВС да се приближи правној стечевини ЕЗ и покрене добру енергетску и еколошку транзицију која је компатибилна са економским растом.

Програм има **структурни допринос путањи Србије ка ниским емисијама угљеника** кроз своју активност откључавања усвајања и примене климатског закона, предуслов за ефикасност свих полуга које произилазе из тога: мобилизацију јавних актера, праћење емисија гасова стаклене баште и припрему извештаја, усклађивање секторских стратегија са циљевима стратегије нискоугљеничког развоја (енергетски сектори, али такође потенцијално и отпад), мобилизацију финансирања климе итд. Треба напоменути да ће стубови 1 и 2 програма СБ истовремено (i) ојачати зелене

набавке у циљу подстицања трезвених и ефикасних технологија и процеса (ефикасно управљање сировинама, водом, енергијом) и (ii) смањити загађење.

Аппехе 1 Други/ревидирани национални одређени допринос Србије ублажавању¹⁵ (нацрт јануара 2021. јануара): наводи 14 активности ублажавања (план примене, заснован на Акционом плану за примену СНУР и другог Двогодишњег ажурираног извештаја)¹⁶. 2 ће се углавном ослањати на државни буџет у укупном износу од 263 милиона € у периоду од десет година (26,3 милиона € годишње): Активност 7: Побољшање енергетске ефикасности и употребе ОИЕ у терцијарном сектору (94,4 милиона €; 2021/2030); Активност 8: Побољшање термичког интегритета у терцијарном сектору (168 милиона € / 2022 - 2030).

Аппехе 2 Стога, **могуће је проценити да би кумулативни износ зајма AFD-СБ од 135 милиона € покривао :**

- више од половине (51,3%) трошкова (додатних од оних за ВаU) идентификованих као „инвестиције из државног буџета за 2020/2030 (19% само за зајам AFD);
- скоро 9% инвестиционих издатака предвиђених буџетом централне владе у Закону о финансијама за 2021. годину (нешто више од 3% само за зајам AFD) и до 13% инвестиционих издатака МГСИ, главног надлежног министарства инфраструктурних улагања у транспорт и урбано подручје на националном нивоу.

2.2 Образложење, Индикатори резултата и Мере деловања ЗЈП које је предложио AFD

Образложење и организација програма

Програм се заснива на **једној претходној активности** (ступање на снагу Закона о климатским променама) и четири очекивана резултата која ће се постићи применом закона током периода примене програма: (i) НСКП је поново успостављен и оперативан, (ii) израђени су и усвојени релевантни подзаконски прописи који прате закон о климатским променама, (iii) документи јавне политике се одобравају и/или усклађују са Законом о климатским променама, (iv) израђује се студија изводљивости како би се идентификовала шема могућности финансирања за климатска улагања јединица локалне самоуправе.

Постизање Индикатора резултата програма биће услов за нови зајам јавне политике усредсређен на климатска и еколошка питања у урбаним срединама. Овај вишегодишњи дијалог о јавној политици биће поменут у Писму о развојној политици које ће Влада Србије послати AFD пре представљања ЗЈП одлучујућем телу AFD.

Предложени индикатори резултата ЗЈП.

Четири Индикатора резултата су идентификована као кључна за спровођење Закона о климатским променама и достигнућа секторских обавеза климатске политике Србије - посебно на локалном / урбаном нивоу. Очекује се да ће бити постигнути списком активности и привремених циљева који ће се процењивати

¹⁵ Процена трошкова примене: „(Основни сценарио): 6,511 милиона евра € - делимично се очекује помоћ међународне заједнице, а за условни циљ: 19,239 милиона € у поређењу са Основним сценаријем (испуњење је могуће само уз финансијску, техничку и помоћ у изградњи капацитета од међународне заједнице“.)

¹⁶ Поднесци Извештаја о двогодишњем ажурирању страна које нису у Анексу I.

за сваки индикатор резултата током двогодишњег оквира праћења ЗЈП (циљеви за Y+1 и Y+2 након датума ступања на снагу Закон о климатским променама) (видети Прилог 3Б Споразума о кредитном инструменту).

- **Индикатор резултата #1:** НСКП је поново успостављен и оперативан.

Циљ је учинити НСКП оперативним како би се осигурала ефикасна међуресорска координација за спровођење Закона о климатским променама. Састав, мандат и начини рада НСКП нису дефинисани Законом о климатским променама. Капацитет његових чланова (представника кључних владиних институција и агенција, истраживачких институција и цивилног друштва, итд.) мораће да буде значајно ојачан како би се осигурала ефикасност, репрезентативност и независност НСКП чија је улога да саветује владу. Циљ је одржавање две седнице годишње. Поступак заседања ће бити јаван и доступан медијима.

- **Индикатор резултата #2:** Израђени су и усвојени релевантни подзаконски прописи који прате Закон о климатским променама

Потребно је изградити и усвојити 11 обавезујућих и примењивих подзаконских аката у складу са Законом о климатским променама: 6 подзаконских аката на Y+1 програма; 5 додатних подзаконских аката на Y+2 програма. Програм ће такође подржати процену и идентификовање потреба за изградњом капацитета у ресорним министарствима за спровођење подзаконских аката и Владине мапе пута за климу.

Програм ће допринети ажурирању Националне стратегије управљања отпадом и њеног акционог плана, имајући у виду будући зајам за локалне власти (тренутно под идентификацијом).

- **Индикатор резултата #3:** Документи јавне политике се одобравају и/или усклађују са Законом о климатским променама.

Закон о климатским променама одређује максимални период од две године за усвајање Стратегије нискоугљеничког развоја и пратећег акционог плана. Већ је доступан први нацрт Стратегије нискоугљеничког развоја (који покрива и аспекте ублажавања и прилагођавања) и акциони план. Главни изазов је ускладити секторске политике са квантификованим циљевима смањења емисија гасова стаклене баште за 2030. и 2050. годину, како је дефинисано у стратегији и новом НОД у поступку формализације. У току је јачање инвентара емисија гасова стаклене баште (UNDP - систем MRV - видети R#2).

Закон о климатским променама захтева процену рањивости на климатске промене за секторе који су највише погођени климатским променама и усклађеност са програмом прилагођавања у документима јавних политика. Програм ће стога подржати процену утицаја рањивости урбаног сектора како би се ојачало климатско прилагођавање у Националну стратегију одрживог урбаног развоја. Такође ће подржати две одабране локалне самоуправе у идентификовању климатских приоритетних потреба и пројеката (узимајући у обзир и прилагођавање и ублажавање).

Индикатор резултата #4: Студија изводљивости се израђује да би се идентификовале опције шеме финансирања за климатске инвестиције јединица локалне самоуправе

Закон о климатским променама и пројекат Стратегије нискоугљеничког развоја не садрже одредбе о буџетирању и финансирању инвестиција у климатске промене. Међутим, преко свог Фискалног савета, МФ је у 2018.

години проценило потребе за додатним буџетским расходима за заштиту животне средине на 500 милиона EUR годишње, или 8,5 милијарди EUR током 10 година, укључујући 100 милиона EUR годишње за локалне колективе. На основу дијагнозе локалних општинских финансија на основу два узорка пилот града, програм ће помоћи у дефинисању једног или више преференцијалних сценарија финансирања за ове инвестиције. Овај изазов је пресудан за постизање циљева смањења емисије гасова стаклене баште који су обухваћени Стратегијом нискоугљеничког развоја.

2.3 Институционални аранжмани: Примена, праћење и евалуација

ЗЈП ће подржавати и надгледати очекиване резултате и посвећене активности током периода од две године (након датума ступања на снагу Закона о климатским променама). Четири главне заинтересоване стране првенствено су забринуте спровођењем програма чији су циљеви подршка развоју резилијентних градова:

- **Министарство финансија (МФ)** представља Републику Србију као зајмопримца и одговорно је за изборе и модалитете спољног задуживања Србије код међународних донатора.
- **Министарство заштите животне средине (МЗЖС)** је кључна институција у Сектору за животну средину и климатске промене, одговорно за доношење политика, законодавство и спровођење, између осталог, за квалитет ваздуха, климатске промене и заштиту водних тела од загађења. **МЗЖС** је водећа институција у Преговарачкој групи за поглавље 27 - Животна средина и климатске промене и стога је одговорна за извештавање Европској комисији (ЕК) о укупном напредку током процеса преговора са ЕУ, а такође координише активности са другим институцијама укљученим у примену правне стечевине ЕЗ (acquis) у сврси заштите животне средине и климатских промена. Такође, МЗЖС је одговорно за процес примене, праћења / извештавања о помоћи ЕУ у Сектору животне средине и климатских промена, укључујући изградњу комуналних система за сакупљање отпадних вода (канализације) и система пречишћавања, у вези са МГСИ.

Поред тога, Министарство заштите животне средине, Одељење за климатске промене је кључна тачка UNFCCC и пружа ad hoc секретаријатске услуге за НСКП. Министарство заштите животне средине је такође главна владина институција одговорна за координацију процеса припреме Националних комуникација и Двогодишњих ажурираних извештаја, као и за укупну усаглашеност и координацију са захтевима UNFCCC и ЕУ о климатској политици. Након избора нове Владе Србије у октобру 2020. године, МЗЖС је ојачало своју организацију - стварањем Одељења за сарадњу са јединицама локалне самоуправе како би ојачало своје везе са локалним властима.

Стога ће ово Министарство осигурати свеукупну координацију програма Градови и климатске промене унутар владе и мобилизацију свих заинтересованих страна.

- **Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре (МГСИ)** задужено је за стратешко планирање и управљање програмима јавних инвестиција, укључујући на градском нивоу путем свог одељења за урбанизам и становање. Такође врши централни надзор над неколико јавних предузећа, посебно компанијама у железничком сектору.

- **Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде** је средишња институција GCF, а такође и министарство задужено за климатски најугроженије секторе у Србији¹⁷. Одељење за климатске промене у пољопривреди у оквиру овог посебног министарства одговорно је за укључивање питања климатских промена у секторске политике и законодавство, између осталог.

Остала министарства (попут Министарства рударства и енергетике - МРУ) покривају подручја која имају значајан утицај на климу. Енергетска компонента климатске мапе пута (Закон о енергетици и Закон о енергетској ефикасности у разматрању, Закон о обновљивој енергији у припреми) биће адресирана другим зајмом за јавну политику који ће подржати донатори (СБ, ЕУ, KfW, AFD).

Јединице локалне самоуправе (ЛСУ) под надзором **Министарства државне управе и локалне самоуправе** имају одговорности за комуналну инфраструктуру животне средине, укључујући инфраструктуру за воду и отпадне воде, инфраструктуру даљинског грејања, енергетску ефикасност у јавним зградама итд. Јавна комунална предузећа су у надлежности локалне самоуправе.

Поред тога, с обзиром на његову саветодавну улогу у развоју политике, праћењу и евалуацији активности везаних за климатске промене, **очекује се да НСКП** са својим ојачаним мандатом и чланством даје савете о свим службеним документима који треба да буду одобрени у контексту ЗЈП.

- **Помоћни управни одбор**

Биће успостављен помоћни управни одбор - заједнички са СБ у вези са њиховим ЗРП и повезан са спровођењем Закона о климатским променама - за праћење постизања резултата матрице. Помоћни управни одбор састајаће се два пута годишње, а њиме ће председавати МФ, а МЗЖС ће бити одређено као водеће техничко министарство. Биће успостављено више техничких радних група за праћење рада министарстава и других субјеката који су укључени у четири очекивана резултата и повезане активности. Предвиђено је да други институционални партнери укључени у подршку климатској мапи пута Србије буду позвани као посматрачи, пре свега ЕУ, а такође (у зависности од дневног реда) UNDP и Шведска агенција за међународни развој и сарадњу (SIDA).

Ове заинтересоване стране такође се састају у оквиру координационе групе донатора (којом тренутно председавају Немачка и Шведска), а која се бави секторима животне средине и енергетике. Координациона група има за циљ да идентификује стратешка и техничка питања од заједничког интереса која се односе на климатску мапу пута, са циљем да их подигне на политички ниво. Посебна пажња биће посвећена оптимизационој синергији између ове координационе групе и дијалога вођеног са властима Србије у оквиру заједничког управног одбора ЗЈП/ЗРП.

- **Систем праћења и евалуације програма**

AFD ће надгледати статус спровођења програма путем надзорних мисија, учешћа у помоћном управном одбору и праћењем Индикатора резултата који су наведени у матрици политика и резултата. Ове мисије које је предузео AFD омогућиће прилагођавање програма техничке подршке у складу са утврђеним потребама да би се постигли очекивани резултати. Мисије ће такође допринети националном дијалогу о климатској мапи пута и истовремено утврдити следеће активности које ће се промовисати путем другог зајма за јавну политику. Изнад овога, очекује се годишње извештавање МЗЖС.

¹⁷ Извор: Кратка напомена о програму прилагођавања UNDP.

2.4 Исплата

ЗЈП је зајам AFD у једној транши. Кредит је доступан након завршетка претходне активности. Зајам AFD употпуњен је бесповратним средствима у износу од 500.000 € за покривање техничке подршке (ТП) задужене за подршку ВС у постизању 4 индикатора резултата представљених у матрици.

Коверта за бесповратна средства за ТП већ је преузета (путем оквирног уговора о услугама којим управља AFD).

2.5 Техничка подршка

Техничка подршка која ће бити директно под надзором AFD (500.000 € у бесповратним средствима) биће мобилизована за подршку колегама у примени матрице активности.

Техничка подршка ће бити укључена у подршку Влади ради постизања четири индикатора резултата представљених у матрици:

- **Резултат бр. 1:** ТП ће подржати одрживу примену и поновно успостављање (мандат, начин рада, састав, итд.) НСКП. Олакшаће организацију седница (алати, процеси, међуминистарска координација) планиране током двогодишњег програма.
- **Резултат бр. 2:** ТП ће подржати МЗЖС у идентификовању мера за изградњу капацитета за подршку главним институционалним актерима у примени Стратегије нискоугљеничког развоја Поред тога, ТП ће, ако је потребно, пружити подршку за израду одређених подзаконских аката.
- **Резултат бр. 3:** ТП ће подржати МЗЖС да ојача климатско прилагођавање (процена рањивости урбаних сектора и мере приоритета прилагођавања за локалне) у стратегију одрживог урбаног развоја. На локалном нивоу, то ће експериментално допринети идентификовању потреба и пројеката климатских приоритета (климатски акциони планови) у две одабране пилот ЈЛС
- **Резултат бр. 4:** Техничка подршка ће подржати реализацију студије изводљивости за успостављање финансијских механизма за олакшавање улагања у климатске промене на локалном нивоу.

Поред ове техничке подршке, AFD ће кроз своју иницијативу „Организациона трансформација за сутрашње партнере“ подржати институционални и организациони развој МЗЖС. Предвиђене активности не само да ће ојачати оперативне учинке, већ ће допринети и капацитету Министарства заштите животне средине да управља тренутним програмом (како у климатским тако и еколошким и социјалним аспектима).

3. Процена еколошких и социјалних ризика

Директни утицаји програма на животну средину и друштво биће ограничени јер ЗЈП нема за циљ финансирање инвестиција. Међутим, Програм прилагођавања могао би временом довести до еколошких и социјалних ризика. Због тога матрица програма интегрише потребу за разрадом Стратешке еколошке и социјалне процене програма прилагођавања.

Нацрт Стратегије нискоугљеничког развоја идентификовао је главне еколошке и економске утицаје свог акционог плана кроз своју стратешку процену утицаја на животну средину (нацрт из јануара 2020. године). До усвајања, ови елементи ће се ажурирати, уз подршку ЕУ и UNDP.

План изградње капацитета за главна министарства укључена у спровођење климатске мапе пута интегрисаће аспекте изградње капацитета на еколошком и социјалном нивоу.

Програм ће се такође фокусирати на боље узимање у обзир еколошких и социјалних питања у стратегији урбаног одрживог развоја. Тако ће се на нивоу пилот градова проценити еколошки и социјални ризици повезани са предложеним мерама прилагођавања. Такође ће бити ојачани капацитети локалних заједница да идентификују ове ризике и ублаже их.

ПРИЛОГ ЗА – ПЛАН ФИНАНСИРАЊА

План финансирања	Износ (мил. EUR)	%
АФД	50.000.000	38
Суфинансијер ИБРД	82.600.000	62
УКУПНО	132.600.000	100

ПРИЛОГ ЗБ – ТАБЕЛА ПРАЋЕЊА РЕЗУЛТАТА

Зајам за јавну политику (ЗЈП / PPL) AFD – 50 М€

Претходна активност (један покретач за једнократну исплату) Зајмопримац је донео Закон о климатским променама (објављен у Службеном гласнику Зајмопримца бр. 26/2021 од 23. марта, 2021. године а који је ступио на снагу 31. марта 2021. године) којим се налаже припрема и усвајање Стратегије нискоугљеничког развоја и пратећег Акционог плана и Програма прилагођавања климатским променама, ради успостављања система за смањење емисија гасова стаклене баште (GHG) и подршке климатског прилагођавања на економичан и економски одржив начин

→ Једна матрица показатеља резултата са циљевима и активностима (двогодишњи период примене) чије је постизање услов за будући Зајам јавне политике у урбаном сектору.

→ Бесповратна средства AFD (500.000€) намењен програму техничке подршке

→ Министарство заштите животне средине (МЗЖС) је ресорно Министарство за целу матрицу:

- Одељење за климатске промене, укључујући Јединицу за прилагођавање климатским променама
- Одељење за управљање пројектима
- Одељење за управљање отпадом
- Одељење за сарадњу са јединицама локалне самоуправе

(Почетак Y0 = 31. март 2021. године, тј. Датум ступања на снагу Закона о климатским променама)

Циљеви и активности		Фокусна тачка у МЗЖС	Остале укључене заинтересоване стране	Техничка подршка	Основа	Услови за успех	
Индикатор резултата #1: Национални савет за климатске промене (НСКП) је поново успостављен и делује.							
Циљ до краја Y+1: НСКП са ојачаним мандатом и чланством поново је успостављен како је дефинисано Законом о климатским променама							
1.1	1.1.1	НСКП који пружа стручно мишљење и надзор за спровођење Закона о климатским променама је поново успостављен и оперативан.	Одељење за климатске промене	-	Активности ТП AFD: (i) подршка дефинисању улога, поступака, мандата, састава (родни приступ), (ii) обезбеђење препоруке о алатима за комуникацију (iii) обезбеђење образаца за извештавање.	НСКП основан 2014. године, али није у функцији	Чланове Савета именује Влада, Савет је усвојио свој пословник.

	1.1.2	Одржана седница бр. 1.	Одељење за климатске промене	-	Активности ТП AFD: (i) подршка секретаријату НСКП да извештава Владу, (ii) унапређење техничких вештина чланова НСКП, (iii) промовисање међуминистарске координације	НСКП се састао само са једним од 2014. године	Мандат НСКП је одобрен, двогодишњи дневни ред са кључним документима који ће прегледати и одобрити НСКП до краја Y+2, Записници састанка су објављени (на интернет презентацији).
	1.1.3	Одржана седница бр. 2 (након 26. заседања Конференције страна (COP 26) Оквирне конвенције Уједињених нација о климатским променама (UNFCCC) које би требало да се одржи у новембру 2021. године)	Одељење за климатске промене	-			Записник састанка је јаван (на интернет презентацији).

1.2	Циљ до краја Y+2: НСКП одржава најмање два састанка и у потпуности је оперативан						
	1.2.1	Одржана седница бр. 3.	Одељење за климатске промене	-	Активности ТП AFD: (i) подршка секретаријату НСКП да извештава Владу, (ii) унапређење техничких вештина чланова НСКП, (iii) промовисање међуминистарске координације	НСКП се састао само са једним од 2014. године	Записник састанка је јаван (на интернет презентацији)
	1.2.2	Одржана седница бр. 4.	Одељење за климатске промене	-			Нацрт нискоугљеничке стратегије и акционог плана и нацрт програма прилагођавања представљају се члановима НСКП и расправља се о њима. Записник састанка је јаван (на интернет презентацији).

Циљеви и активности		Фокусна тачка у МЗЖС	Остале укључене заинтересоване стране	Техничка подршка	Основа	Услови за успех
Индикатор резултата #2: Израђени су и усвојени релевантни подзаконски прописи који прате Закон о климатским променама						
2.1	Циљ до краја Y+1: Усвојено је 6 релевантних подзаконских аката					
	2.1.1	Усвојено је 6 подзаконских аката потребних за спровођење Закона о климатским променама.	Одељење за климатске промене	-	Активности ТП AFD: по потреби, подршка за израду одређених подзаконских аката биће одлучена током уводног састанка ТП	Ниједан нацрт подзаконских аката није израђен

	2.1.2	Након 26. заседања Конференције уговорних страна (COP 26) Оквирне конвенције Уједињених нација о климатским променама (UNFCCC) које ће се одржати у новембру 2021. године, програм управног одбора одређује да ли су потребни амандмани на Закон о климатским променама и релевантни подзаконски акти.	Одељење за климатске промене	Фокусне тачке у сваком ресорном министарству	-	COP 26 није одржан.	По потреби, управни одбор програма ажурира матрицу зајма за политику (активност 2.2.1), што је задовољавајуће за AFD. Записници су доступни.
Циљ до краја Y+2: Усвојени су додатни подзаконски акти о климатским променама							
2.2	2.2.1	До финализације Правилника из Катовица и усвајања климатског закона ЕУ и финализације стратегије нискоугљеничког развоја, можда ће бити потребне измене Закона о климатским променама и израда релевантних подзаконских аката.	Одељење за климатске промене	-	Активности ТП AFD: Ако је потребно, управни одбор ће одлучити о подршци за израду одређених подзаконских аката	COP 26 није одржан.	По потреби, Влада доноси измене и допуне закона о климатским променама и додатне подзаконске акте и објављује их у Службеном гласнику Републике Србије
	2.2.2	Усвојено је 5 подзаконских аката потребних за спровођење Закона о климатским променама.	Одељење за климатске промене	-	Активности ТП AFD: по потреби, управни одбор ће одлучити о подршци за израду одређених подзаконских аката	Ниједан нацрт подзаконских аката није израђен	Влада доноси 5 подзаконских аката
	2.2.3	Успостављен је MRV систем за испуњавање обавеза према UNFCCC.	Одељење за климатске промене	-	ТП UNDP	У току	Влада је прецизирала облик, садржај и временске рокове за подношење двогодишњих извештаја о спровођењу стратегије и акционог плана за развој

						нискоугљеничких емисија (члан 64, нацрт Закона о климатским променама). ИТ алати су доследни са системом MRV.
2.2.4	Идентификовање потреба за изградњом капацитета у ресорним министарствима за спровођење подзаконских аката.	Одељење за климатске промене	Фокусне тачке у сваком ресорном министарству	Активности ТП AFD (Y1 i Y2): (i) процена потреба за изградњом капацитета за ресорна министарства (како колективна тако и појединачна: праћење, ИТ алати, еколошки и социјални аспекти, итд.), (ii) разрада плана изградње капацитета.	Нема идентификације потреба за изградњом капацитета	План изградње капацитета (органиграм, профили, обука) је доступан и спреман за примену
2.2.5	Процес ажурирања секторских стратегија покренут је у складу са доприносом смањењу емисија гасова стаклене баште из Стратегије нискоугљеничког развоја. Конкретно, ажурира се нацрт стратегије и акционог плана управљања чврстим отпадом (2019/2024).	Одељење за управљање отпадом	МЗЖС (Одељење за климатске промене)	-	Нацрт стратегије и акционог плана управљања чврстим отпадом	Стратегија и акциони план управљања чврстим отпадом се ревидира и одобрава

Циљеви и активности		Фокусна тачка у МЗЖС	Остале укључене заинтересоване стране	Техничка подршка	Основа	Услови за успех	
Индикатор резултата #3: Документи јавне политике се одобравају и/или усклађују са Законом о климатским променама.							
Циљ до краја Y+1: Започета је припрема локалних акционих планова за климатске промене и стратегија прилагођавања у складу са релевантним документима јавне политике							
3.1	3.1.1	Стратегија одрживог урбаног развоја и акциони план ревидирани су у складу са члановима 14-5 и 15 Закона о климатским променама.	Одељење за климатске промене	МГСИ	Активности ТП AFD на националном нивоу: (i) Процена утицаја угрожености урбаног сектора (укључујући родни приступ), (ii) Дефиниција приоритетних мера прилагођавања на локалном нивоу (укључујући приступ урбаном, еколошком и социјалном развоју).	Стратегија и акциони план су у фази међуресорних консултација	Постигнута је процена утицаја угрожености урбаног сектора и ревидирана је Стратегија одрживог урбаног развоја

						која укључује дефиницију приоритетних мера прилагођавања на локалном нивоу.
3.1.2	Избор локалних самоуправа (као пилот градова или општина) за припрему локалних акционих планова (ублажавања и/или прилагођавања) у складу са релевантним националним политичким документима	Одељење за климатске промене	МГСИ МЗЖС (Јединица за сарадњу са ЈЛС)	Активности ТП АFD на националном нивоу: (i) одабир пилот градова (вишекритеријумска анализа, позив за исказивање интересовања, итд.), (ii) (једна од следећих активности по граду, ако је потребно) процена рањивости, партиципативна дијагноза (укључујући родни приступ) или дијагнозу емисије гасова стаклене баште на локалном нивоу (за припрему плана ублажавања), (iii) развој локалних планова прилагођавања / ублажавања за одабране локалне самоуправе (укључујући процену утицаја на животну средину и друштво), (iv) изградња капацитета за локалне самоуправе (укључујући еколошке и социјалне аспекте), (v) подизање свести, (vi) (укључујући трансверзални родни приступ за претходне ставке), (vii) партнерство међу равноправним (P2P) које треба развити.	Без експериментисања	Најмање 2 локалне самоуправе су одабране за израду локалних акционих планова.
3.1.3	Пилот градови и општине изабрани за: (i) процену приоритетних потреба за прилагођавањем/ублажавањем (партиципативна дијагноза о процени ризика од климатских промена, опција прилагођавања - ако је могуће, укључујући решења заснована на природи - и план прилагођавања, процена капацитета), (ii) идентификовање серије пројеката адаптације/ублажавања.	Одељење за климатске промене	МГСИ МФ Мин. пољ. МЗЖС (Јединица за сарадњу са ЈЛС)	Активности ТП АFD на националном нивоу: (i) одабир пилот градова (вишекритеријумска анализа, позив за исказивање интересовања, итд.), (ii) (једна од следећих активности по граду, ако је потребно) процена рањивости, партиципативна дијагноза (укључујући родни приступ) или дијагнозу емисије гасова стаклене баште на локалном нивоу (за припрему плана ублажавања), (iii) развој локалних планова прилагођавања / ублажавања за одабране локалне самоуправе (укључујући процену утицаја на животну средину и друштво), (iv) изградња капацитета за локалне самоуправе (укључујући еколошке и социјалне аспекте), (v) подизање свести, (vi) (укључујући трансверзални родни приступ за претходне ставке), (vii) партнерство међу равноправним (P2P) које треба развити.	Без експериментисања	Најмање 2 локалне самоуправе успоставиле су процену приоритетних потреба за прилагођавањем / ублажавањем и унапред идентификоване приоритетне пројекте за прилагођавање / ублажавања
3.1.4	У пилот градовима се спроводе акције којима се осигурава подизање свести и учешће заинтересованих страна у прилагођавању на климатске промене.	Одељење за климатске промене	МГСИ Мин. пољ. МЗЖС (Јединица за сарадњу са ЈЛС)	-	Недостатак свести о климатским питањима на нивоу градова	Спроводи се акције за подизање свести о прилагођавању и смањењу ризика од катастрофа (образовање, обука за нове вештине)

								)
3.2	Циљ до краја Y+2: Одобрени су стратегија (и акциони план) нискоугљеничког развоја као и програм прилагођавања							
	3.2.1	Стратегија и акциони план за нискоугљенички развој су довршени у складу са релевантном правном стечвином ЕУ (acquis) и обавезама за смањење емисија гасова стаклене баште преузетих на основу Париског споразума.	Одељење за климатске промене	МРЕ (због NECP)	-	Нацрти нискоугљеничке стратегије развоја и акционог плана у фази консултација	Влада Србије доноси нискоугљеничку стратегију развоја и акциони план доноси и објављује их у Службеном гласнику Републике Србије.	
3.2.2	Програм адаптације, укључујући еколошку и социјалну процену стратегије, постиже се и подноси Кабинету.	Јединица за прилагођавање климатским променама	Мин. пољ. (ресорно министарство задужено за програм прилагођавања)	-	Нацрт Програма прилагођавања је у току	Влада усваја Програм прилагођавања и објављује га у Службеном гласнику Републике Србије.		

Циљеви и активности	Фокусна тачка у МЗЖС	Остале укључене заинтересоване стране	Техничка подршка	Основа	Услови за успех
---------------------	----------------------	---------------------------------------	------------------	--------	-----------------

Индикатор резултата #4: Студија изводљивости се израђује да би се идентификовале опције шеме финансирања за климатске инвестиције јединица локалне самоуправе

4.1	Циљ до краја Y+1: У изради је Студија изводљивости за идентификовање опција финансијских шема					
	4.1.1	Први део студије изводљивости спроводи се на узорку два пилот града или општине, укључујући: - Дијагнозу општинских финансија (укључујући ЈКП): слабости и снаге; - Дијагнозу управљања јавним финансијама на локалном нивоу (на основу узорка пилот градова).	Одељење за климатске промене	МЗЖС (Одељење за управљање пројектима)МФ	Активност ТП AFD: студија изводљивости (1. део)	Не постоји шема финансирања за повећање климатских улагања јединица локалне самоуправе. Завршен је први део студије изводљивости

Циљ до краја Y+2: Покренута је студија изводљивости за идентификовање опција шеме финансирања за климатске инвестиције ЈЛС и покренут дијалог о спољном доприносу донатора у шеми финансирања							
4.2	4.2.1	<p>Други део студије изводљивости спроводи се на узорку два пилот града или општине, укључујући:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Предлог неколико могућности финансирања за повећање инвестиција за климатске промене јединица локалне самоуправе <p>Дијалог између владе и донатора покренут је по питању:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Средства за ефикасну примену различитих опција шеме финансирања - Донаторски допринос механизму 	Одељење за климатске промене	МЗЖС (Одељење за управљање пројектима) МФ МГСИ Донатори	<p>„Јавно финансирање је катализатор примене климатске стратегије - можда ће бити потребна надоградња и рационализација ових инструмената“ (нацрт Стратегије нискоугљеничког развоја, стр. 35).</p> <p>Активност ТП AFD: студија изводљивости (2. део)</p>	<p>Завршен је први нацрт студије изводљивости</p>	<p>Студија изводљивости је представљена члановима управног одбора и одржава се први састанак за покретање дијалога са донаторима.</p>

ПРИЛОГ 4 - ПРЕДУСЛОВИ

Следеће се односи на сва документа које је Зајмопримац доставио као предуслов:

- Ако достављени документ није оригинал већ фотокопија, оригинал оверене фотокопије биће достављен Зајмодавцу;
- Коначна верзија документа, чији нацрт је претходно достављен и са којим се Зајмодавац сложио, неће се битно разликовати од договореног нацрта;
- Документа која нису претходно послата и договорена, морају бити задовољавајући за Зајмодавца.

ДЕО I – ПРЕДУСЛОВИ КОЈИ МОРАЈУ БИТИ ИСПУЊЕНИ НА ДАТУМ ПОТПИСИВАЊА

- (а) Зајмопримац доставља Зајмодавцу оверену копију закључка Владе Републике Србије којим се одобрава извештај са преговора у вези са закључењем овог Споразума, одобрава задуживање Зајмопримца по овом Споразуму и изричито овлашћивање министра финансија Републике Србије, да изврши овај споразум.
- (б) Потврда Зајмопримца (потписана од стране ауторизованог лица) којом се потврђује (i) да преузимање Кредитних обавеза неће узроковати прекорачење било ког лимита који Зајмопримац има по питању задуживања, гаранција или слично; и (ii) да је кредит по овом Уговору у границама јавног дуга дефинисаним законом којим се регулише буџет Републике Србије;

ДЕО II – ПРЕДУСЛОВИ ЗА СТУПАЊЕ НА СНАГУ ОВОГ УГОВОРА

- (ц) Овај Уговор ваљано су потписали Зајмодавац и Зајмопримац;
- (д) Зајмопримац је Зајмодавцу доставио следећа документа:
  - (i) Оригинаал правног мишљења Министра правде уобичајеног за ову врсту трансакције у облику и садржају који задовољавају Зајмодавца са овереним копијама (свака са званичним преводом на језик овог уговора) свих докумената на која се то правно мишљење позива, доказујући да је Уговор правно делотворан и извршив, а нарочито: (i) да је Зајмопримац испунио све захтеве према Уставу и другим релевантним законским одредбама за ваљано преузимање свих својих обавеза из овог уговора; (ii) да нису потребна никаква званична овлашћења, сагласности, лиценце, регистрације и/или одобрења било ког државног органа или агенције (укључујући Народну банку Србије) или препоручљива у вези са извршењем или реализацијом овог уговора од стране Зајмопримца (укључујући али не ограничавајући се на све износе које Зајмопримац по овом уговору дугује Зајмодавцу, без обзира да ли се ради о главници или камати, камати за кашњење у плаћању, Накнади за превремену отплату, неподвижним трошковима и расходима или било којој другој суми која се може слободно конвертовати и преносити); (iii) да су избор француског закона који ће управљати овим Уговором и арбитража валидни и обавезујући, као и да ће одлуке арбитраже против Зајмопримца бити призната и спроведена у Републици Србији; и (iv) да ни Зајмопримац нити било која његова имовина не подлежу праву на имунитет од арбитраже, тужбе или било ког другог правног поступка;

- (ii) Доказ о томе да је Народна скупштина Републике Србије донела закон којим се ратификује овај уговор (заједно са доказом о проглашавању таквог закона од стране Председнике Републике Србије) и да је закон објављен у „Службеном гласнику Републике Србије”;
- (iii) Потврда Министарства финансија Републике Србије да је овај уговор прописно евидентиран;

ДЕО III – ПРЕДУСЛОВИ ЗА ПОВЛАЧЕЊЕ СРЕДСТАВА

- (е) Овај уговор је постао правоснажан након што су испуњени услови наведени у ДЕЛУ II овог Прилога 4 Уговора;
- (ф) Зајмопримац доставља Зајмодавцу доказе о доношењу, проглашењу, објављивању у Службеном гласнику Закона о климатским променама и његовом ступању на снагу;
- (г) Зајмопримац доставља Зајмодавцу копију закључка Владе о именовању и овлашћењу лица за потписивање захтева за повлачење и потврду о спесимену потписа сваке особе наведене у овом закључку;
- (х) Зајмопримац је Зајмодавцу платио све доспеле и плативе накнаде и трошкове по овом уговору.

ПРИЛОГ 5А – ОБРАЗАЦ ЗАХТЕВА ЗА ПЛАЋАЊЕ

[на меморандуму Зајмопримца]

За: ФРАНЦУСКА АГЕНИЈА ЗА РАЗВОЈ

Датум: [датум]

Име Зајмопримца – Уговор о кредиту бр. [●] датиран [●]

Захтев за повлачење средстава бр. [●]

Поштовани,

1. Позивамо се на Уговор о кредиту бр. [●] склопљен између Зајмопримца и Зајмодавца од [●] (“Уговор”). Речи и термини писани великим словима који нису дефинисани овде, имају значење дато им у Уговору.

2. Неопозиво тражимо да Зајмодавац омогући Повлачење средстава под следећим условима:

Износ: ЕУР [●] или, уколико је мање, Доступни кредит.

Каматна стопа: [фиксна / варијабилна]

Предложени датум за повлачење: (опционо)

3. Каматна стопа ће бити утврђена у складу са одредбама члана 4. (КАМАТА) и члана 5. (ИЗМЕНА ОБРАЧУНА КАМАТЕ) овог уговора. Каматна стопа која се примењује на тражено Повлачење средстава биће нам достављена у писаној форми и ми прихватимо ту Каматну стопу [(у складу са доле наведеним ставом, уколико је примењиво)], укључујући и када се Каматна стопа утврђује позивањем на Заменску стопу и било коју Маржу за прилагођавање, о којој је Зајмодавац обавестио након Замена Приказа референтне стопе.

4. Потврђујемо да су испуњени сви услови наведени у члану 2.4 (Предуслови) на датум овог Захтева за повлачење средстава и да није дошло до Случаја неизвршења обавеза који се настављају или је вероватно да ће до тога доћи. Сагласни смо да ћемо без одлагања обавестити Зајмодавца уколико било који од горе наведених услова није испуњен на Датум повлачења средстава или раније.

5. Повучена средства ће бити депонована на следећи банковни рачун:

(а) Име [Зајмопримца]: [●]

(б) Адреса [Зајмопримца]: [●]

(ц) IBAN број рачуна: [●]

(д) SWIFT број: [●]

(е) Банка и адреса банке [●]
[Зајмопримца]:

(ф) кореспондентска банка [●]
и број рачуна банке Зајмопримца:

6. Овај Захтев за повлачење средстава је неопозив.

7. У прилогу овом Захтеву за повлачење средстава су сви релевантни пратећи документи наведени у члану 2.4 (*Предуслови*) овог уговора:

[Списак пратећих докумената]

С поштовањем,

.....

Овлашћени потписник Зајмопримца

ПРИЛОГ 5Б – ОБРАЗАЦ ПОТВРДЕ ПОВЛАЧЕЊА СРЕДСТАВА И СТОПЕ

[на меморандуму Француске агенције за развој]

За: [Зајмопримца]

Датум: [●]

У вези са: Захтевом за повлачење средстава бр. [●] од [●]

Име Зајмопримца – Уговор о кредиту бр. [●] од [●]

Потврда о повлачењу средстава бр. [●]

Поштовани,

1. Позивамо се на Уговор о кредиту бр. [●] склопљен између Зајмопримца и Зајмодавца од [●] („Уговор”). Речи и термини писани великим словима који нису дефинисани овде, имају значење дато им у Уговору.
2. У Писму Захтева за повлачење средстава од [●], Зајмопримац је тражио да Зајмодавац стави на располагање средства у износу од [●] евра, у складу са одредбама и условима овог уговора.
3. Средства повлачења која су стављена на располагање у складу са Захтевом за повлачење средстава су следећа:
  - Износ: Евра [●*износ у речима*] (EUR [●])
  - Примењива каматна стопа: [● *процент исказан речима*] ([●]%) годишње [једнак укупном шестомесечном ЕУРИБОР-у (једнак [●]%) годишње)¹⁸ и Маржа]¹⁹
  - Датум повлачења средстава: [●]

Само за кредите са фиксном каматном стопом

Само у сврху информисања:

- Датум утврђивања стопе: [●]
- Фиксна референтна стопа: [●*процент исказан речима*] ([●]%) годишње
- Ефективна глобална стопа (годишње): [●*процент исказан речима*] ([●]%)
- Индексна стопа: [●*процент исказан речима*] ([●]%) годишње

¹⁸ Уколико шестомесечни ЕУРИБОР није доступан на датум потврде повлачења средстава због појаве догађаја замене Приказа референтне стопе, Зајмопримац ће у одвојеном писму бити обавештен о Заменској стопи, тачним одредбама и условима замене тог Приказа референтне стопе Заменском стопом и повезаним ефективним стопама.

¹⁹ Брисати у случају фиксне Каматне стопе.

- Индексна стопа на Датум утврђивања стопе: [*●*процент исказан речима] ([*●*]%) годишње.

[Треба напоменути да горе поменута Каматна стопа може варирати у складу са одредбама члана 4.1.1(i) (*Варијабилна каматна стопа*) и 5.2 (*Замена Приказа Референтне стопе*) овог уговора.]²⁰

С поштовањем,

.....

Овлашћени потписник *Француске агенције за развој*

---

²⁰ Брише се у случају фиксне Каматне стопе.

ПРИЛОГ 5ц – образац захтева за конверзију стопе

[на меморандуму Зајмопримца]

За: ФРАНЦУСКА АГЕНЦИЈА ЗА РАЗВОЈ

Датум: [датум]

Име Зајмопримца – Уговор о кредиту бр. [●] датиран [●]

Захтев за конверзију стопе бр. [●]

Поштовани,

1. Позивамо се на Уговор о кредиту бр. [●] склопљен између Зајмопримца и Зајмодавца од [●] („Уговор”). Речи и термини писани великим словима који нису дефинисани овде, имају значење дато им у Уговору.

2. У складу са чланом 4.1.3 (*Конверзија варијабилне Каматне стопе у фиксну Каматну стопу*) овог уговора, овим тражимо да конвертујете варијабилну Каматну стопу за потребе Повлачења средстава по основу Уговора, у фиксну Каматну стопу у складу са условима овог Уговора.

3. Овај захтев за конверзију стопе сматраће се ништавним, уколико примењива фиксна Каматна стопа премаши [●процент исказан речима] [●%].

С поштовањем,

.....

Овлашћени потписник Зајмопримца

ПРИЛОГ 5Д – ОБРАЗАЦ ПОТВРДЕ КОНВЕРЗИЈЕ СТОПЕ

[на меморандуму Француске агенције за развој]

За: [Займопримца]

Датум: [●]

У вези са: Захтевом за конверзију стопе бр. [●] од [●]

Име Займопримца – Уговор о кредиту бр. [●] од [●]

Потврда конверзије стопе бр. [●]

Поштовани,

ПРЕДМЕТ: Конверзија варијабилне Каматне стопе у фиксну Каматну стопу

1. Позивамо се на Уговор о кредиту бр. [●] склопљен између Займопримца и Займодавца од [●] („Уговор”). Речи и термини писани великим словима који нису дефинисани овде, имају значење дато им у Уговору.
2. Такође се позивамо на Захтев за конверзију стопе од [●]. Потврђујемо да фиксна Каматна стопа примењива на Повлачење/Повлачења средстава наведена у вашем Захтеву за конверзију стопе достављеном у складу са чланом 4.1.3 (*Конверзија варијабилне Каматне стопе у фиксну Каматну стопу*) овог Уговора је:
  - [●]% годишње.
3. Ова фиксна Каматна стопа, обрачуната у складу са чланом 4.1.1 (*Одабир каматне стопе*) биће примењена на Повлачење/Повлачења средстава наведена у вашем Захтеву за конверзију стопе од [●] (датум ступања на снагу).
4. Поред тога, обавештавамо вас да ефективна глобална стопа на годишњем нивоу примењива на Кредит износи [●]%.

С поштовањем,

.....

Овлашћени потписник Француске агенције за развој

ПРИЛОГ 6 – ИНФОРМАЦИЈЕ КОЈЕ МОГУ БИТИ ОБЈАВЉЕНЕ НА ВЕБ СТРАНИЦИ ФРАНЦУСКЕ ВЛАДЕ И НА ВЕБ СТРАНИЦИ ЗАЈМОДАВЦА**1. Информације везане за Програм**

- Број и назив у евиденцији АФД-а;
- Опис;
- Оперативни сектор;
- Место имплементације;
- Очекивани датум почетка;
- Очекивани датум завршетка Програма; и
- Статус имплементације ажуриран полугодишње.

2. Информације везане за подршку Програму

- Начин подршке (кредит, грант, суфинансирање, наменска средстава);
- Износ главнице кредита;
- Повучени износ кредита.

3. Друге информације

- Информације о трансакцијама и / или лист који представља трансакцију дате у овом Прилогу;

ПРИЛОГ 7 - НЕИСЦРПНА ЛИСТА ЕКОЛОШКИХ И СОЦИЈАЛНИХ ДОКУМЕНАТА ЗА КОЈЕ ЗАЈМОПРИМАЦ ДОЗВОЉАВА ДА БУДУ ОБЈАВЉЕНИ У ВЕЗИ СА ПОСТУПЦИМА УПРАВЉАЊА ПРИТУЖБАМА КОЈЕ СЕ ОДНОСЕ НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ И СОЦИЈАЛНА ПИТАЊА

- Извештај о опсегу Е&С
- Процена утицаја на животну средину и социјална питања (ESIA)
- План управљања заштитом животне средине и социјалне политике (ESMP)
- Оквир за управљање животном средином и социјално управљање (ESMF)
- Акциони план расељавања (RAP)
- Оквир политике расељавања (RPF)
- Стратешка процена утицаја на животну средину Стратегије развоја ниских емисија угљеника, јануар 2020
- Табела праћења резултата (Прилог 3Б), укључујући еколошки и социјални ангажман
- Ограничена еколошка и социјална процена
- Ограничени еколошки и социјални акциони план
- Поглавља из извештаја о мониторингу животне средине и социјалне политике

ПРИЛОГ 8 – НАПОМЕНА У ВЕЗИ СА КОМУНИКАЦИЈОМ НА ПРОГРАМУ

Зајмопримац	Република Србија
Надлежно министарство	Министарство заштите животне средине
Повезани органи (Управни одбор)	Све релевантне институције Зајмопримца
Подаци о финансирању	Износ кредита: 50 милиона евра. Износ бесповратне помоћи за техничку помоћ: 500.000 евра
Врста кредита	Зајам за јавне политике (PPL), тј. зајам АФД еквивалентан инструменту зајма за развојну политику Светске банке (ДПЛ)
Стуб оперативног и развојног програма (циљева)	Ово је паралелно финансирање зајма за ефикасност јавног сектора и зеленог опоравка, који ће мобилизирати Свјетска банка (ДПЛ П164575). Подржава зелени план опоравка Владе Србије (Стуб II) поред примарних активности развијених са Светском банком. Додатне акције су у складу са процесом приступања Србије ЕУ (поглавље 27) и укључују припрему оквира политике за подстицање доприноса јединица локалне самоуправе националној агенди животне средине и климатских промена.
Претходна акција (услов за)	Зајмопримац је донео Закон о климатским променама (објављен у Службеном гласнику Зајмопримца бр. 26/21

једнократну исплату)	23. марта 2021. и ступио на снагу 31. марта 2021.) који налаже припрему и усвајање Стратегије развоја са ниским емисијама угљеника и њеног Акционог плана и Програма прилагођавања климатским променама, ради успостављања система за смањење емисија стакленичких плинова и подршке прилагођавању климе на економичан и економски одржив начин
Предложени показатељи резултата	<p>Показатељ резултата бр. 1: Национално веће за климатске промене (НЦЦЦ) је поново успостављено и оперативно.</p> <p>Показатељ резултата бр. 2 (подељен са матрицом ЗБ ДПЛ): Израђени су и усвојени релевантни подзаконски прописи који прате закон о климатским променама.</p> <p>Показатељ резултата бр. 3: Документи јавне политике се одобравају и / или усклађују са Законом о климатским променама.</p> <p>Показатељ резултата бр. 4: Спроводи се студија изводљивости како би се идентификовале опције шеме финансирања за климатске инвестиције јединица локалне самоуправе</p>

Преглед изазова климатских промена у Србији

Енергетски сектор остаје највећи извор емисија гасова стаклене баште у Србији. Сагоревање фосилних горива посебно је одговорно за скоро 80% емисија гасова стаклене баште. **Србија је такође веома осетљива на климатске промене.** Рањивост убрзавају економски и социјални изазови са којима се суочава српско друштво - старење становништва, стара и нефункционална инфраструктура, недостатак финансијских средстава и организациона способност да се носи са климатским променама.

Кључни сектори повезани са ублажавањем климатских промена и прилагођавањем у урбаном контексту у Србији су системи даљинског грејања, углавном зависни од фосилних горива, који генеришу најнегативнији утицај на гасове стаклене баште и градски превоз. Квалитет ваздуха, заштита од поплава, вода (несташница и квалитет) и управљање отпадним водама су урбана питања која су најизложенија климатским променама. Сви горе поменути сектори ослањају се у великој мери на градове и општине и иницијативе њихових Јавних комуналних предузећа (ЈКП), док су трошкови улагања углавном већи од финансијског капацитета јединица локалне самоуправе (ЈЛС) уколико би сами преузели те инвестиције.

У току је изградња правног оквира за деловање на климатске промене. Закон о климатским променама ступио је на снагу 31. марта 2021. године. Омогућава успостављање система за смањење емисија гасова стаклене баште и ефикасно прилагођавање климатским променама, испуњавајући обавезе према међународној заједници, а у складу је са мапом пута за придруживање Србије ЕУ. Поред тога, Закон о климатским променама има за циљ да обезбеди правни основ за усвајање Стратегије нискоугљеничког развоја и Програма прилагођавања ради идентификовања ефеката климатских промена на секторе и системе и утврђивање мера прилагођавања на промењене климатске услове,

постављајући тако систем за усвајање политика и мера за смањење емисија гасова стаклене баште и прилагођавање климатским променама.

Међутим, **свеобухватни национални оквир за прилагођавање климатским променама тек треба да се развије**. Наменске активности за смањење рањивости су и даље спорадичне. До данас се прилагођавање одвијало углавном ad-hoc, на пројектној основи. Већина секторских стратешких и регулаторних докумената усвојених током претходне две деценије садрже само посредне и фрагментарне напомене које се односе на прилагођавање климатским променама. Одговорност за креирање политике, законодавства и имплементацију у вези са климатским променама подељена је на бројна секторска министарства, где је Министарство заштите животне средине кључна институција. Потребно је ојачати капацитет већине министарстава и локалних самоуправа да интегришу прилагођавање у политике и стратегије.

Владина мапа пута је стратешки оријентисана **на убрзање процеса интеграције у ЕУ**, од усвајања преговарачке позиције од стране владе у јануару 2020. године и њеног подношења Европској комисији, посебно у Пглављима 27 о Животној средини и климатским променама.

Кратак опис Програма урбане средине отпорне на климатске промене

Предложени Програм урбане средине отпорне на климатске промене у Србији је зајам за јавну политику (PPL) који се спроводи као паралелно финансирање DPL зајма за ефикасност јавног сектора и зелени опоравак Светске банке (P164575). Вредност Програма је 50,5 милиона евра, што укључује зајам од 50 милиона евра и бесповратна средства од 500 хиљада евра од АФД-а намењена техничкој помоћи.

Програм се заснива на једној претходној акцији (ступање на снагу Закона о климатским променама) и четири очекивана резултата која ће се постићи применом наведеног Закона током периода примене Програма: (i) NCCC је поново успостављен и оперативан, (ii) израђују се и усвајају релевантни подзаконски акти који прате Закон о климатским променама, (iii) одобравају се и / или усклађују документи јавне политике са Законом о климатским променама, (iv) Спроводи се студија изводљивости како би се идентификовале шеме финансирања за климатска улагања јединице локалне самоуправе. Образложење матрице политика програма израђено је на везама између Претходне акције и Показатеља резултата.

Одабиром ступања на снагу Закона о климатским променама као претходне акције матрице, овај Програм директно одражава обновљену жељу Владе Србије да се приближи правној тековини Европске заједнице и покрене енергетску и еколошку транзицију која је компатибилна са економским растом и подршком запошљавању (диверзификација економског модела, јачање економске атрактивности региона).

Програмом се омогућава структурирани допринос Србије на путу смањења угљендиоксида кроз усвајање и примену Закона о климатским променама, као предуслова за ефикасност промена: мобилизација јавних актера, праћење емисија гасова стаклене баште и припрема извештаја, усклађивање секторских стратегија са циљевима Стратегије развоја ниског угљендиоксида (енергетски сектори, али такође потенцијално и отпад), мобилизација средстава за финансирања спречавања утицаја климатских промена итд.

Програмска матрица покрива и изазове ублажавања и прилагођавања климатским променама, усвајањем програма прилагођавања климатским променама и обезбеђивањем мера за урбани сектор. Доприносећи интеграцији процене климатске рањивости и мерама прилагођавања кроз ревизију Националне стратегије одрживог урбаног развоја и подржавајући идентификовање приоритетних потреба и пројеката (акциони план прилагођавања и / или ублажавања) у 2 пилот града / општине, Програм доприноси јачању урбане отпорности, посебно у погледу смањења ризика од катастрофа. Допринеће побољшању квалитета животне средине и рационалном коришћењу природних ресурса на локалном нивоу, посебно кроз решења заснована на природи (смањење загађења, развој зелених површина у урбаним срединама). Кроз израду студије изводљивости о финасијској ситуацији у општинама, Програм ће идентификовати неколико могућности финансирања за повећање инвестиција у јединице локалне самоуправе и на тај начин подржати развој институционалног и финансијског оквира за улагања локалних власти.

Неколико мера предложених у оквиру Програма требало би да помогне побољшању управљања климатским променама (ублажавање и прилагођавање) у Србији, формализовањем законодавног оквира, промовисањем размене информација и координацијом између јавних институција, подржавањем операционализације NCCC и јачањем капацитета заинтересованих страна у погледу планирања, примене климатских промена, као и еколошких и социјалних аспеката. Поред тога, проценом финансијског механизма за локалне самоуправе, програм треба да промовише њихов приступ финансијским ресурсима како би се олакшале климатске инвестиције.

Програм ће такође допринети бољој родној равноправности кроз састав NCCC и плану изградње капацитета за главна укључена министарства (родни приступ). Исто тако, на нивоу пилот градова / општина, допринеће процени рањивости (ако је потребно), развоју кампање за подизање свести о климатским променама и обука, које ће се спроводити користећи родни приступ.

Постизање показатеља резултата Програма биће услов за нови АФД-ов PPL зајам, усредсређен на урбану климу и питања животне средине. Образложење овог потенцијалног

другог PPL зајма огледа се кроз допринос редовном финансирању и праћењу акционог плана за ублажавање и прилагођавање климе у градовима / општинама Србије, са појачаним фокусом на урбани сектор и општински ниво.

Члан 3.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије – Међународни уговори”.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у члану 99. став 1. тачка 4. Устава Републике Србије према коме Народна скупштина потврђује међународне уговоре када је законом предвиђена обавеза њиховог потврђивања.

РАЗЛОЗИ ЗА ПОТВРЂИВАЊЕ СПОРАЗУМА

Република Србија је усмерена на унапређење законских реформи за решавање питања у погледу транспарентности у јавном сектору и настојања да се повећа отпорност на будуће шокове и ризике повезане са климатским променама, као и да се реши питање загађења ваздуха.

Законом о буџету Републике Србије за 2021. годину („Службени гласник РС”, бр. 149/20 и 40/21) предвиђено је задуживање код Француске агенције за развој до износа од 50.000.000 евра за ДПЛ зајам за ефикасност јавног сектора и зелени опоравак, који се односи на Програмски зајам за јавне политике – Урбане средине отпорне на климатске промене, који је предмет овог закона, као и задуживање код Међународне банке за обнову и развој у износу до 82.600.000 евра за ДПЛ зајам за ефикасност јавног сектора и зелени опоравак.

Закључком Владе 05 Број: 48-2333/2021 од 18. марта 2021. године, утврђена је Основа за преговоре са Међународном банком за обнову и развој и Француском агенцијом за развој у вези са одобравањем Програмског зајма за ефикасност јавног сектора и политику развоја са зеленим опоравком ДПЛ и одређен преговарачки тим Републике Србије.

Закључком Владе 05 Број: 48-2900/2021 од 1. априла 2021. године, прихваћен је Извештај са преговора са Међународном банком за обнову и развој у вези са одобравањем Програмског зајма за ефикасност јавног сектора и политику развоја са зеленим опоравком ДПЛ и усвојен је Нацрт споразума о зајму између Републике Србије и Међународне банке за обнову и развој.

Француска агенција за развој (у даљем тексту: АФД), као други развојни партнер уз Међународну банку за обнову и развој, препознаје важност активности у вези са јачањем капацитета за отпорност на климатске промене, што потврђује кроз спремност да обезбеди паралелно финансирање кроз одобрење зајма Републици Србији у износу до 50.000.000 евра, за спровођење реформи у оквиру Програма усмерених на зелени опоравак кроз Програмски зајам за јавне политике – Урбане средине отпорне на климатске промене (у даљем тексту: Програм).

На преговорима, вођеним 29. марта 2021. године, стране су путем аудио-видео комуникације са Дирекцијом АФД у Паризу и канцеларијом АФД у Београду договориле услове и начин коришћења зајма у износу од 50.000.000 евра и усагласиле одредбе Уговора о кредиту.

Такође, на преговорима је усаглашена и Табела праћења резултата у складу са планом имплементације испуњавања постављених циљева реформског програма Републике Србије, кроз показатеље остварених резултата Програма, које ће спроводити Министарство заштите животне средине, као надлежно министарство за спровођење Програма. На преговорима су учесовали и представници Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, које ће, поред Министарства заштите животне средине такође, имати битну улогу у спровођењу Програма.

Закључком Владе 05 Број: 48-4069/2021-1 од 6. маја 2021. године, прихваћен је Извештај са преговора са Француском агенцијом за развој у вези са одобравањем Програмског зајма за јавне политике – Урбане средине отпорне на климатске промене, усвојен Нацрт уговора о кредиту бр. CRS 1020 01 Y између Републике Србије и Међународне банке за обнову и развој и овлашћен Сениша Мали, министар финансија да исти потпише.

Кредит ће бити повучен у једној транши, односно целокупна средства ће бити предмет једног повлачења. Средства кредита ће бити коришћена у виду буџетске подршке, како би се промовисале реформе везане за управљање заштите животне средине. Услов за коришћење кредита је усвајање Закона о климатским променама, што је постигнуто доношењем Закона о климатским променама, 18. марта 2021 и његовим објављивањем у „Службеном гласнику РС”, број 26/21 од 23. марта 2021. године. Наведени закон ступио је на снагу 31. марта 2021. године, што је у складу са одредбама Уговора о кредит и услов (Претходна акција) за стављање средстава зајма на располагање.

Саставни део Програма је и грант у износу од 500.000 евра за потребе техничке подршке Влади, како би се остварили индикатори у складу са матрицом Програма.

У складу са политиком АФД, приступна накнада не представља квалификовани трошак за финансирање, и са тим у вези није могуће финансирање из кредита, тако да је договорено је да Зајморимац из сопствених средстава плати приступну накнаду, која се обрачунава по стопи од 0,25% на укупну главницу и износи 125.000 евра.

Током преговора су дефинисани финансијски услови и начин на који ће се средства овог кредита користити и отплаћивати:

- директно задужење Републике Србије: 50.000.000 евра;
- полугодишња отплата кредита, 15. јуна и 15. децембра сваке године;
- рок доспећа: 12 година, укључујући период почека од три година, уз отплату главнице у 18 једнаких полугодишњих рата, од којих прва доспева 15. децембра 2024. године, а последња 15. јуна 2033. године;
- приступна накнада: 0,25% на укупну главницу (125.000 евра) и плаћа се из средстава Зајмопримца пре повлачења, анајкасније 180 дана од Датума потписивања;
- накнада на неповучена средства износи 0,25% на годишњем нивоу;
- каматна стопа: За свако повлачење средстава, Зајмопримац може одабрати фиксну каматну стопу или варијабилну каматну стопу. Варијабилна каматна стопа (шестомесечни EURIBOR + фиксна маржа која тренутно износи 0,80% за кредите ове рочности у евро валути), примењиваће се на износ дефинисан у релевантном Захтеву за повлачење средстава. Каматна стопа утврђена у складу са чланом 4.1.1 Уговора (Одабир каматне стопе), без обзира на изабрану опцију, неће бити мања од једне четвртине процента (0,25%) на годишњем нивоу, без обзира на било какав пад каматне стопе.
- рок расположивости зајма: средства зајма се могу повлачити до 31. јануара 2022. године.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Одредбом члана 1. овог закона предвиђа се потврђивање Уговора о кредиту бр. CRS 1020 01 Y између Француске агенције за развој и Републике Србије, за реализацију Програма урбане средине отпорне на климатске

промене, који је потписан у Београду 10. маја 2021. године (у даљем тексту: Уговор о кредиту).

Одредба члана 2. овог закона садржи текст Уговора о кредиту, у оригиналу на енглеском језику и у преводу на српски језик.

Одредбом члана 3. уређује се ступање на снагу овог закона.

IV. ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ И ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА КОЈА НАСТАЈУ ИЗВРШАВАЊЕМ ЗАКОНА

За спровођење овог закона обезбеђиваће се средства у буџету Републике Србије.

V. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА ПО ХИТНОМ ПОСТУПКУ

Разлози за доношење овог закона по хитном поступку, сагласно члану 167. Пословника Народне скупштине („Службени гласник РС”, број 20/12 – пречишћен текст), произлазе из чињенице да је потребно обезбедити да средства зајма буду благовремено на располагању Републици Србији.